

**JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE
MORSKIM DOBROM CRNE GORE**

Izvještaj o radu Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore za 2019. godinu

Budva, april 2020. god.

Izveštaj o radu Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom za 2019.god. sadrži presjek godišnjih aktivnosti Javnog preduzeća i realizacije usvojenih godišnjih planova i programa, informacije o ostvarivanju poslova iz nadležnosti i ocjenu stanja u oblastima iz nadležnosti.

U izvještajnoj godini Javno preduzeće je saglasno Zakonu o morskom dobru i Odluci o osnivanju realizovalo planirane aktivnosti nastojeći da obezbijedi bolju zaštitu, uređenje i unapređenje korišćenja morskog dobra, kao i da kroz programirane aktivnosti afirmiše morsko dobro, rad i funkcionisanje Javnog preduzeća.

PRIPREMA SEZONE

U pripremi sezone, Javno preduzeće je realizovalo sve planirane aktivnosti. U okviru redovne djelatnosti donijete su odluke i realizovane aktivnosti koje su pretpostavka za postupke ustupanja i blagovremenu pripremu turističke sezone, odnosno:

- Kao početni dokument, koji je i osnov za sve aktivnosti Javnog preduzeća, u januaru 2019. god. donesen je Plan korišćenja sredstava Javnog preduzeća za 2019. god. koji sadrži ukupne prihode, rashode odnosno investicione aktivnosti Javnog preduzeća planirane za realizaciju tokom 2019. god.;
- Ujedno sa planom korišćenja sredstava donesen je i Plan javnih nabavki za 2019. god.;
- U januaru je donesen i novi Cjenovnik početnih naknada za korišćenje/zakup morskog dobra;
- Od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma donesen je Program privremenih objekata za period 2019. – 2023. god. na osnovu koga su saglasno propisanim smjernicama od strane Javnog preduzeća doneseni Atlas crnogorskih plaža i kupališta kao i Program objekata obalne infrastrukture;
- Prema godišnjoj dinamici rada Javnog preduzeća, koja obezbjeđuje blagovremenu pripremu i stavljanje u funkciju svih kupališta, plaža i obale u turističkoj sezoni 2019. god., donijete su Odluke od strane Upravnog odbora Javnog preduzeća o raspisivanju javnih / ponovljenih poziva za davanje na korišćenje slobodnih djelova morskog dobra tako da je u pripremi sezone sprovedeno 73 javnih poziva za ustupanje slobodnih djelova morskog dobra;
- Po svim okončanim javnim pozivima za davanje na korišćenje djelova morskog dobra za uređenje postojećih i izgradnju novih kupališta, kao i ostalih djelova morskog dobra (privremene lokacije, terase ugostiteljskih objekata, objekti obalne infrastrukture i sl.) u svim primorskim opštinama, zaključeni su Ugovori o korišćenju morskog dobra sa izabranim ponuđačima;
- Polovinom aprila, Ministarstvo održivog razvoja i turizma je shodno Zakonu o turizmu i ugostiteljstvu donijelo novi Pravilnik o bližim uslovima u pogledu uređenosti i opremljenosti, vrstama i uslovima korišćenja kupališta na moru;
- Krajem maja su organizovani seminari "Informativni dani za korisnike kupališta - organizacija kupališta u 2019. god." u 5 primorskih opština koji su namijenjeni svim korisnicima kupališta. Seminar je, kao i prethodne godine organizovan u saradnji sa institucijama koje su uključene u realizaciju i kontrolu ovog segmenta turističke ponude;
- U saradnji sa Crvenim Krstom Crne Gore, kao i svake godine sprovedene su aktivnosti za obuku i licenciranje spasilaca i to 4 termina za obuku novih spasilaca i obavljeno je 12 termina za ovjeru sposobnosti već obučanih spasilaca radi obnove licenci za 2019. god. Prema izvještaju Crvenog Krsta za 2019. god. ukupno 620 spasilaca je završilo obuku i ovjerilo licencu za tekuću godinu. Na kursevima su obučena 142 nova spasioca na vodi, dok je 478 postojećih uspješno prošlo provjere i ovjerilo svoje licence, koje su važeće za tekuću godinu;
- U saradnji sa NVO "Ecom" Nacionalnim operaterom za Plavu zastavicu u Crnoj Gori sprovedena je kampanja "Plava zastavica" u okviru koje je 30 kupališta i 1 marina postalo nosilac "Plave zastavice" a 14 je dobilo status kandidata;
- Takođe, u predsezoni 2019. god. realizovane su i aktivnosti na uređenju obale kao i manji sanacioni radovi na objektima u zoni morskog dobra. Osnov za postupanje u realizaciji navedenih poslova bile su najčešće službene zabilješke kontrolora morskog dobra, zahtjevi građana ili mjesnih zajednica i nadležnih inspekcija.

USTUPANJE I KORIŠĆENJE MORSKOG DOBRA

Javno preduzeće je, postupajući saglasno Zakonom utvrđenim nadležnostima, uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore, u pripremi sezone sprovedo tenderske postupke davanja u zakup djelova državne imovine prema Programu privremenih objekata u zoni morskog dobra za period 2019. – 2023. god., Atlasu crnogorskih plaža i kupališta i Programu objekata obalne infrastrukture.

Program privremenih objekata, saglasno zakonu donijelo je Ministarstvo održivog razvoja i turizma i njime se utvrđuju privremene lokacije u granicama zone morskog dobra na kojima se privremeno, do njihovog privođenja namjeni, mogu postavljati privremeni objekti, njihova vrsta i namjena, a na osnovu smjernica koje su definisane Programom doneseni su od strane Upravnog odbora Javnog preduzeća Atlas crnogorskih plaža i kupališta kojim su definisana kupališta, kao i privremeni/ugostiteljski objekti koji se postavljaju na istim (u dimenzijama na osnovu veličine i položaja kupališta), dok su Programom objekata obalne infrastrukture definisane lokacije za čvrsta pristaništa i privezišta.

Javno preduzeće je nakon sveobuhvatnih aktivnosti na obezbjeđenju zakonskih pretpostavki za sprovođenje javnih postupaka ustupanja (saglasnosti Upravnog odbora, saglasnosti nadležnog Ministarstva i saglasnosti Vlade Crne Gore), u periodu januar – decembar 2019. god., organizovalo 73 otvorenih javnih nadmetanja za ustupanje slobodnih djelova obale, kupališta, privremenih lokacija, sportskih aktivnosti, pristaništa, privremenih objekata za potrebe marikulture, vikend kuća na Bojani i sl. i to 50 javnih poziva i 23 ponovljena javna poziva.

Metodom zatvorenih koverti sprovedeno je 43 javna i ponovljena javna poziva a metodom javne aukcije 30 javnih i ponovljenih javnih poziva i to:

- Za ustupanje javnih kupališta sprovedeno je 13 javnih poziva i 9 ponovljena metodom zatvorenih koverti,
- Za ustupanje hotelskih kupališta sprovedena su 2 javna poziva i 3 ponovljena metodom zatvorenih koverti,
- Za ustupanje kupališta posebne namjene sproveden je 1 javni poziv i 1 ponovljeni metodom zatvorenih koverti,
- Za ustupanje lokacija za izgradnju novih kupališta prema planskim dokumentima sprovedeno je 4 javna poziva,
- Za ustupanje privremenih lokacija za postavljanje privremenih objekata, privremenih ribarskih i vikend kuća i organizaciju ugostiteljskih terasa sprovedeno je 22 javna poziva i 9 ponovljenih javna poziva i to metodom javne aukcije 24 postupka a metodom zatvorenih koverti 7 postupaka,
- Za ustupanje lokacija za obavljanje sportsko rekreativnih aktivnosti sprovedeno je 2 javna poziva i 1 ponovljeni metodom zatvorenih koverti,
- Za ustupanje lokacija za korišćenje pristaništa i privezišta sprovedeno je 5 javnih poziva metodom javne aukcije,
- Za ustupanje lokacija za postavljanje pomoćnih objekata u funkciji uzgajališta marikulture sproveden je 1 javni poziv metodom javne aukcije.

Lokacije koje se odnose na korišćenje privremenih objekata i terasa koji se nalaze na vlasničkim parcelama nisu bile predmet tenderskih postupaka niti je vršeno zaključivanje Ugovora o korišćenju u skladu sa stavom Ministarstva finansija i uputstvom Ministarstva održivog razvoja i turizma, a temeljeno na Odluci Ustavog suda Crne Gore, već su se u skladu sa Uredbom o povjeravanju ovlašćenja izdavali Urbanističko tehnički uslovi za izradu tehničke dokumentacije, u skladu sa Programom privremenih objekata u zoni morskog dobra za period od 2019. - 2023. god.

Po svim okončanim javnim pozivima za davanje na korišćenje djelova morskog dobra za uređenje postojećih i izgradnju novih kupališta, kao i ostalih djelova morskog dobra (privremene lokacije, terase ugostiteljskih objekata, i sl.) u svim primorskim opštinama, zaključeni su Ugovori o korišćenju

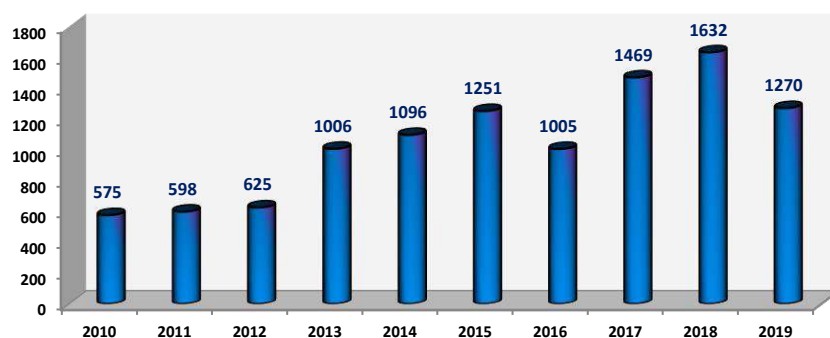
morskog dobra sa izabranim ponuđačima, a na osnovu donesenih rješenja / Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača od strane tenderskih komisija Javnog preduzeća. Određeni broj kupališta i privremenih lokacija, za koja nije bilo zainteresovanih ponuđača na ponovljenim tenderima, nakon tri neuspješna tendera ustupljena su neposrednim sporazumom na korišćenje u svemu prema članu 40 stav 1 i 3 Zakona o državnoj imovini ("Sl. list CG", br. 21/09).

U skladu sa navedenim aktivnostima, tokom 2019. god. na snazi je bilo ukupno 1270 Ugovora sto je za 22,18% manje u odnosu na 2018 god. kada je na snazi bilo 1632 Ugovora o korišćenju lokacija i djelova obale.

Tbl: Pregled zaključenih ugovora po opštinama i namjenama

OPŠTINA	Kupališta	privremeni objekti + kuće na Bojani	terase	pristaništa, privežišta i sidrišta	ostali djelovi obale i akva prostora
Herceg Novi	97	22	25	14	3
Kotor	23	28	32	14	2
Tivat	22	8	6	18	11
Budva	127	37	45	4	9
Bar	68	30	26	-	5
Ulcinj	61	42+490	-	-	1
UKUPNO:	398	167+490	134	50	31

Grafikon: Broj zaključenih Ugovora od 2010 – 2019. god.

Smanjenje broja zaključenih ugovora tokom 2019. god. u odnosu na prethodnu godinu uzrokovano je činjenicom da je Programom postavljanja privremenih objekata u zoni morskog koji je donesen za period 2019. – 2023. god. od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma, značajno smanjen broj planiranih privremenih sezonskih objekata a sve u cilju podizanja standarda turističke ponude i bolje uređenosti šetališnih i gradskih prostora, kao i činjenicom da se za objekte koji se nalaze na privatnom zemljištu nisu zaključivali ugovori o korišćenju već su se samo izdavali Urbanističko tehnički uslovi.

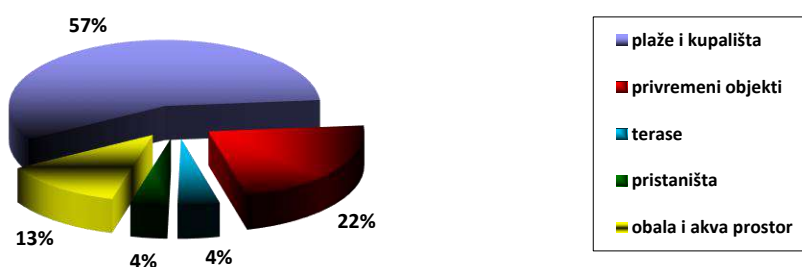
S obzirom da je Javno preduzeće izvršilo korekciju Cjenovnika početnih naknada za korišćenje/zakup morskog dobra to se umanjani prihod koji bi nastao kao posledica „brisanja“

objekata iz Programa privremenih objekata nadomjestilo korekcijom početnih cijena tako da ukupna ugovorena naknada zaključenih Ugovora važećih tokom 2019. god. (obuhvatajući ranije zaključene ugovore kojima je Aneksima utvrđena godišnja naknada za korišćenje morskog dobra i naknada iz ugovora zaključenih tokom 2019 god.) ukupno iznosi 7.619.895,11 €.

Od navedenog broja :

- ukupna vrijednost ugovorene naknade za plaže i kupališta iznosi 4.335.284,80 €
- ukupna vrijednost ugovorene naknade za privremene objekte i objekte na rijeci Bojani iznosi 1.710.390,76 €
- ukupna vrijednost ugovorene naknade za terase ugostiteljskih objekata iznosi 331.734,00 €
- ukupna vrijednost ugovorene naknade za ustupanje djelova obale, akva prostora i sl. iznosi 951.334,52 €
- ukupna vrijednost ugovorene naknade za ustupanje pristaništa i privezišta iznosi 291.151,03 €

Grafikon: Procenat učešća prihoda po namjenama u ukupnom prihodu

Važno je napomenuti da je 15.01.2019.godine stupio na snagu Zakon o finansiranju lokalne samouprave (Službeni list CG broj 3/2019 od 15.01.2019.god.) kojim je prestala obaveza finansiranja lokalne samouprave po osnovu naknade za korišćenje morskog dobra, odnosno od 15.01.2019.godine prihod od naknade za korišćenje morskog dobra u 100% iznosu pripada Javnom preduzeću za upravljanje morskom dobrom Crne Gore.

Po osnovu naknada za korišćenje morskog dobra tokom 2019. god. Javno preduzeće je uplatilo 1.271.887,33 € izlaznog PDV-a.

Dugoročni Ugovori:

Javno preduzeće je u skladu sa Zakonom o morskom dobru u periodu od svog osnivanja sa različitim intenzitetom i sa različitim rezultatima zaključivalo dugoročne ugovore o korišćenju morskog dobra koji su uvijek bili usmjereni na realizaciju planskih dokumenata odnosno investicionih aktivnosti i trajnih ulaganja u morsko dobro.

U periodu od 1997. god. do 2003. god. zaključen je određen broj dugoročnih investicionih ugovora i predugovora sa ciljem realizacije investicionih projekata u zoni morskog dobra, tako da je u jednom periodu bilo na snazi preko 50 dugoročnih ugovora dužih od jedne godine.

U kasnijem periodu prateći trogodišnje Planove objekata privremenog karaktera u zoni morskog dobra, Javno preduzeće je zaključivalo ugovore o korišćenju na period od maksimalno 3 godine i gotovo zaustavilo procedure ugovaranja dugoročnog korišćenja morskog dobra.

Nakon donošenja novog Zakona o državnoj imovini i Uredbe o prodaji i davanju u zakup stvari u državnoj imovini, a saglasno usvojenim planskim dokumentima, prije svega Državnim studijama lokacija u okviru Prostornog plana područja posebne namjene stekli su se uslovi za ponovno otvaranje postupaka davanja u zakup/korišćenje neizgrađenih djelova morskog dobra sa ciljem realizacije odobrenih projekata.

U skladu sa zaključcima Vlade Crne Gore pripremljen je inicijalni program izgradnje novih kupališta što je i jedan od prioriteta rada Javnog preduzeća da pored uređenja, opremanja i standardizacije postojećih i izgrađenih plaža radi na izgradnji i uređenju novih kupališta saglasno planskim dokumentima.

Postupajući u skladu sa navedenim, kroz postupke koji podrazumijevaju prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore na Odluke o objavljivanju Javnog poziva za zakup obale za realizaciju planskih dokumenata nakon sprovedenih tenderskih postupaka tokom 2019. god. zaključeno je 5 novih ugovora, dok je tokom 2018. god taj broj bio 13 Ugovora.

U nastavku dajemo tabele i spisak važećih Ugovora do 2019. god:

U tabeli br. 1 su navedeni Ugovori po kojima su završeni investicioni ciklusi i realizovani /ili su u završnoj fazi/ Projekti izgradnje i uređenja novih kupališnih površina. U najvećem broju slučajeva u toku su postupci izrade geodetskih elaborata na osnovu kojih će se novostvoreno morsko dobro, novoizgrađena obala upisati u katastar nepokretnosti kao državna svojina i nakon završetka upisa biće moguće dati precizne površine novostvorenih kupališnih površina.

Prema navedenoj tabeli realizovano je ili je u završnoj fazi ukupno **19 investicionih projekata** na izgradnji novih plaža ukupne vrijednosti **5.590.513,00 €** i da je dobijeno novih plažnih površina u iznosu od cca **18.338,50 m²**.

Tabela br.1

	KORISNIK	INVESTICIONA VRIJEDNOST ULAGANJA U €	KORISNA KUPALIŠNA POVRŠINA U CCA M ²
1	„Dabižinović“ d.o.o. - Herceg Novi	15.445	56 m ²
2	„Politropus“ d.o.o. - Herceg Novi	450.285	2.000 m ²
3	„Green club“ d.o.o. - Herceg Novi	10.285	55,50 m ²
4	„T&M Elada“ d.o.o. - Herceg Novi	45.550	280 m ²
5	„Carine“ d.o.o. ispred hotela Delfin - Herceg Novi	552.199	2.850 m ²
6	„Bojanić company“ d.o.o. - Herceg Novi	68.085	980 m ²
7	„Papagaj“ d.o.o. - Herceg Novi	100.000	858 m ²
8	„Carine“ d.o.o. ispred Hotela Park - Herceg Novi	1.178.220	2.610 m ²
9	„Taliya company“ hotelsko kupalište - Herceg Novi	320.000	500 m ²
10	„Koneva“ d.o.o. - Herceg Novi	53.062	315 m ²

11	Rajko Brajović - Herceg Novi	170.000	1.035 m ²
12	„Mibost-Joketić“ - Kotor	96.000	330 m ²
13	„Serzman incorporated“ - Kotor	699.615	1.630 m ²
14	„Montenegro lubricants“ - Kotor	30.568	330 m ²
15	„Corleone“ d.o.o. - Tivat	522.699	469 m ²
16	„Royal invest“d.o.o. - Tivat	278.300	850 m ²
17	„Ruža vjetrova“d.o.o./javno kupalište - T	125.924	670 m ²
18	„Ruža vjetrova“d.o.o./hotelsko kupalište - Bar	660.200	1.600 m ²
19	„Kalamper“d.o.o. - Bar	214.076	920 m ²
	Ukupno:	5.590.513	18.338,50 m²

U tabeli br.2 su prikazani zaključeni Ugovori vezani za realizaciju Projekata izgradnje novih kupališta za koje je u toku izrada tehničke dokumentacije sa očekivanjem da u skorijem periodu pristupe izvođenju radova.

Prema navedenoj tabeli može se konstatovati da je u pripremoj fazi **16 investicionih projekata** za izgradnju novih plaža ukupne vrijednosti **4.690.043,00 €** a po osnovu realizacije istih Projekata treba biti izgrađeno i uređeno još cca **25.270,00 m²** novih plažnih površina.

Tabela br.2

	KORISNIK	INVESTICIONA VRIJEDNOST ULAGANJA U €	KORISNA KUPALIŠNA POVRŠINA U cca m ²
1	„B 10“ - Herceg Novi	45.000	400 m ²
2	Slavko Vavić - Herceg Novi	215.000	1.000 m ²
3	„Taliya company“ - Herceg Novi	180.000	100 m ²
4	„Win“ Malo Rose – Herceg Novi	236.200	1.200 m ²
5	„Krušo“ – Herceg Novi	760.000	3.250 m ²
6	„Optimist“ – Herceg Novi	1.353.300	1.900 m ²
7	„Cattaro company group“ d.o.o. – Herceg Novi	537.600	1.400 m ²
8	Veselin Krivokapić – Herceg Novi	66.000	370 m ²
9	„Plaža Perla“d.o.o. – Herceg Novi	135.600	1.100 m ²
10	„Krstó“d.o.o. – Herceg Novi	91.244	1.350 m ²
11	„Sofija-K“d.o.o. – Hercege Novi	165.600	1.950 m ²
12	„Kalardovo plus“d.o.o. - Tivat	190.000	3.900 m ²
13	„Rotor“ d.o.o. - Tivat	128.000	2.750 m ²
14	„S & Đ“d.o.o. - Budva	175.000	1.500 m ²
15	Admir Nikičić – Bar	217.914	2.150 m ²
16	„Madams Palace“ - Bar	193.585	950 m ²
	Ukupno:	4.690.043	25.270 m²

UREĐENOST KUPALIŠTA

U pripremi turističke sezone, na osnovu Smjernica iz Programa privremenih objekata za period 2019. – 2023. god. koji je donijelo Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Javno preduzeće je donijelo Atlas crnogorskih plaža i kupališta. Atlasom su kupališta podijeljena na hotelska, javna i kupališta specijalne (posebne) namjene, pri čemu su od ove godine javna kupališta podijeljena na novih 8 vrsta, i to: porodična, kupališta za aktivan odmor koja se dijele na 3 podvrste (sportska, rekreativna i adrenalinska kupališta, kupališta za ronioce i kupališta za kite/wind surfing), party kupališta, romantična kupališta, kupališta bez plažnog mobilijara, kupališta za kućne ljubimce (pse), kupališta sa prirodnim ljekovitim faktorima i wellness sadržajima i izletnička, dok su pod kupalištima specijalne (posebne) namjene definisane 2 vrste kupališta, i to: nudistička kupališta i kupališta namijenjena dječijim odmaralištima.

Atlasom crnogorskih plaža i kupališta definisano je ukupno **504 kupališta** od toga: 53 hotelskih, 10 specijalnih i 425 javnih kupališta i to: 337 porodičnih, 22 kupališta za aktivan odmor (6 sportska, rekreativna i adrenalinska kupališta, 4 kupališta za ronioce i 12 kupališta za kite/wind surfing), 4 party kupališta, 9 romantičnih kupališta, 26 kupališta bez plažnog mobilijara, 7 kupališta za kućne ljubimce (pse), 2 kupališta sa prirodnim ljekovitim faktorima i wellness sadržajima i 18 izletničkih), kao i 16 investicionih.

Pojedinačno, za svaku vrstu kupališta izdati su **Uslovi za organizaciju kupališta** koji su sastavni dio Urbanističko tehničkih uslova i Ugovora o korišćenju morskog dobra. Uslovi za organizaciju kupališta se izdaju shodno novom Pravilniku o bližim uslovima u pogledu uređenosti i opremljenosti, vrstama i uslovima korišćenja kupališta na moru, i **ukupno je izdato 431 uslova**. Kao sastavni dio Uslova izdaje se i skica sa primjerima izgleda table o informacijama za svaku vrstu kupališta, table plažnog reda, table sa informacijama o bezbjednosti kupaca i za obilježavanje kupališta bovama sa morske strane.

Kao i svake godine, od strane opštinskih sekretarijata nadležnih za izdavanje Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima, formirane su **Komisije za utvrđivanje ispunjenosti uslova na kupalištima** koje su imale zadatak vršenje kontrole kupališta na osnovu podnijetog zahtjeva svakog pojedinačnog korisnika. Na osnovu pozitivnog zapisnika komisije i ostale dokumentacije, opštinski sekretarijati su izdavali Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima. Predstavnici Javnog preduzeća su bili članovi Komisija u opštinama: Herceg Novi, Tivat, Budva i Bar, dok u opštinama Kotor i Ulcinj nisu bili članovi komisije i nisu učestvovali u kontroli ispunjenosti uslova na kupalištima.

Pregled stanja na kupalištima tokom sezone po Opštinama:

Opština Herceg Novi:

Na području opštine Herceg Novi u funkciji je bilo 106 vrsta kupališta, od kojih je **82 ili 77% ispunilo propisane uslove i dobilo Odobrenje za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima.**

Opština Kotor:

Od ukupno 25 vrsta kupališta na području opštine Kotor koja su bila u funkciji tokom sezone, **18 ili 72% kupališta je dobilo Odobrenje od strane nadležnog opštinskog sekretarijata.**

Opština Tivat:

Na teritoriji opštine Tivat, u funkciji je bilo 27 vrsta kupališta. Od strane Sekretarijata za ekonomski razvoj i preduzetništvo za **22 kupališta ili 81,48% je izdato Odobrenje za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima.**

Opština Budva:

Od 136 vrsta kupališta na području opštine Budva, koja su bila u funkciji tokom sezone **izdato je 105 ili 77,21% Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima** od strane nadležnog opštinskog sekretarijata.

Opština Bar:

Na području opštine Bar u funkciji je bilo 69 vrsta kupališta od kojih je **55 ili 79,71% dobilo Odobrenje za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima** od strane nadležnog sekretarijata.

Opština Ulcinj:

Od 67 organizovanih vrsta kupališta u Ulcinju koja su bila u funkciji, za **58 kupališta ili 86,57% je izdato Odobrenje za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima** od strane Sekretarijata za privredu i ekonomski razvoj.

Upoređujući postotak svih kupališta koja su ispunila uslove, može se zaključiti da je ove sezone smanjen broj kupališta koja su ispunila propisane uslove i dobila Odobrenja za obavljanje turističkih djelatnosti na kupalištima od strane opštinskih sekretarijata. U odnosu na prošlu godinu, 13% kupališta je manje ispunilo propisane uslove.

Tbl: Procenat ispunjenja propisanih uslova po opštinama i godinama:

Opština	2017. godina	2018. godina	2019. godina
Herceg Novi	86,6%	91%	77%
Kotor	84,2%	89%	72%
Tivat	75%	95%	81,48%
Budva	86,7%	90%	77,21%
Bar	91,3%	91%	79,71%
Ulcinj	95,4%	97%	86,57%
Crnogorsko primorje	87,43%	92%	79,00%

MEĐUNARODNI PROGRAM PLAVA ZASTAVICA

Svjetski dan zaštite životne sredine 05. jun rezervisan je za početak Programa Plava zastavica u Crnoj Gori. Ove godine svečani početak Programa obilježen je na kupalištu "Dolcevita", na Bečićkoj plaži u opštini Budva. **Ovom prilikom dodijeljeno je ukupno 31 Plavih zastavica (30 zastavica za plaže i 1 za marinu) i 14 sertifikata za kupališta koja su bila u pilot fazi Programa.**

Plaže sa Plavom zastavicom:

1. kupalište „**Kalardovo**“, Kalardovo, Tivat
2. kupalište „**Plavi Horizont**“, Plavi horizont, Tivat
3. kupalište „**Spiaggia d' oro**“, Jaz,
4. kupalište „**SBS**“, Jaz,
5. kupalište „**Escallera**“, Jaz,
6. kupalište „**Blue Beach**“, Jaz
7. kupalište „**S and I beach life**“, Jaz
8. kupalište „**Poseidon**“, Jaz
9. kupalište „**Sen Trope**“, Slovenska plaža
10. kupalište „**Time out**“, Slovenska
11. kupalište „**Dolcevita**“, Bečići
12. kupalište „**Sveti Toma**“, Bečići
13. kupalište „**Kamenovo 17A**“, Kamenovo
14. kupalište „**Galija**“, Crvena glavica
15. kupalište „**Drobni pijesak**“, Reževići
16. kupalište „**Ponta**“, Petrovac
17. kupalište „**Lučice**“, Petrovac
18. kupalište „**Centar**“, Sutomore
19. kupalište „**Korali**“, Sutomore
20. kupalište „**Paradiso**“, Utjeha
21. kupalište „**Toni gril**“, Velika plaža
22. kupalište „**Miami**“, Velika plaža
23. kupalište „**Evropa beach**“, Velika plaža
24. kupalište „**Mojito**“, Velika plaža

25. kupalište „**Pearl beach**“, Velika plaža
26. kupalište „**MCM beach**“, Velika plaža
27. kupalište „**Mar Buena**“, Velika plaža
28. kupalište „**White beach**“, Velika plaža
29. kupalište „**Cabo beach**“, Velika plaža
30. kupalište „**Copacabana**“, Velika plaža
31. marina „**Marina Bar**“, Bar

Plaže u pilot fazi Programa Plave zastavice:

1. kupalište „**Jedinica**“, Baošići
2. kupalište „**hotel Splendido**“, Prčanj
3. kupalište „**Moet & Shandon beach**“, Guvance
4. kupalište „**Thalia**“, Bečići
5. kupalište „**Bella Vista**“, Bečići
6. kupalište „**Samsara Deluxe**“, Bečići
7. kupalište „**hotela Maestral**“, Pržno
8. kupalište „**Vela beach**“, Čanj
9. kupalište „**Korali 2**“, Sutomore
10. kupalište „**Questo Quello**“, Sutomore
11. kupalište „**Porto sole**“, Sutomore
12. kupalište „**Veliki pijesak**“, Veliki pijesak
13. kupalište „**Aquarius**“, Borova šuma, Ulcinj
14. kupalište „**As Saranda**“, Velika plaža, Ulcinj

Crnogorske plaže sa Plavom zastavicom ni ovog ljeta nisu bile predmet međunarodne kontrole ispunjenosti kriterijuma. Od 09. do 27. jula predstavnici NVO „Ekom“ i Javnog preduzeća sa članovima Nacionalne komisije, obavili su ovogodišnju kontrolu kupališta sa Plavom zastavicom u 2019. god., kao i sva kupališta u pilot fazi. Cilj kontrole je bio da se provjeri ispunjenost kriterijuma programa, ukaže na eventualne propuste i daju savjeti kako da se stanje popravi. Uzimajući u obzir loše vremenske prilike tokom jula, stanje na provjerenim kupalištima je bilo solidno, a manji propusti su otklonjeni tokom narednih par dana i o tome su podnijeti foto izvještaji nacionalnom operateru kampanje Plava zastavica.

Prema pravilima Programa, utvrđeno je odstupanje od pravila u manjem obimu na 9 kupališta, a glavni razlog je da na tablama

nisu postavljene informacije o kvalitetu vode za kupanje, 2 kupališta nisu imala adekvatne kante za reciklažu, i na 5 kupališta je uočeno da spasioci nemaju adekvatnu opremu ili da ih nema u dovoljnom broju što se smatra većim odstupanjem od pravila Programa, kao i nepostojanje propisane info table koje nije bilo na 1 kupalištu. Konstatuje se da je na polovini svih kontrolisanih kupališta stanje bilo u svemu prema pravilima Programa.

Prema izvjestaju nacionalnog koordinatara Programa Plava zastavica, nekoliko crnogorskih plaža pridružilo se kampanji "Mediteranska nedjelja Plave zastavice" (BlueFlagMedWeek) koja je po treći put organizovana na plažama sa Plavom zastavicom u 11 mediteranskih zemalja. U okviru ove kampanje na nivou Mediterana, od 1. do 7. jula 2019. god. organizovane su akcije čišćenja plaža pod sloganom "Briga za more koje nas ujedinjuje" ("Caring for the sea that unites us"). NVO "Green Net - Zelena mreža" je u saradnji sa kupalištem "Time out" na Slovenskoj plaži u Budvi, organizovala ekološko - edukativnu akciju sakupljanja plastičnih čepova. Akciji su se priključila dva kupališta u opštini Bar. Na kupalištu "Paradiso" u uvali Utjeha nije bilo lako naći otpatke jer se plaža redovno čisti. I na kupalištu "Centar" na plaži Sutomore organizovana je akcija čišćenja, kojima su se priključili najmladji posjetioци. Na kupalištu "Mohito" na Velikoj plaži održana je ekološko- kreativna radionica za najmladje pod motom "Briga za more koje nas ujedinjuje".

U organizaciji NU "Ekom", nacionalnog operatera Plave zastavice i Javnog preduzeća, 18. decembra 2019. god. održan je godišnji seminar o programu Plave zastavice. Na seminaru je analizirana prethodna sezona sa aspekta ispunjenosti kriterijuma kampanje, kontrole kupališta koja su bila u pilot i redovnoj fazi programa Plava zastavica kao i analize sanitarnog kvaliteta morske vode na kupalištima tokom 2019. god. Najavljene su i promjene u klasifikaciji voda za kupanje koja će se primjenjivati naredne 2020. god. Poseban akcenat ove godine je dat aktivnostima Fondacije za ekološku fondacije povodom klimatske krize i preduzimanju prioritetnih akcija kroz svih 5 programa uključujući i Blue flag. Predložene su aktivnosti iz koncepta Zero waste koje se mogu primjenjivati na plažama i marinama. Takodje su predstavljeni i kriterijumi koji bi uskoro mogli da budu preporučujući za plaže, a koji doprinose podizanju ekološke svijesti i brige za životnu sredinu.

ODRŽAVANJE, UREĐENJE I IZGRADNJA MORSKOG DOBRA

Javno preduzeće je prihode, kao i svake godine, ostvarene iz osnovne djelatnosti usmjerilo saglasno Zakonu o morskom dobru, koji precizira da se naknada za korišćenjeorskog dobra kao javni prihod koristi za zaštitu, uređenje, unapređenje, kao i za izgradnju infrastrukturnih objekata za potrebeorskog dobra.

Javno preduzeće je i tokom 2019. god., u saradnji sa korisnicimaorskog dobra, obezbijedilo održavanje, uređenje i unapređenje korišćenjaorskog dobra, nastojeći da poboljša komunalnu uređenost plaža i priobalnog prostora, uvede standarde i modernizuje opremu i sadržaje na svim kupalištima.

Za djeloveorskog dobra koji nijesu ustupljeni pojedinačnim korisnicima, a koji su sa stanovišta njihovog korišćenja značajni (javne površine, parkovi, šetališta, trgovi i sl.) ili oni djeloviorskog dobra na kojima angažovanje korisnika nije dovoljno, Javno preduzeće je ove godine **direktno zaključujući Ugovore sa opštinskim komunalnim preduzećima**, obezbijedilo redovno čišćenje i održavanje.

U prethodnom periodu Javno preduzeće je 50% ostvarenog poslovnog prihoda ustupalo lokalnim samoupravama čime je mogućnost Javnog preduzeća za trajnim ulaganjima u morsko dobro i velikim investicionim projektima bila svedena na minimum. Donošenjem novog Zakona o finansiranju lokalne samouprave od 15.01.2019.god. prestala je obaveza prenosa 50% ostvarenog prihoda te se otvorila mogućnost za značajnijim ulaganjima Javnog preduzeća u kapitalne projekte, međutim, jedan od ograničavajućih faktora su dugi postupci javnih nabavki za izbor najpovoljnijih ponuđača za izvođenje radova dolazi se do situacije u kojoj su ozbiljniji investicioni projekti nemogući ili je za početak njihove realizacije potreban jako dug period što dovodi do prenošenja planiranih sredstava iz godine u godinu. Tako je tokom 2019. god. najveći broj investicija realizovan iz Plana 2018. god a tako isto će se i planirane aktivnosti za 2019. god najvećim dijelom realizovati tokom 2020. god.

Opština Herceg Novi:

Najznačajnije predsezonske i postsezonske investicione aktivnosti i aktivnosti redovnog održavanja, sitnih sanacija, projekata u opštini Herceg Novi iznosile su ukupno 365.312,63 € i obuhvatile su sledeće radove:

- Izgradnja rampe za silazak u more za osobe sa invaliditetom u Igalu na dijelu kat.parcele 632 K.O Topla. Tokom 2019.god. završeno je 65% radova a ukupan iznos ovih radova je **28.352,93 €**;

- Radovi na parternom uređenju šetališta "Pet Danica" na potezu od restorana „Mimoza“ do plaže hotela „Igalo“ u iznosu od **15.787,46 €**;
- Sanaciji objekata obalne infrastrukture, sa stručnim nadzorom: mandrača u Kumboru i mandrača kod restorana "Lanterna" u Baošićima u iznosu od **19.019,75 €**;

- Nadzor nad realizacijom projekata-izgradnja novih plaža i drugih objekata u Baošićima na dijelu kat. parcele 291 K.O. Baošići u iznosu od **2.950,41 €**;
- Geodetska snimanja terena u iznosu od **4.052,64 €**;
- Predsezonsko nasipanje pijeska na plažama u Herceg Novom ukupno 935 m³ i to na lokaciji Bijela 300 m³; u Baošićima 200m³; na lokaciji Kamenari 140 m³; na lokaciji Đenovići 170m³; na lokaciji u Kumboru 125 m³ u ukupnom iznosu od **25.215,00 €**;
- Vanredna čišćenja zone morskog dobra: čišćenje šahti koje su napunjene betonom na objektu "Golden Bay" u iznosu od **4.550,00 €**;
- Troškovi međunarodne manifestacije „Dan Planete zemlje“ za 2019.god. u iznosu **500,00 €**;
- Monitoring mora-Istraživanje i mapiranje bioloških i okeanografskih parametara mora na lokacijama namijenjenim za korišćenje i izgradnju na lokalitetu Rt Arza-Trašte - Luštica, kao i monitoring sanitarnog kvaliteta morske vode i vanredna uzorkovanja na 21 lokaciji ukupno u iznosu **19.862,64 €**;
- Za održavanje čistoće i odvoza smeća u zoni morskog dobra opštine Herceg Novi utrošeno je **186.173,83 €**;
- Za održavanje javne rasvjete u zoni morskog dobra u opštini Herceg Novi uloženo je **25.920,00€**;
- Za uređenje, unapređenje hortikulture- zelenila u zoni morskog dobra opštine Herceg Novi opredijeljen je iznos od **32.927,97 €**;

Aktivnosti koje su u toku ili će biti realizovane tokom 2020.god iz sredstava koja su obezbijedena planom korišćenja sredstava 2018. i 2019.god. u ukupnom su iznosu od 236.853,93 €;

- Sanacija i uređenje kupališta na lokalitetu "Bijela Vila" na kat.parceli 484.K.O. Topla, u iznosu od **29.457,08 €;**
- Završetak izgradnja rampe za silazak u more za osobe sa invaliditetom u Igalu, sa stručnim nadzorom u iznosu od **21.869,43 €;**
- Izrada kamenog nabačaja u cilju zaštite obalnih zidova na šetalištu „Pet Danica“ na Savini zapadno od Ćorovića plaže u iznosu od **12.505,60 €;**
- Izvođenje radova na sanaciji obale i oštećenja posle nevremena u opštini Herceg Novi u iznosu od **11.493,19 €;**
- Nadzor nad realizacijom razvojnih projekata-izgradnja novih plaža (14 lokacija) u iznosu od **49.792,00 €;**
- Nabavka i montaža bokobrana/odbojnika na pristaništu u Žanjicama u iznosu od **4.575,63 €;**
- Izvođenje radova na izgradnji/popravci parapetnog zida i ograde na šetalištu „Pet Danica“ – lokacija „Vojničke banje“, Opština Herceg Novi. Učešće Javnog preduzeća u saradnji sa Opštinom Herceg Novi koja je nosilac realizacije investicije u iznosu od **70.000,00 €;**
- Izrada Glavnog projekat za izgradnju „Novosadska plaža“ u dužini od 200 m sa elaboratom procjene uticaja na životnu sredinu u iznosu od **19.799,23 €;**
- Izrada Nautičkih planova: Milašinovića plaža na kat.parceli 1175 Topla; Ispred Hotela“ Centar“ Topla na dijelu kat. parcele.1177 K.O. Topla i ispred hotela „Plaža“ na Savini na dijelu kat.parcele 2733 K.O.Topla u iznosu od **13.361,78 €;**
- Revizija Glavnog Projekta za izgradnju „Novosadska plaža“ u iznosu od **4.000,00€;**

Opština Kotor

Najznačajnije predsezonske i postsezonske investicione aktivnosti i aktivnosti redovnog održavanja, sitnih sanacija, projekata u opštini Kotor iznosile su ukupno 434.410,74 € i obuhvatile su sledeće:

- Završetak radova, sa stručnim nadzorom, na uređenju pješačke staze Risan –Perast, IV završna faza ukupne dužine 2100 m, širine 1,5 m, sa završnim radovima na humuziranju i zatravljivanju kosina usjeka i nasipa i ostalih površina predviđenih za ozelenjavanje debljine cca 15 cm, ukupne površine oko 1500 m², nabavku i sadnju 7 komada zdravih rasadnički odnjegovanih sadnica alepskog bora, nabavku i montažu 8 komada parkovskih klupa i postavljanje 5 komada betonskih korpi za otpatke sa metalnim uloškom, zapremina 60l. u iznosu od **259.049,44 €;**

- Sanaciji objekata obalne infrastrukture, sa stručnim nadzorom: pristaništa Muo i ponte Ljuta u iznosu od **35.292,26 €**;
- Nadzor nad realizacijom projekata na izgradnji novih plaža i drugih objekata, pojas neizgrađene obale na lokalitetu "Kamp", uz donju ivicu lokalnog puta u dužini od 120 m, obuhvatajući kat.parcele 1190 i 1191 KO Dobrota i dio kat.parcele 1192 KO Dobrota u iznosu od **2.950,41 €**;
- Za geodetska snimanja terena u opštini Kotor opredijeljen je iznos od **1.855,88 €**;
- Predsezonsko nasipanje pijeska na plažama u opštini Kotor izvršeno je sa ukupno 295 m³ pijeska i to: na lokaciji u Risnu 20 m³; u Dobroti na dvije lokacije 50 m³); jedna lokacija na Muo u količini od 25m³; u Stolivu na jednoj lokaciji u količini od 20m³ a sve u ukupnom iznosu od **2.645,00 €**;
- Troškovi međunarodne manifestacije „Dan Planete zemlje“ za 2019. god u iznosu od **500,00 €**;
- Zamjena folija na informativnim tablama na kupalištima (25grafika/50 folija) u iznosu od **495,00 €**;
- Monitoring mora - monitoring sanitarnog kvaliteta morske vode i vanredna uzorkovanja u opštini Kotor na 15 lokacija u iznosu od **8.803,45 €**;
- Za održavanje čistoće i odvoza smeća u zoni morskog dobra opštine Kotor utrošeno je ukupno **48.267,43 €**;
- Održavanje javne rasvjete u zoni morskog dobra opštine Kotor utrošen je iznos od **37.291,54 €**;
- Uređenje, unapređenje hortikulture- zelenila u zoni morskog dobra u opštini Kotor opredijeljen je iznos od **37.260,33 €**;

Aktivnosti koje su u toku ili će biti realizovane tokom 2020.god iz sredstava koja su obezbijedena planom korišćenja sredstava 2018. i 2019.god. u ukupnom iznosu od 160.869,41 €;

- Nadzor nad realizacijom razvojnih projekata-izgradnja novih plaža (3 lokacije) u iznosu od **10.950,00 €**;
- Izvođenje radova na završetku parapetnog zida i poklopnih ploča na lokaciji „Žuta plaža“ u dužini od 160 m i na lokaciji „Sopot“ u dužini od 45 m u iznosu od **26.000,00 €**;
- Tehnički prijem radova na izgradnji pješačke staze na dionici Risan – Perastu iznosu od **8.000 €**;
- Izrada elaborate o građevinskom stanju Luke Risan, potrebnim investicijama na infrastrukturnom opremanju i održavanju luke u iznosu od **4.840,00 €**;
- Izrada Nautičkih planova: u Perastu na kat. parceli 81 KO Perast, u Perastu na kat. parceli 350 i 349 KO Perast, u Žukovica na kat. parceli 2786 KO Glavatičići, u Lipcima na kat. parceli 411 KO Strp, u Morinju na kat. parceli 1114 KO Morinj sve ukupno u iznosu od **18.305,29 €**;
- Izrada Projektne dokumentacije za rekonstrukciju mandrača i pristaništa u Orahovcu u iznosu **1.515,05 €**;
- Izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju pristaništa u Bigovu u iznosu od **1.759,07 €**;
- Izrada studija varijantnih modela kupališta prema prirodnim i stvorenim uslovima u Bokokotorskom zalivu, sa revizijom u iznosu od **30.000,00 €**;
- Izrada koncesionog akta i izrada elaborate o građevinskom stanju Luke Risan, potrebnim investicijama na infrastrukturnom opremanju i održavanju luke u iznosu od **20.000,00 €**;
- Izrada projektne dokumentacije i elaborata o uticaju na životnu sredinu i HIA studije za rekonstrukciju obalnog zida na ušću rijeke Škudre u more u iznosu od **15.000,00 €**;
- Izrada Studije varijantnih modela za formiranje montažnih pristaništa i privežišta u Bokokotorskom zalivu u iznosu od **15.000,00 €**;
- Izmjena Glavnog Projekta izgradnje kupališta u Perastu – tzv. „Borići“, sa revizijom u iznosu **9.500,00 €**;

Opština Tivat

Najznačajnije predsezonske i postsezonske investicione aktivnosti i aktivnosti redovnog održavanja, sitnih sanacija, projekata u opštini Tivat iznosile su ukupno 185.400,41 € i obuhvatile su sledeće:

- Sanacija nasipa u dužini od 100 m uz Široku rijeku u rezervatu Tivatska solila, te postavljanje zapornica za regulaciju nivoa vode; kao i postavljanje i povezivanje na električno napajanje Info centra na Tivatskim solilima na elektrodistributivnu mrežu u iznosu od **42.771,60 €**;
- Stručni nadzor nad izvođenjem radova na sanaciji objekata obalne infrastrukture: pristaništa "Bazdanj" u iznosu od **734,29€**;
- Izrada projektne dokumentacije, revizije projekata, geodetska snimanja terena, i Studija tehničko-tehnoloških uslova za dvije lokacije nautičkih sidrišta u Tivatskom zalivu sa Pravilnikom upravljanja sidrištima, utrošeno je ukupno **26.589,81 €**;
- Troškovi međunarodne manifestacije „Dan Planete zemlje“ za 2019. god. u iznosu od **500,00 €**;
- Predsezonsko nasipanje pijeska na plažama u Tivtu i to količina od 290 m³ na lokacijama: u Lepetanima na jednoj lokaciji 65m³, u Donjoj Lastvi na jednoj lokaciji 55m³, u Tivtu na dvije lokacije 60m³, u Krtolima na dvije lokacije 60m³, u Krašićima na jednoj lokaciji 50m³ a sve u ukupnom iznosu od **6.670,00 €**;

- Zamjena folija na informativnim tablama na kupalištima (26grafika/52 folija) i nabavka info table na pristaništu „Pine“ u iznosu od **914,80 €**;
- Monitoring mora- monitoring sanitarnog kvaliteta morske vode i vanredna uzorkovanja na 9 lokacija, kao i monitoringa stanja/promjena flore i monitoring stanja/promjena gljiva u specijalnom rezervatu Tivatska Solila u iznosu od **10.636,07 €**;
- Za održavanje čistoće i odvoza smeća u zoni morskog dobra opštine Tivat i održavanje i čišćenje mobilne wc kabine u rezervatu Tivatska solila i na gradskom kupalištu utrošeno je ukupno **64.297,61 €**;
- Za održavanje javne rasvjete u zoni morskog dobra opštine Tivat izdvojeno je **17.041,20 €**;
- Za uređenje, unapređenje hortikulture- zelenila u zoni morskog dobra ukupno je utrošeno **15.245,03 €**;

Aktivnosti koje su u toku ili će biti realizovane tokom 2020.god iz sredstava koja su obezbijedena planom korišćenja sredstava 2018. i 2019.god. u ukupnom iznosu od 102.302,62 €;

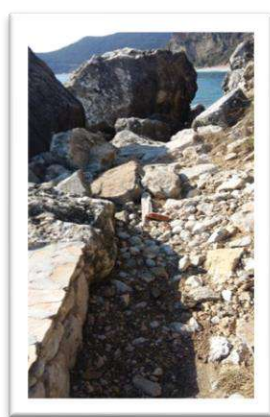
- Uređenje i održavanje specijalnog rezervata Tivatska solila u iznosu od **21.000,00 €**;
- Iznajmljivanje i postavljanje hemijskih wc –a u rezervatu Tivatska solila i na gradskim kupalištima u opštini Tivat u iznosu od **3.599,68 €**;

- Izrada i postavljanje novih folija na informativnim tablama na kupalištima i u specijalnom rezervatu Tivatska solila u iznosu od **7.283,23 €**;
- Izrada Nautičkih planova: Župa Belane na kat. parceli 4236 KO Mrčevac, na Kukoljini na kat. parceli 1262/1 KO Mrčevac, na Solilima na kupalištu „Movida“ odnosno kat. parceli 1596/1 KO Đuraševići u ukupnom iznosu od **20.701,55 €**;
- Izrada idejnog rješenja i glavnog projekat za pješačke staze uz more, uz magistralni put Tivat-Lepetane, sjeverno od crkve “Sveti Roko” (početak naselja Opatovo granica kat. parcele 736/2 KO Donja Lastva) do Lepetana, sa izradom Elaborata na procjenu uticaja na životnu sredinu u iznosu od **16.999,29 €**;
- Izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju mandrača i pristaništa u Krašićima u iznosu od **1.988,87 €**;
- Izrada projektne dokumentacije za poslove regulisanje kanala i vodotoka u Rezervatu "Tivatska solila" u iznosu **17.250,00€**;
- Revizija projekta za regulisanje kanala i vodotoka u rezervatu Tivatska solila u ukupnom iznosu od **4.980,00 €**;
- Revizija Glavnog Projekta za privremeni objekat Centar za posjetioce na Tivatskim solilima, u iznosu od **1.000,00 €**;
- Izrada Plana protivpožarne zaštite rezervata Tivatska solila u iznosu od **2.500,00 €**;
- Monitoring stanja/promjena u specijalnom rezervatu Tivatska solila - obaveza shodno zaključku Vlade br. 08-149/2 od 04.07.2013. god. u iznosu od **5.000,00 €**.

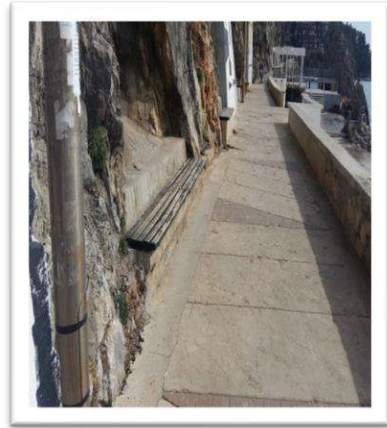
Opština Budva

Najznačajnije predsezonske i postsezonske investicione aktivnosti i aktivnosti redovnog održavanja, sitnih sanacija, projekata u opštini Budva iznosile su ukupno 237.522,96 € i obuhvatile su sledeće radove:

- Sanacija zida na plaži Kamenovo, radovi koji su obuhvatili betoniranje temelja i zida u dužini od 45,23 m u iznosu od **35.439,52 €**;
- Radovi na uređenju pješačke staze prema nudističkoj plaži na Jazu i kupalištu “Malayi”, kao i uređenje izletničke plaže ispod Žute grede u iznosu od **13.946,20 €**;

- Sanacija i uređenje pješačke staze od hotela "Park" do tunela na Rtu Zavala prema Bečićima u iznosu od **7.905,50 €**;

- Radovi na uređenju lokacije za kupanje pasa i izgradnja silaznog stepeništa na stazi prema plaži Mogren u iznosu od **5.523,00 €**;
- Izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju šetališta u Rafailovićima od bivšeg hotela "Lahor" do kraja zahvata DUP-a Bečići sa elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu (završeno 80%), revizije projekata, geodetska snimanja terena, Izrade studije prirodnih i kulturnih vrijednosti prirodnog lokaliteta Tunja u Budvanskom zalivu i izrada dokumentacionog filma i promotivno-edukativnog materijala za navedenu studiju, kao i Izrada idejnog rješenja arhitekture i ambijentalne rasvjete, kao i projekta za hortikulturu za potrebe uređenja prostora ispod gradske pošte u Budvi, koji je devastiran u postupku uklanjanja privremenih objekata, sve u ukupnom iznosu od **32.541,57 €**;
- Troškovi međunarodne manifestacije „Dan Planete zemlje“ za 2019. god. u iznosu **500,00 €**;
- Izvođenje radova na bagerisanju rijeke Drenovštice na Jazu; za uklanjanje bespravno postavljenih objekata u Budvi; vanredno čišćenje lokacija Slovenska obala; uređenje kanala Slatava i neposrednog dijela plaže u Buljarici u iznosu od **14.548,78 €**;
- Zamjena folija na informativnim tablama na kupalištima i izrada panoa na platou uklonjenih privremenih objekata ispred glavne gradske pošte sa fotografijama budućeg uređenja, kao i skladištenje i čuvanje opreme za obilježavanje poligona za obuku na plovilima na mlazni vodeni pogon u iznosu od **2.972,28 €**;
- Monitoring mora- monitoring sanitarnog kvaliteta morske vode i vanredna uzorkovanja na 27 lokacija u iznosu od **14.904,70 €**;
- Za održavanje čistoće i odvoza smeća u zoni morskog dobra opštine Budva utrošeno je ukupno **59.973,70 €**;
- Za održavanje javne rasvjete u zoni morskog dobra opštine Budva opredijeljen je iznos od **19.654,81 €**;
- Za uređenje, unapređenje hortikulture - zelenila u zoni morskog dobra opštine Budva opredijeljen je ukupan iznos od **29.612,90 €**;

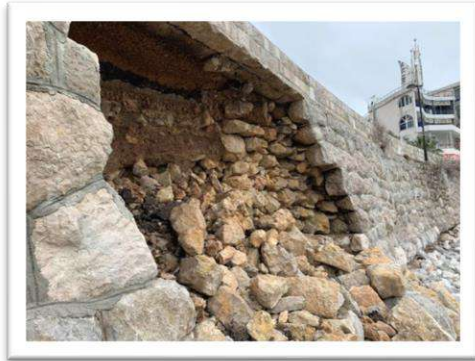
Aktivnosti koje su u toku ili će biti realizovane tokom 2020.god iz sredstava koja su obezbijedena planom korišćenja sredstava 2018. i 2019.god. u ukupnom iznosu od 883.818,23 €;

- Radovi na sanaciji i popločavanju pješačke staze u zaleđu plaže Jaz i postavljanje javne rasvjete u iznosu od **149.702,17 €;**
- Izvođenje radova na sanaciji obale i oštećenja poslije nevremena u opštini Budva u iznosu od **13.565,31 €;**
- Uređenje izletnička plaza ispod „Žute grede“, krajnji istočni kraj plaže Jaz u iznosu od **4.861,78 €;**
- Izvođenje radova na uređenju šetališta/rive u Rafailovićima od bivšeg hotela „Lahor“ do kraja zahvata DUP-a Bečići - Faza I u iznosu od **210.000,00 €;**
- Sanacija sa hortikulturnim i parternim uređenjem terena između ulice Slovenska obala i mora, odnosno platoa ispred glavne gradske pošte u površini od cca 8.000m² i lokacije na Zavali u iznosu **100.000,00 €;**
- Adaptacije – sanacije objekta obalne infrastructure - pristaništa na lokalitetu ostrva Sv. Nikola u iznosu **10.000,00 €;**
- Izvođenje radova na popravci stubova javne rasvjete na pješačkoj stazi u zaleđu plaže Jaz, na dijelu kat. parcela 553 i 96 sve K.O. Prijedor I, u dužini od 975 m, u iznosu **11.979,48 €;**
- Nabavka i ugradnja opreme za obilježavanje usamljene opasnosti na moru u Budvi na lokaciji rt „Galiola“ na jugoistočnoj strani ostrva Sv.Nikola u iznosu **20.000,00 €;**
- Izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju šetališta u Rafailovićima u opštini Budva sa elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu i revizijom (preostali iznos od 20%) u iznosu od **16.375,11 €;**
- Izrada Glavnog projekta uređenja staze na Jazu -Faza II sa procjenom uticaja na životnu sredinu u iznosu od **15.550,00 €;**
- Izrada idejnog rješenja glavnog projekta za rekonstrukciju šetališta u Pržnom od zapadnog kraja hotelskog kompleksa „Maestral“ do istočnog kraja plaže Pržno sa izradom elaborata sa procjenom uticaja na životnu sredinu u iznosu od **9.200,00 €;**
- Izrada Nautičkih planova i to: Ostrvo Sv Nikola na kat. parceli 3030 i 3031 KO Budva, na istočnom kraju Slovenske plaže na kat. parceli 3061 KO Budva, na Drobnom pijesku na kat. parceli 473/2 Reževići sve u ukupnom iznosu od **17.484,38 €;**
- Izrada urbanističko-arhitektonskog rješenja uređenja šetališne zone od restorana „O Sole Mio“ do Rafailovića (tzv „Plavi kamen“) uključujući i dodatni krak šetališta od Hotela „Splendid“ do zapadnog kraja Bečićke plaže u dužini cca 5.5 km, površine cca 40.000 m², u iznosu od **200.000,00 €;**
- Izrada Elaborata za pripremu tehničke dokumentacije za izgradnju pristaništa u Bečićima na lokalitetu „Sv. Toma“ (batimetrija, geomehanika, studija talasa), u iznosu **36.000,00 €;**
- Izrada idejnog i glavnog projekta revitalizacije plaže Pržno i rekonstrukcije obale u Pržnu u iznosu **30.000,00 €;**
- Izrada glavnog projekta i elaborata procjene uticaja na zaštitu životne sredine za izgradnju kamenog nabačaja/napera na plaži Jaz radi zaštite ušća potoka u more u iznosu **22.500,00 €;**
- Izrada glavnog projekta i elaborata procjene uticaja na zaštitu životne sredine za izgradnju kamenog nabačaja/napera na plaži Buljarica radi zaštite ušća potoka u more u iznosu **13.000,00 €;**
- Revizija Glavnog Projekta parternog uređenja rive u Pržnu sa procjenom uticaja na životnu sredinu u iznosu **1.600,00 €.**
- Revizija Glavnog Projekta uređenja staze na Jazu -Faza II u iznosu **2.000,00 €.**

Opština Bar

Najznačajnije predsezonske i postsezonske investicione aktivnosti i aktivnosti redovnog održavanja, sitnih sanacija, projekata u opštini Bar iznosile su ukupno 262.948,27 € i obuhvatile su sledeće aktivnosti:

- Sanacija oštećenog obalnog/potpornog zida u Sutomoru koji je podrazumijevao rasčišćavanje cca 15m³ obrušenog krupnog kamen, izrada betonske trake ispod obrušenog zida u dužini 15 m, kao i zidanje nastalog otvora zida površine 75m² sve u ukupnom iznosu od **15.810,00 €**;

- Geodetska snimanja, Izrada studije prirodnih uslova i procesa i izrada idejnog rješenja revitalizacije plaže Žukotrlica; studije biodiverziteta mora i plaže Žukotrlica, sa recenzijom studija u ukupnom iznosu od **39.873,33 €**;
- Troškovi međunarodne manifestacije „Dan Planete zemlje“ za 2019. god. u iznosu **500,00 €**;
- Zamjena folija na informativnim tablama na kupalištima u iznosu od **990,00 €**;
- Monitoring mora - monitoring sanitarnog kvaliteta morske vode i vanredna uzorkovanja na 13 lokacija u iznosu od **7.126,58€**.
- Za održavanje čistoće i odvoza smeća u zoni morskog dobra opštine Bar utrošeno je ukupno **140.659,65 €**;
- Za održavanje javne rasvjete u zoni morskog dobra opštine Bar opredijeljen je ukupan iznos od **17.473,41 €**;
- Za uređenje, unapređenje hortikulture - zelenila u zoni morskog dobra utrošeno je ukupno **40.515,30 €**;

Aktivnosti koje su u toku ili će biti realizovane tokom 2020.god iz sredstava koja su obezbijedena planom korišćenja sredstava 2018. i 2019.god. u ukupnom iznosu od 32.286,26€:

- Nadzor nad realizacijom razvojnih projekata-izgradnja novih plaža (1 lokacija) u iznosu od **3.630,00 €**;
- Završetak radova na postavljanju rampi za ulaz u more za osobe sa invaliditetom, sa pristupnim stazama, lokacija na kat. parceli 6456 KO Novi Bar u iznosu od **1.856,26 €**;
- Izrada projekta Revitalizacije i zaštite borove šume u Žukotrlici u iznosu od **15.000,00 €**;
- Izmjena idejnog rješenja glavnog projekta pješačke staze-obalnog šetališta i uređenja javnih površina uz obalu u zahvatu DSL-a za Sektor 51 Čanj u urbanističkoj zoni 3 i dijelu urbanističke zone 4, Opština Bar, sa revizijom u iznosu od **11.800,00 €**;

Opština Ulcinj

Najznačajnije predsezonske i postsezonske investicione aktivnosti i aktivnosti redovnog održavanja, sitnih sanacija, projekata u opštini Ulcinj iznosile su ukupno 550.249,98 € i obuhvatile su sledeće aktivnosti:

- Učešće Javnog preduzeća u u projektu izvođenja radova na uklanjanju viška materijala iz prostora desnog rukavca rijeke Bojane u skladu s projektom održavanja protočnosti desnog rukavca rijeke Bojane u zoni njenog ušća u saradnji sa Upravom za vode i Direkcijom javnih radova - Uprava za vode je nosilac realizacije investicije u iznosu od **179.796,93 €**;
- Radovi sa stručnim nadzorom na zaštiti dina na Velikoj plaži u iznosu **51.702,58 €**, (ovim radovima koji predstavljaju III i IV fazu na zaštiti dina, kao i lokacije za aktivni odmor -kite surf, obuhvaćeni su nabavka materijala i izrada drvene ograde u dužini 3700 m kako bi se fizički zaštitio ovaj pojas, trasirani su prilazi za usmjeravanje korisnika i posjetilaca prema plaži, a zatim je izvršeno i postavljanje dvije informativne table sa opštim podacima o dinama (trojezično).Izvršeno je Postavljanje drvene pasarela u dužini od 36 m kao i izvršeno farbanje postojeće ograde u dužini od 2200 m, izvršena je Sanacija postojeće i postavljanje nove ograde na dinama sa radovima koji su obuhvatili uklanjanje postojeće oštećene ograde u dužini od 350 m, nabavka materijala i zamjena iste, trasiranje prilaza za usmjeravanje korisnika i posjetilaca prema plaži, izvršena sanacija i farbanje postojeće ograde u dužini od 2000m, a zatim je izvršeno postavljanje dvije informativne table sa opštim podacima o dinama -trojezično;
- Rekonstrukciji parapetnog zida i postavljanje zaštitne ograde na dijelu puta prema bivšem hotelu "Galeb" u dužini od 30 m u iznosu od **4.984,00€**;

- Radovi na revitalizaciji Borove šume - II faza u iznosu od **21.483,43€** ;
- Radovi na tamponiranju prilaznog puta u zaleđu Velike plaže na kat.parceli 137/1,138/1 i 10009 KO Donji Štoj u iznosu **11.639,00 €**;

- Radovi na uređenju kupališta na sjevernom dijelu plaže Valdanos u iznosu od **11.073,75€**;
- Sanacija metalne ograde u Borovoj šumi u zaleđu "Ženske plaže" u dužini od 100 m u iznosu od

5.700,00 €;

- Izrada projektne dokumentacije, revizije projekata, geodetska snimanja terena, kao i geodetsko snimanje pojasa dina na dijelu Velike plaže u okviru projekta „Welcom“, na katastarskoj parceli 18/1, 27/1, 1166 i 1163 KO Donji Štoj u dužini od cca 3200 m, sve ukupno u iznosu od **28.726,08€;**
- Troškovi međunarodne manifestacije „Dan Planete zemlje“ za 2019. god. u iznosu od **500,00€;**
- Izvođenje radova na uklanjanju bespravno postavljenih objekata i vanredna čišćenja zone morskog dobra, tamponiranje puta pored rijeke Bojane u dužini 1000 m i širine 3m sa 100 m³ jalovine u iznosu od **3.100,00€;**
- Postavljanje električne dizalice za izvlačenje i spuštanje manjih čamaca u lučici Kacema u ukupnom iznosu od **35.000,00€;**
- Zamjena folija na informativnim tablama na kupalištima (45grafika/90 folija) u iznosu od **891,00€;**
- Monitoring mora - monitoring sanitarnog kvaliteta morske vode i vanredna uzorkovanja na 16 lokacija u iznosu od **9.036,30€;**
- Za održavanje čistoće i odvoza smeća u zoni morskog dobra utrošeno je ukupno **173.473,40 €;**
- Usmjeravanje sredstava JP „Komunalne djelatnosti“ za korišćenje komunalnih infrastrukturnih objekata na Velikoj plaži i Borovoj šumi u iznosu od **9.090,91€;**
- Radovi na održavanju javne rasvjete u zoni morskog dobra iznosili su ukupno **12.674,32€;**
- Za uređenje, unapređenje hortikulture - zelenila u zoni morskog dobra izdvojen je iznos od **26.378,27€;**

Aktivnosti koje su u toku ili će biti realizovane tokom 2020.god iz sredstava koja su obezbijeđena planom korišćenja sredstava 2018. i 2019.god. u ukupnom iznosu od 488.440,00 €;

- Izvođenje radova na izgradnji i uređenju pješačke staze Albatros – Rt „Đerane“ širine 1.5 m u dužini od 2500 m u iznosu od **150.000,00 €;**
- Izvođenje radova na nastavku izgradnje parapetnog zida prema Glavnom projektu na lokaciji Borova šuma ispod bivšeg Hotela „Galeb“ u dužini od 230 m¹, (II faza) sa nadzorom u iznosu od **141.000,00 €;**
- Izvođenje radova na održavanju protočnosti korita i ušća rukavca Bojane sa nasipanjem plaže u iznosu od **50.000 €;**
- Izrada Studije zaštite i revitalizacije plaže na Adi sa predlogom rješenja u iznosu od **50.000€;**
- Izvođenje radova na izgradnji navoza za čamce kod mandrača na istočnom dijelu Male plaže, sa nadzorom u iznosu od **61.000,00 €;**
- Izrada projekta trim-staze od hotela „Albatros“ do Rta Đerane – Velika plaža sa elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu, sa revizijom u iznosu od **4.440,00 €;**
- Izrada Projektne dokumentacije za izgradnju zaštitnog zida u lučici Kacema sa procjenom uticaja na životnu sredinu u iznosu od **20.000,00 €;**
- Dopuna glavnog projekta uređenja i izgradnje pješačke staze od hotela Albatros do Rt-a Đerane u iznosu od **12.000,00€;**

U sklopu uređenja i održavanja djelova obale i kupališta uvijek se javljaju određeni radovi koji se moraju finansirati i od strane Javnog preduzeća a koji se ne mogu tačno rasporediti po opštinama. Za ove aktivnosti u svim opštinama Javno preduzeće je u 2019.god. izdvojilo ukupno 66.948,95€ a aktivnost su sledeće:

- Sprovođenje akcije "Neka bude čisto" u primorskom i sjevernom regionu Crne Gore u iznosu od **49.764,07 €**;
- U okviru međunarodnog projekta „WELCOME“ organizacija i sprovođenje čišćenja plaža i upravljanje otpadom na lokacijama na Velikoj plaži u Ulcinju, Bečićkoj plaži u Budvi, Blatnoj plaži u Herceg Novom realizovana je akcija u iznosu od **5.970,00 €**, kao i organizacija događaja "Čišćenje obale-Velika plaža" u iznosu od **7.000,00 €** (ova sredstva se refundiraju Javnom preduzeću od strane međunarodnog partnera).
- Usluga monitoringa otpada iz mora na crnogorskim plažama u iznosu od **4,214,88 €** (ovi troškovi u cijelosti su finansirani iz Međunarodnog projekta „UNEP“)

Aktivnosti koje su u toku ili će biti realizovane tokom 2020.god iz sredstava koja su obezbijeđena planom korišćenja sredstava 2018. i 2019.god. u ukupnom iznosu od 607.441,07 € za sve opštine;

- Građevinski radovi na hitnim sanacijama obale u iznosu od **41.402,39 €**;
- Poseban nadzor nad realizacijom razvojnih projekata za račun Javnog preduzeća u iznosu od **16.924,75 €**;
- Tekuće sezonsko i vansezonsko izvođenje zanatsko/građevinskih radova na održavanju zone morskog dobra u iznosu od **50.000,00 €**;
- Eksterni nadzor nad projektima investicionih kupališta u iznosu **13.000,00 €**;
- Rekonstrukcija objekata obalne infrastrukture od javnog interesa – pristaništa i privezišta po Glavnim Projektima sanacije na lokacijama u Tivtu: Donja Lastva i Krašići, u Kotoru: Orahovac i Bigova u ukupnom iznosu od **180.000,00 €**;
- Predsezonsko bagerisanje bujičnih kanala u opštinama Herceg Novi, Budva, Bar, Ulcinj u ukupnom iznosu od **36.941,30 €**;
- Uklanjanje objekata i vanredna čišćenja zone morskog dobra u iznosu od **16.419,97 €**;
- Konzerviranje privremenih objekata u gradskim zonama u iznosu od **10.168,07 €**;
- Uklanjanje privremenih objekata u gradskim zonama u iznosu **50.000,00 €**;
- Nabavka, postavljanje i skladištenje kupališne opreme (bove, kabine za presvlačenje, kante za otpatke, informativne table, spasilačka oprema i oprema za pse) u iznosu od **45.000,00 €**;
- Geodetski poslovi snimanja novoizgrađenih djelova morskog dobra i zahvata plaža u iznosu od **33.509,49 €**;
- Revizija projekata rekonstrukcije i sanacije pristaništa Krašići, Orahovac i Bigovo u iznosu od **9.075,00 €**;
- Izrada analize sa predlogom sadržaja i metodologije izrade Atlasa crnogorskih plaža i kupališta saglasno smjernicama iz Plana obalnog područja i Izrada Atlasa plaža saglasno smjernicama iz Planu obalnog područja - I faza u iznosu od **30.000,00 €**;
- Monitoring sanitarnog kvaliteta morske vode, sa dodatnim i ponovnim analizama za 2020. god. u iznosu od **70.000,00 €**;
- Istraživanje i mapiranje bioloških i okeanografskih parametara mora na lokacijama namijenjenim za korišćenje i izgradnju u iznosu od **5.000,00 €**;

Tbl: Najznačajnija ulaganja za zaštitu, uređenje, unapređenje, izgradnju objekata za potrebe morskog dobra:

	Realizovano (31.12.2019)	Ugovoreno (Plan 2018 i 2019 realizacija u 2020)	Neugovoreno (Plana 2018 i 2019 realizacija u 2020)	Ukupno (Realizacija u 2020)
1	2	3	4	5=3+4
UKUPNO POZICIJA BILANSA USPJEHA 212	2.544.449,61	765.500,36	1.933.650,00	2.699.150,36
212/a- TROŠKOVI ULAGANJA	2.102.793,91	668.861,43	1.843.150,00	2.512,011,43
1.Trajna investiciona ulaganja i sanacije	771.912,41	372.585,59	1.140.000,00	1.512.585,59
2. Čišćenje i odvoz smeća	694.906,53	3.599,68	-	3.599,68
3. Troškovi proizvodnih usluga:	635.974,97	292.676,16	703.150,00	995.826,16
3.1. Ulaganja u javnu rasvjetu	130.055,28	11.979,48	-	11.979,48
3.2.Ulaganja u održavanje hortikulture-zelenila	181.939,80	-	-	-
3.3.Ostale usluge (uklanjanje objekata; bagerisanje bujičnih kanala; nasipanje plaža pjeskom; bove i sl.)	65.991,86	70.812,57	115.000,00	185.812,57
3.4. Projektna dokumentacija, geodetska snimanja	133.639,34	209.884,11	508.150,00	718.034,11
3.5.Monitoringa mora i specijalnog rezervata Tivatska Solila	74.584,62	-	80.000,00	80.000,00
3.6. Akcija „Neka bude čisto 2019“	49.764,07	-	-	-
212/b- OSTALI POSLOVNI RASHODI	(441.655,70)	96.638,93	90.500,00	187.138,93

SANITARNI KVALITET MORSKE VODE NA JAVNIM KUPALIŠTIMA

Javno preduzeće već duži niz godina prati stanje sanitarnog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima tokom ljetnje turističke sezone, shodno Zakonu o vodama ("Sl. list CG" br. 27/07) i Uredbi o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda ("Sl. list CG" br. 27/07).

Stanje kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u 2019. god. praćeno je na ukupno 100 lokacija duž crnogorskog primorja i to u opštini Herceg Novi na 21 lokaciji, u opštini Kotor na 15 lokacija, u opštini Tivat na 9 lokacija, u opštini Budva na 26 lokacija, u opštini Bar na 13 lokacija i u opštini Ulcinj na 16 lokacija za što je, putem javnog tendera, angažovana akreditovana laboratorija Instituta za biologiju mora iz Kotora. Analize su se realizovale u petnaestodnevnom intervalima tokom kupališne

sezone, dok se na lokacijama gdje je u redovnom mjerenju kvalitet bio izvan propisanih granica, vršilo vanredno i dodatno uzorkovanje i analiza morske vode.

Shodno članu 13. Uredbe o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda, morske vode koje se koriste za kupanje i rekreaciju, na osnovu obavezujućih mikrobioloških parametara (*Esherichia coli* i *Intestinal enterococci*) razvrstavaju se u dvije klase i to: **klasa K1-odlične, klasa K2-zadovoljavajuće**, dok uzorci čije vrijednosti prelaze propisane granice za ove dvije klase se svrstavaju u grupu **Van klase - VK**.

U toku sezone 2019. god. kvalitet morske vode za kupanje na Crnogorskom primorju je uglavnom bio odličnog (K1) kvaliteta (92,4 % uzoraka), dok je 7,6% uzoraka bilo zadovoljavajućeg (K2) kvaliteta.

Tbl: Procentualni prikaz kvaliteta morske vode na kupalištima, u odnosu na ukupan broj uzetih uzoraka u sezoni 2019.g

Opština	K1	K2
Herceg Novi	90,5 %	9,5 %
Kotor	89,0 %	11,0 %
Tivat	88,4 %	11,6 %
Budva	95,7 %	4,3 %
Bar	93,3 %	6,7 %
Ulcinj	97,7 %	2,3 %
Crnogorsko primorje	92,4 %	7,6 %

U slučajevima kada su rezultati tokom redovnog mjerenja prelazili propisane granice mikrobioloških parametara, rađena su dodatna uzorkovanja kako bi utvrdili da li se radi o prolaznoj pojavi ili zagađenju. Ponovljene analize na ovim lokacijama su pokazale dobar kvalitet vode tj. kategorije K1 ili K2.

Kvalitet morske vode na kupalištima po opštinama:

U opštini Herceg Novi od ukupno 21 kupališta na kojima je praćen kvalitet vode, na njih 14 je tokom cijele sezone kvalitet bio odličan (K1) za kupanje i rekreaciju. Zadovoljavajući kvalitet (K2), zabilježen je po jednom na kupalištu hotela "Sun Resort" (sredina avgusta) i hotela "Palmon bay" (početak avgusta). Tokom sezone, na kupalištima: "Zmijice" (kraj avgusta, početak septembra), "Kupalište ispod Vile Galeb" (početak avgusta, početak septembra) i "Blatna plaža" (početak avgusta, početak septembra), kvalitet vode je dva puta bio klase K2. Zadovoljavajući kvalitet vode (K2) zabilježen je tri puta na kupalištu "Club hotel River" (sredina avgusta, kraj avgusta i početak septembra). Takođe, isti kvalitet vode bio je ukupno pet puta na lokaciji u Kumboru (početak juna, sredina juna, početak avgusta, kraj avgusta i sredina septembra).

Od ukupno 15 lokacija na kojima je praćen kvalitet morske vode **u opštini Kotor**, odličan kvalitet (K1) tokom cijele sezone zabilježen je na 9 kupališta. Kvalitet klase K2 bio je po jednom na kupalištu "Markov rt" (početak juna) i na kupalištu hotela "Teuta" (početak septembra). Zadovoljavajući kvalitet vode (K2) zabilježen je dva puta i to na kupalištima: "Sveti Matija" (sredina avgusta i sredina septembra) i "Kupatilo II – Pirate bar" (sredina avgusta i sredina septembra). Na kupalištu "Benovo" (početkom avgusta, sredinom avgusta, krajem avgusta, sredinom septembra) i kupalištu "Žuta plaža" (krajem maja, početkom, sredinom i krajem avgusta) kvalitet vode je četiri puta bio K2 klase.

U opštini Tivat od 9 lokacija, na 5 je kvalitet vode bio odličan (K1) tokom cijele sezone, dok je na Kupalištu kod svetionika (krajem jula) i kupalištu "Anderba" i "Volat" (sredinom avgusta) u jednom navratu zabilježen zadovoljavajući (K2) kvalitet vode. Na kupalištu hotela "Palma", tokom sezone kvalitet vode je dva puta bio K2 klase (početkom juna i sredinom septembra). Zadovoljavajući kvalitet vode (K2) zabilježen je četiri puta na kupalištu hotela "Kamelija" (kraj maja, početak avgusta, sredina avgusta, sredina septembra).

Na 20 od ukupno 26 kupališta **u opštini Budva** voda je bila odličnog kvaliteta (K1) tokom cijele sezone. Zadovoljavajući kvalitet vode (K2) zabilježen je po jednom na kupalištima: "Petrovac (centralni dio)" (početak avgusta), "Istočni dio Sv. Stefana" (kraj avgusta), "Dolce Vita" (početak avgusta), kao i "Blue beach" i "Escallera" (sredinom avgusta). Isti kvalitet je zabilježen dva puta na kupalištu "Ponta Petrovac", i to početkom i krajem jula. Na kupalištu hotela "Maestral", tokom sezone kvalitet je tri puta bio K2 klase (kraj maja, početak juna i sredina avgusta).

U opštini Bar od ukupno 13 lokacija, na 9 kupališta kvalitet vode je bio odličan (K1 klase) tokom cijele sezone. Zadovoljavajući kvalitet vode (K2) zabilježen je po jednom na kupalištima "Šuma Lekovića" (kraj avgusta) i "Čanj (zapadni dio)" (kraj avgusta), dok je na kupalištu "Žukotrlica (centralni dio)" kvalitet klase K2 zabilježen dva puta, i to sredinom jula i početkom avgusta. Na kupalištu "Žukotrlica", tokom sezone kvalitet je tri puta bio K2 klase (početak maja, početak i kraj avgusta).

Od ukupno 16 lokacija **u opštini Ulcinj** na 14 lokacija tokom cijele sezone morska voda je bila odličnog (K1) kvaliteta za kupanje i rekreaciju. Zadovoljavajući kvalitet (K2 klase) zabilježen je jednom (početak jula) na kupalištu Borova šuma – "Aquarius", dok je kvalitet klase K2 zabilježen dva puta na kupalištu ispod hotela "Lido" (početak i kraj avgusta).

Radi kvalitetnije prezentacije i dostupnosti podataka o kvalitetu morske vode građanima i turistima, Javno preduzeće već petu godinu za redom koristi posebnu aplikaciju na svojoj Internet stranici www.morskodobro.com. Ova aplikacija, kroz prikazivanje podataka simbolima na mapi, omogućila je jednostavniju i bržu prezentaciju podataka o kvalitetu morske vode na kupalištima u Crnoj Gori.

Korisniku je omogućeno da odabere pojedinačno ispitivanje, opštinu i kupalište za čije podatke je zainteresovan, te da pristupi istoriji podataka za svako pojedinačno kupalište. Aplikacija se sastoji od tabelarnog prikaza podataka i pratećih informacija (fizičko hemijski parametri, informacije o meteo uslovima i sl.), kao i važećim zakonskim aktima koji se tiču praćenja sanitarnog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima.

KONTROLA KORIŠĆENJA ZONE MORSKOG DOBRA

Redovne aktivnosti Javnog preduzeća tokom 2019. god. bile su i kontrole ukupnog stanja prostora u zoni morskog dobra i kontakt zoni, kontrole lokacija na kojima se organizuju kupališta, postavljaju privremeni objekti, kao i kontrole gradnje sa i bez odobrenja te podnošenje inicijativa za inspeksijski nadzor u cilju daljeg vođenja postupaka od strane nadležnih inspeksijskih službi.

Sa posebnom pažnjom, u cilju pripreme turističke sezone, na svim lokacijama u zoni morskog dobra kontrolisana je komunalna uređenost prostora (čistoća, stanje hortikulture, parkovski mobilijar,

uređenost, funkcionisanje rasvjete), uklanjanje ostataka privremenih objekata ili mobilijara, uočavanje nastalih oštećenja i praćenje radova na njihovim opravkama i održavanju zone morskog dobra, te investicioni radovi koji se vrše u primorskim opštinama, kao i uspostavljanje režima saobraćaja u pješačkim zonama.

U izvještajnom periodu konstatovan je značajan broj nepravilnosti, od kojih je dio otklonjen nakon kontrole prostora, konstatovanja stanja – nepravilnosti i upućivanja pisane Opomene pred raskid i ukazivanja korisnicima da otklone uočene nepravilnosti. Za predmete u kojim korisnici nijesu otklonili nepravilnosti prijave su u većini inicirane prema Ministarstvu održivog razvoja i turizma - Direktoratu za inspekcijske poslove i licenciranje, te Upravi za inspekcijske poslove dok je manji broj zahtjeva iniciran prema Komunalnim policijama ili Lučkim kapetanijama, te drugim inspekcijskim službama.

Na pomenute adrese prosljeđeno je ukupno 126 zahtjeva za ukupno 581 nepravilnosti sa sledećom strukturom zahtjeva:

- za prostor opštine Herceg Novi upućeno je 17 zahtjeva sa 104 nepravilnosti ,
- za prostor opštine Tivat upućeno je 25 zahtjeva sa 42 nepravilnosti,
- za prostor opštine Kotor upućeno je 16 zahtjeva sa ukupno 24 nepravilnosti,
- za prostor opštine Budva upućeno je 21 zahtjev sa najvećim brojem nepravilnosti 240,
- za prostor opštine Bar upućeno je 11 zahtjeva sa 67 nepravilnosti,
- i za opštinu Ulcinj upućeno je 36 zahtjeva sa ukupno 104 nepravilnosti.

Posebna pažnja tokom turističke sezone je data kontroli kupališta i postavljanju i radu privremenih objekata, a najveći broj nepravilnosti tokom sezone odnosio se na uočene nepravilnosti kod postavljanja objekata koji nijesu planirani (postavljanje i rad bez odobrenja) ili odstupanje od propisanih površina ili uslova – materijalizacije (159); nepravilnosti na kupalištima (92) najviše kod neoslobađanja ½ kupališta od plažnog mobilijara, nedostataka spasilačke službe dok se na gradnju bez odobrenja odnosi 30 konstatovanih nepravilnosti.

Tokom trajanja turističke sezone bilo je primjetno "nefunkcionisanje" ili slabo postupanje inspekcijskih službi kod otklanjanja nepravilnosti u postavljanju nelegalnih privremenih objekata ili sadržaja jer je uklonjen neznatan broj objekata koji je nelegalno postavljen. Objekti su i nakon konstatovanja i slanja zahtjeva obavljali privrednu djelatnost zbog čega je Javno preduzeće zahtjeve prosljeđivalo i Ministarstvu održivog razvoja i turizma, odnosno Direktoratu za inspekcijske poslove i licenciranje i Upravi za inspekcijske poslove.

Aktivnost pripadnika Uprave za inspekcijske poslove u kontroli i sankcionisanju nepravilnosti, iako značajna, nije dala rezultate u pogledu sveukupnog stanju prostora zone morskog dobra. Postojanjem nelegalnih objekata i sadržaja, prostor je izgledao pretrpan, neorganizovan, haotičan, i tzv "siva ekonomija" je bila u porastu, te je bio i otežan rad Komunalnih preduzeća jer je bila povećana količina komunalnog otpada na centralnim djelovima obale, šetalištima i trgovima. Budući da su se nelegalni objekti priključivali na elektro distributivnu mrežu nelegalnim i improvizovanim priključcima sa stubova javne rasvjete i sl, samim tim je bila povećana opasnost po prolaznike.

Kod kontrole pomorskog saobraćaja i akvatorija sa pratećim infrastrukturnim sadržajima tokom turističke sezone bila je izražena nemogućnost postupanja pripadnika Lučkih kapetanija u otklanjanju nepravilnosti, već samo u dijelu djelimičnog kažnjavanja novčanim kaznama, iz razloga što određene nepravilnosti, kao npr: vezivanje i pristajanje plovila, nelegalno sidrenje na improvizovanim bovama u akvatorijumu nije dobro normativno regulisano. Ovakvo stanje, bez mogućnosti otklanjanja nepravilnosti pored loše slike uzrokuje i pogoršanje sigurnosti plovidbe.

LUKE OD LOKALNOG ZNAČAJA, PRISTANIŠTA I PRIVEZIŠTA

Zakon o lukama (Sl.list CG, br.51/08), je previdio da lukama od lokalnog značaja u Crnoj Gori upravlja Javno preduzeće. Donošenjem Uredbe o uslovima koje moraju ispunjavati luke razvrstane prema vrsti pomorskog saobraćaja i namjeni (Sl.list CG, br.20/11) i Odluke o određivanju luka prema značaju (Sl.list CG, br.20/11), Javnom preduzeću je dodijeljena nadležnost za upravljanje sledećim lukama od lokalnog značaja: Luka Škver, Luka Zelenika, Luka Risan, Luka Tivat – Porto Montenegro, Luka Tivat – Kalimanj i Luka Budva.

U cilju efikasne realizacije luka od lokalnog značaja, Javno preduzeće je saglasno Planu davanja koncesija za luke od lokalnog značaja kojeg je donijela Vlada Crne Gore 28.04.2016.g., objavilo poziv za izradu koncesionog akta za luku Risan koja je određena kao luka od lokalnog značaja

DSL-om Sektor 10 – Risan za zonu morskog dobra, Luka Risan je planirana i prepoznata kao gradska luka i luka nautičkog turizma. Ovim Planom su definisane: namjena luke, potrebne investicije na njenom opremanju i uređenju i režim korišćenja. Donošenjem DSL-a stvoreni su preduslovi za definisanje predmeta koncesije i u svrhu izrade ekonomsko - finansijske analize i koncesionog akta Javno preduzeće je raspisalo javni poziv za izradu elaborata o građevinskom stanju Luke Risan, potrebnim investicijama na infrastrukturnom opremanju i održavanju Luke.

Pored luka od lokalnog značaja, postoji i veliki broj ostalih objekata pomorske infrastrukture (pristaništa, privezišta, mandračići, ponte i pojedinačni vezovi) za koje, do sada, takođe nisu bili utvrđeni uslovi i pravila korišćenja, te su se koristila prema običajnim pravilima. Međutim, usljed razvoja nautičkog turizma i lokalnog pomorskog saobraćaja posljednjih godina ukazala se potreba za sistematizovanjem ovih objekata radi njihove klasifikacije, definisanja namjene, uslova i načina korišćenja, a takođe u cilju uspostavljanja reda na pristaništima Javno preduzeće je izradilo Katalog pristaništa i privezišta. U katalogu se nalazi 38 čvrstih pristaništa i privezišta, koja se nalaze u opštinama Hecreg Novi, Kotor, Tivat, Budva i Ulcinj. Svako od pristaništa i privezišta je predstavljeno fotografijom i tekstualnim dijelom koji se odnosi na orijentaciju, vremenske prilike, vez, morske struje, morske mjene, opremljenost pristaništa bitvama, alkama, vodom strujom i sl, i

komunikacija kopnenim vezama sapristaništa/privezišta. Katalog je štampan u 750 primjeraka na crnogorskom jeziku i 250 primjeraka na engleskom jeziku.

U cilju uspostavljanja i održavanja reda na pristaništu i privezištu u Petrovcu odnosno stvaranja uslova za nesmetano odvijanje operacija pristajanja, ukrcanja/iskrcanja putnika i priveza na samom objektu obalne infrastrukture, funkcionisanje dizalice koja služi za operacije spuštanja i izvlačenja plovila a sa druge strane u cilju, suštinskog i estetskog značaja predmetne lokacije za ovaj dio grada, dugogodišnjem korisniku pristaništa i privezišta u Petrovcu je

ustupljeno na održavanje: dio kopna u neposrednom zaleđu, u širini 3m prema zidinama tvrđave „Kastelo“ i dužini 70m koji predstavlja šetališnu zonu, kao i održavanje postojećih dizalica.

U cilju regulacije cijena kojima korisnici/zakupci pristaništa i privezišta naplaćuju usluge pristajanja/priveza/sidrenja/korišćenje dizalica/navoza korisnicima pristaništima Upravni odbor je u februaru 2019.god. donio Izmjene i dopune Kriterijuma za određivanje visine naknada za pristajanje i vezivanje plovila u lukama od lokalnog značaja i na ostalim objektima obalne infrastrukture. Po istim zakupci formiraju Cjenovnik usluga koji odobrava ovo Javno preduzeće

Organizacija i učešće na seminarima:

1. U sklopu Jubilarnog desetog Festivala nekretnina i investicija - FREI 2019 organizovana je prezentacija/sesija na temu **pomorstvo u funkciji turizma**. Frei je organizovan u saradnji sa institucijama u organizaciji konzorcijuma firmi "Biznis Link" i "RLC Montenegro" iz Podgorice u saradnji sa Vladom Crne Gore, odnosno Ministarstvom održivog razvoja i turizma. Frei predstavlja osmišljenu formu komunikacije u domenu investicija, sa fokusom na sektor turizma. Među 300 učesnika nalaze se reprezentanti državnih organa i lokalnih uprava, stranih investitora, infrastrukturnih kompanija.

2. U organizaciji Javnog preduzeća u Budvi održan je okrugli sto pod nazivom „Organizacija priobalnog pomorskog saobraćaja i način organizacije vezova“.

Cilj okruglog stola bio je razmatranje pitanja od važnosti za odvijanje linijskog pomorskog saobraćaja u Crnoj Gori i definisanje adekvatnog načina organizacije davanja na korišćenje.

Uvodne prezentacije održali su predstavnici Službe za upravljanje lukama od lokalnog značaja dok su iskustva iz domena priobalnog saobraćaja u Republici Hrvatskoj predstavili profesori sa Fakulteta za pomorstvo iz Splita, a potom i direktorica Agencije za obalni linijski promet u Splitu

Na okruglom stolu učestvovali su i predstavnici Udruženja brodara Crne Gore koji su svojim praktičnim iskustvom ukazali na način odvijanja priobalnog saobraćaja na crnogorskom primorju. Pored predstavnika relevantnih državnih i lokalnih institucija u Crnoj Gori koje se bave pitanjima priobalnog saobraćaja, prezentaciji su prisustvovali zainteresovani građani koji se bave lokalnim ribarstvom.

UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA U ZONI MORSKOG DOBRA

Upravljanje specijalnim rezervatom "Tivatska solila"

Javno preduzeće dobilo je nadležnost za upravljanje zaštićenim područjima u zoni morskog dobra, od kojih, kao najznačajnije izdvaja se specijalni rezervat "Tivatska solila" ukupne površine 150 ha. Ovo područje je 2013. god. upisano i na međunarodnu listu močvarnih područja u okviru RAMSAR konvencije, a Javno preduzeće je zaduženo da jednom godišnje informiše Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Vladu Crne Gore o stanju i promjenama na području "Tivatskih solila". U skladu sa ovim zaključcima, Javno preduzeće je Ministarstvu održivog razvoja i turizma 2013. god. dostavilo "Akcioni plan za zaštitu i upravljanje specijalnim rezervatom prirode Tivatska Solila", a 2014., 2015.,

2016., 2017., 2018. i 2019. god. "Informacije o statusu očuvanosti i aktivnostima u specijalnom rezervatu prirode Tivatska Solila".

Monitoring biodiverziteta u rezervatu prirode "Tivatska solila"

Za potrebe izvještavanja o statusu očuvanosti u 2019. god., Javno preduzeće je u ovom periodu realizovalo monitoring programe radi praćenja promjena u ekološkom karakteru područja posebnog rezervata prirode „Tivatska solila” i to:

1. Monitoring stanja/promjena u posebnom rezervatu prirode "Tivatska solila" - praćenje flore:

Tokom 2019. god. obavljena su intenzivna terenska istraživanja unutar granica Rezervata koja su rezultirala listom od 470 vrsta/podvrsta vaskularne flore Solila, od kojih se 18 nalazi na nacionalnoj listi zakonom zaštićenih biljaka, 12 na CITES - u, 146 na Crvenoj listi svjetske, evropske ili mediteranske flore, po jedna na aneksu II i V Direktive o staništima i jedna na aneksu I Bernske konvencije. Četiri vrste su endemi Balkanskog poluostrva, dok 16 njih ima status invazivne vrste u Crnoj Gori. Tokom terenskih istraživanja na području Solila evidentirano je prisustvo 16 vrsta sa Preliminarne liste invazivnih biljaka u Crnoj Gori.

2. Monitoring stanja/promjena u posebnom rezervatu prirode "Tivatska solila" - praćenje gljiva (funge):

Istraživanje gljiva (funge) u posebnom rezervatu prirode Solila sprovedeno je prvi put na ovom području i tokom 2019. god. zabilježeno je ukupno 20 vrsta. Na području posebnog rezervata Solila po prvi put, registrovana je vrsta *Tulostoma brumale* koja je zakonom zaštićena u Crnoj Gori i nalazi se na Preliminarnoj crvenoj listi makromiceta Crne Gore, kao i na Crvenoj listi ugroženih gljiva Evrope.

Tulostoma brumale

3. Monitoring ornitofaune:

Monitoring ptica na području Posebnog rezervata prirode "Tivatska solila" realizuje Centar za zaštitu i proučavanje ptica koji već godinama, tokom januara vrši zimski cenzus ptica (IWC), kao i mjesečni monitoring ptica u rezervatu. Na osnovu podataka koje je ustupio Centar za zaštitu i proučavanje ptica, tokom 2018./2019. god. na području Tivatskih solila zabilježeno je prisustvo 50 vrsta ptica.

Aktivnosti na uređenju i promociji rezervata prirode "Tivatska solila"

U cilju unapređenja stanja očuvanosti i promocije ovog područja tokom 2019. god. realizovane su sledeće aktivnosti:

- **Obilježavanje Međunarodnog dana močvarnih staništa:** Javno preduzeće, u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma i Opštinom Tivat, je obilježilo 2. februara Međunarodni dan močvarnih staništa RAMSAR konvencije organizacijom Okruglog stola o značaju i vrijednostima posebnog rezervata prirode „Tivatska solila”. Na okruglom stolu učešće su uzeli i predstavnici Ministarstva održivog razvoja i turizma, Opštine Tivat, Javnog preduzeća, Turističke oragnizacije Tivat, Mjesne zajednice Krtoli, te učenici Kotorske gimnazije, predstavnici

medija i građani Tivta.

- **Svjetski dan ptica selica, 14. Maj:** Povodom obilježavanja „Svjetskog dana ptica selica“, Javno preduzeće u saradnji sa NVO „Književna omladina Tivata“, organizovalo je radionicu pod nazivom „Žurka za pernate drugare“.

- **Saradnja sa MZ Krtoli, OŠ „Branko Brinić“ i lokalnim stanovništvom:** Već drugu godinu zaredom, u posebno rezervatu „Tivatska solila“ organizovan je „SOLILA KROS 2019“ na kojem je učestvovalo oko 80 učenika osnovne škole „Branko Brinić“ iz Radovića.

- **Članstvo u Asocijaciji Parkovi Dinarida:** Javno preduzeće prošle godine je postalo član mreže zaštićenih područja Dinarida, asocijacije koja okuplja preko 90 zaštićenih područja iz 8 zemalja Dinarskog luka. Nakon prisutovanja ovoj asocijaciji, Javno preduzeće kao upravljač posebnim rezervatom prirode "Tivatska solila", učestvovalo je u maju na Godišnjoj skupštini Parkova Dinarida u Parku prirode Blidinje, kao i u decembru na Vanrednoj skupštini Parkova Dinarid u Nacionalnom Parku Una (Bihać).

- **Obilježavanja Dana Dinarida (7. Oktobar):** Na osnovu zajedničke inicijative Parka prirode "Piva" i Rezervata prirode "Tivatska solila" za organizaciju uzajamnih posjeta djece školskog uzrasta, organizovan je jednodnevni izlet i posjeta ovom parku za 45 učenika i nastavnika O.Š. "Branko Brinić" iz Radovića.

- **Saradnja sa studentima:** Tokom 2019. god., Posebni rezervat prirode "Tivatska solila" posjetili su i studenti biologije, kako iz Crne Gore tako i inostranstva i to sa Karl Franc Univerziteta u Gracu i Ludvig Maksimilijana u Minhenu.

- **Posjete ornitologa:** Posebni rezervat prirode „Tivatska solila“ tokom 2019. god. posjetilo je više grupa ornitologa iz Holandije i Švajcarske.

- **Ostale promotivne aktivnosti su uključile:**

- održavanje i redovno postavljanje informacija na Facebook stranici "Tivatska solila" koja ima oko 1880 pratilaca, i Instagram stranici "Tivatska solila" koja ima 780 pratilaca,

- organizovanje posjeta i posmatranja ptica u pratnji vodiča iz Službe za održivi razvoj za učenike Druge osnovne škole iz Budve, trećeg i petog razreda OŠ „Dašo Pavičić“ iz Herceg Novog, učenike OŠ „Drago Milović“ iz Tivta i OŠ „Branko Brinić“ iz Radovića, učenike OŠ „Savo Ilić“ iz Kotora.

AKTIVNOSTI NA PROMOCIJI ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Međunarodne ekološke kampanje:

Javno preduzeće u cilju podizanja svijesti o značaju zaštite obale i mora, u saradnji sa civilnim sektorom svake godine obilježava važne međunarodne ekološke datume:

- **Dan Planete Zemlje - 22. april** obilježava se radnim akcijama čišćenja i uređenja zone morskog dobra u saradnji sa lokalnim nevladinim organizacijama, školama i drugim ustanovama u svim primorskim gradovima. U 2019. godini akcije su održane u:

- U opštini Herceg Novom, u saradnji sa NVO Udruženje roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Zrak Sunca“, realizovana je akcija "Djeca u krilu Planete",
- U opštini Tivat u saradnji sa NVO „Arsenal Eko“, na potezu od Lučice Kalimanj do šetališta Pine izvršeno je

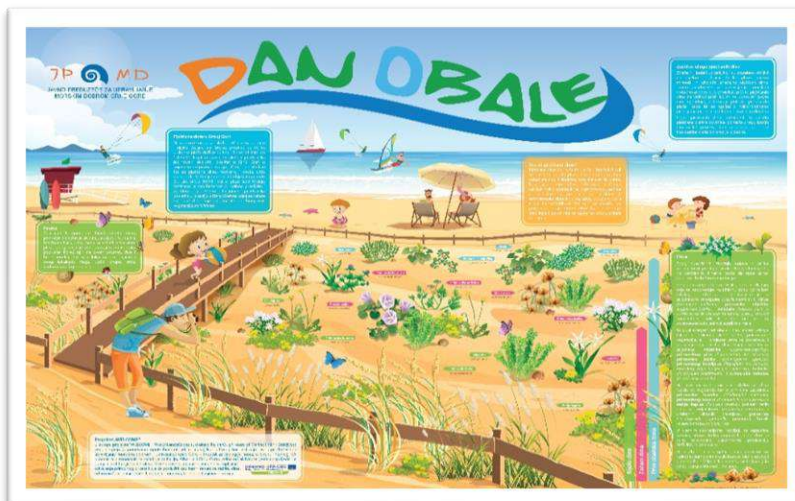
čišćenje mora, a akciji su se pridružili predstavnici Opštine Tivat, Zelenog tima opštine Tivat, D.O.O. "Komunalno" Tivat, kao i Omladinski klub Tivat i učenici OŠ "Drago Milović,

- U opštini Kotor u saradnji sa NVO "Naša akcija", organizovana je akcija čišćenja obale na potezu od pristaništa Muo do Žute plaže u Dobroti, Akciji su se pridružili aktivisti NVO "Euromost", Planinarskog društva "Vjeverice", kao i drugi građani Kotora i turisti,
- U opštini Budva u saradnji sa NVO "Green Net-Zelena mreža", na plaže ispod objekta "TORCH", sprovedena je akcija čišćenja i uređenja obale u zaleđu plaže i zelenih površina, prilikom čega je posađeno nekoliko novih sadnica. U akciji su učestvovali i predstavnici JU „Grad Teatar Budva“, NVO „Eko Centar Budva“, djeca JPU "Ljubica Jovanović Maša", d.o.o. „I Fly“ kao i brojni volonteri i turisti,
- Na području opštine Bar, u saradnji sa Izviđačkim odredom "24. novembar", održana je akcija uklanjanja otpada sa gradske plaže na potezu od gradske marine do ušća rijeke Željeznice u more. U sklopu akcije čišćenja, posađeno je i nekoliko stabala drveća na mjestima na kojima su ista stradala u nevremenu,
- U opštini Ulcinj, u saradnji sa NVO "RDA UBA" organizovana je akcija čišćenja zaleđa kupališta na Velikoj plaži na lokaciji od kupališta "CABO" do kupališta "HAVANA". Istog dana, u Ulcinju, službenici Javnog preduzeća su se pridružili akciji čišćenja Velike plaže koju su organizovali Karisma Hotels Adriatic Montenegro, RLC Montenegro i lokalna nevladina organizacija iz Ulcinja - NVO Ecovita.

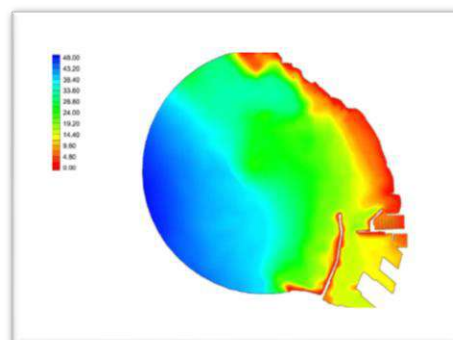
- **Internacionalni dan čišćenja obale – Coastal clean-up day – 21. septembar** obilježava se akcijama čišćenja obale u svijetu, a u Crnoj Gori organizaciju akcija koordinira NVO Zero Waste Montenegro. I ove godine Javno preduzeće je finansijski podržalo organizaciju ove akcije, dok su zaposleni u preduzeću, zajedno sa drugim volonterima čistili dio Velike plaže u Ulcinju.

- Povodom obilježavanja **Mediterranskog dana obale – 25. septembra**, Javno preduzeće svake godine priprema i publikuje edukativni poster o značaju zaštite obale i mora koji se uz organizaciju radionica distribuira osnovnim školama u Crnoj Gori. Ove godine tema postera je bile Zaštita pješčanih dina koje se nalaze na području Velike plaže u opštini Ulcinj.

Izrada baznih Studija revitalizacije plaža Žukotrlica u Baru:

Za izradu Bazne studije i Idejnog rješenja za revitalizaciju plaže Žukotrlica u Baru angažovan je Fakultet za građevinarstvo, arhitekturu i geodeziju iz Splita. Predviđene aktivnosti podrazumjevale su kompleksna i detaljna istraživanja, snimanje i praćenja prirodnih uslova i procesa u morskome i kopnom dijelu koji gravitira ovoj lokaciji. Sastavni dio ovih aktivnosti

podrazumijevalo je izradu Studije biodiverziteta mora i plaže za područje Žukotrlice, za čiju izradu je angazovan Institut za biologiju mora iz Kotora. Studija je obuhvatila izradu geodetskih i batimetrijskih podloga, geoloških i geomehaničkih karakteristika analizu hidroloških i hidrometeoroloških karakteristika, analizu obalnih procesa na osnovu kojih je proizašlo idejno rešenje za revitalizaciju plaže Žukotrlica u Baru.

Izrada izvještaja o prirodnim i kulturnim vrijednostima podvodnog lokaliteta Tunja u Budvanskom zalivu i izrada dokumentarnog filma:

Javno preduzeće realizovalo je izradu Izvještaja prirodnih i kulturnih vrijednosti podvodnog lokaliteta Tunja u Budvanskom zalivu, izradu dokumentarnog filma i promotivno-edukativnog materijala.

Izvještaj je pokazao da se na području grebena zvanom Tunja, koji se proteže od Slovenske plaže do ostrva Sveti Nikola, nalazi specifičan biodiverzitet. U istom je dat popis vrsta koje se mogu naći na ovom području, kao i njihov značaj na međunarodnom i nacionalnom nivou. Područje je prepoznato kao jako važno mrijestilište za pojedine morske vrste, dok je poseban

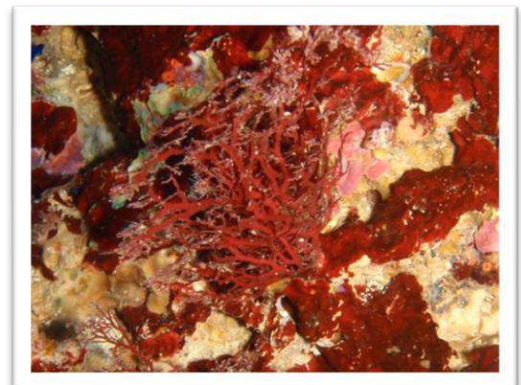
akcenat dat na prisustvo guste livade morske trave *Posidonia oceanica*-e, koja je međunarodnim zakonima zaštićena vrsta i od posebnog značaja za biodiverzitet Mediterana. Na ovom lokalitetu nalaze se i naselja još jedne zaštićene morske cvjetnice *Cymodocea nodosa*. Osim njih, na Tunji je zabilježena prisutnost i velikog broja drugih organizama.

Film je imao za cilj promociju prirodnih i kulturne-istorijskih vrijednosti ovog područja, te unaprijeđenje i ažuriranje informacija o stanju i ugroženosti morskog biodiverziteta same Tunje. Predmetni film urađen je na inicijativu MZ "Stari grad" i NVO "Ekološko društvo – Budva", u režiji g-dina Dušana Varde, po scenariju g-dina Slobodana Boba Mitrovića, a u produkciji Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom. Ovaj film je osvojio prvu nagradu u kategoriji "Ekologija i životna sredina" na Međunarodnom festivalu "Stars of Wild Beauty" koji je krajem 2019. godine održan u hotelu "Splendid" u Budvi.

Istraživanje morskih pećina na potezu od rta Arza do uvale Trašte, Luštica, Herceg Novi:

Tokom 2019. god., Javno preduzeće je u saradnji sa Institutom za biologiju mora iz Kotora realizovalo istraživanje morskih pećina na potezu od rta Arza do uvale Trašte, na Luštici.

Predmet ove studije bilo je istraživanje i mapiranje bioloških i okeanografskih parametara mora na ovom području. Tokom trajanja projekta sagledano je stanje polupotopljenih morskih pećina (dužih od 10 m) na ovom potezu, sa posebnim akcentom na pregled stanja biodiverziteta i popis vrsta koje nastanjuju morsku pećinu "Plava špilja" i morsku pećinu "Niska pećina". Rađene su analize kvaliteta morske vode u ove dvije pećine, te dati su predlozi i preporuke za valorizaciju ovih pećina u turističke svrhe.

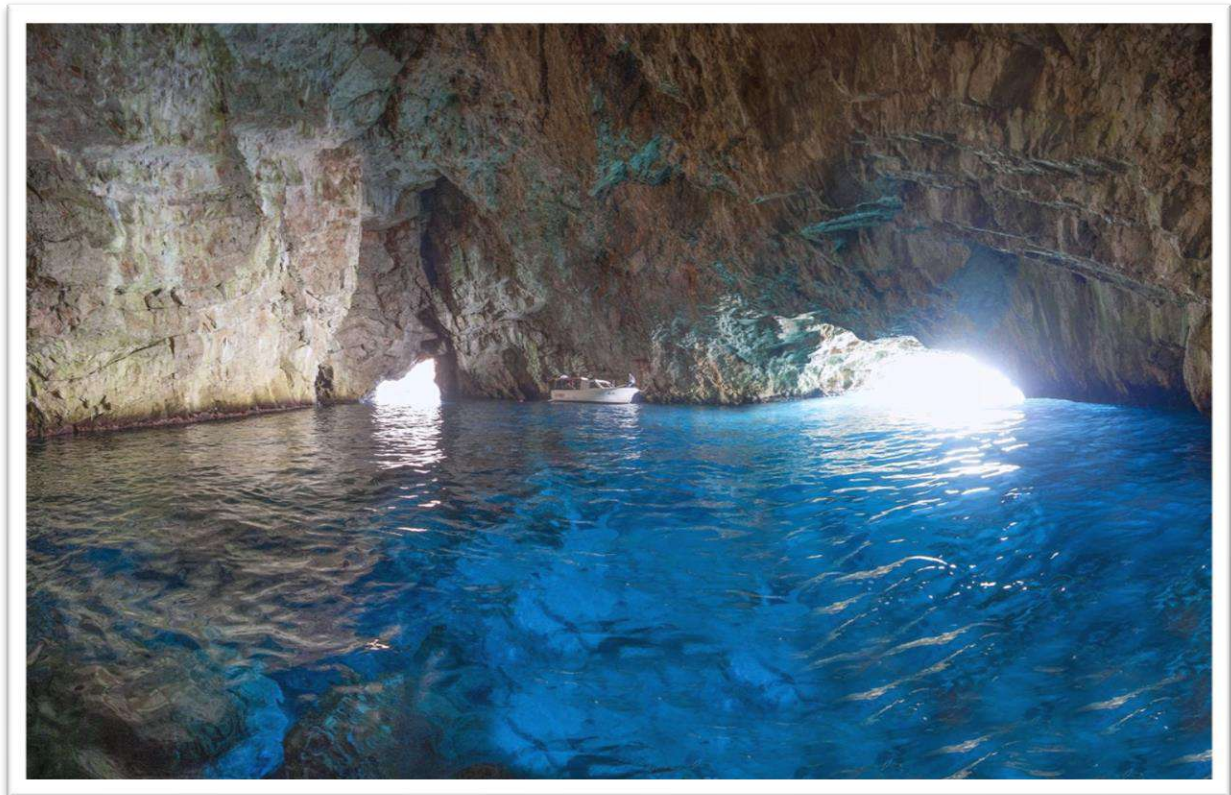

Tokom ovih istraživanja zabilježeno je prisustvo brojnih vrsta fito i zoo planktona, kao i prisustvo vrsta zoobentosa i fitobentosa. Analizom obraštaja

utvrđeno je prisustvo 37 taksona iz grupe makrozoobentosa. Među njima ima vrsta koje su prema međunarodnoj i domaćoj legislativi zaštićene, kao što su: *Holothuria sanctori*; *Holothuria tubulosa*; *Lithophaga lithophaga*; *Ophidiaster ophidianus* i druge. Prilikom istraživanja fitobentosa konstatovan je veoma mali broj makroalgi, tj. samo 11 taksona, što je i očekivano s obzirom na uslove života u pećinama i nivoom osvijetljenosti. Neke od zabilježenih vrsta sa ovog područja su: *Palmophyllum crissum*; *Sphaerococcus coronopifolius*; *Mesophyllum alternans*; i druge.

U „Niskoj pećini“ zabilježeno je prisustvo 3 vrste slijepih miševa (*Myotis myotis/oxygnathus*, *Myotis capaccinii/daubentonii*, *Miniopterus schreibersii*), dok je u Plavoj špilji zabilježeno prisustvo 4 vrste slijepih miševa (*Myotis myotis/oxygnathus*, *Myotis capaccinii/daubentonii*, *Miniopterus schreibersii*, *Rhinolophus hipposideros*). Kako ne postoje istorijski podaci o eventualnim istraživanjima slijepih miševa na ovim lokalitetima, ne može se sa sigurnošću reći da li su kolonije slijepih miševa u ovim pećinama u regresiji ili u porastu.

Tokom istraživanja obje pećine posebna pažnja se obratila na ove lokalitete kao turističke atrakcije. U tom smislu jasno se ističe „Plava špilja“ koja je poznata velikom broju domaćih i stranih turista i koja u poslednjim godinama bilježi sve veću i veću posjećenost. Prilikom istraživanja primjećen je veliki broj plovila koja u isto vrijeme borave u „Plavoj špilji“, što pored ekosistema, predstavlja prijetnju i za posjetioce. Studija je dala preporuke da se, između ostalog ograniči broj plovila koja u isto vrijeme mogu biti u pećini, usmjeri njihovo kretanje, ukine korišćenje motora u pećini, te nastavi monitoring istraživanja ekosistema kako bi se dobila jasnija slika o uticaju, a u skladu sa tim i napravio režim korišćenja ove pećine.

Zaštita i ograđivanje pješčanih dina na području Velike ulcinjske plaže:

Tokom 2019. god. realizovane su 2 faze ograđivanja dina na Velikoj plaži u opštini Ulcinj koje su obuhvatile postavljanje drvene zaštitne ograde, postavljanje pasarele, kao i farbanje postojeće ograde postavljene u ranijim fazama.

Ograđivanje i zaštita dina (III i IV faza) realizovana je na lokacijama za aktivni odmor (kite surf) “Dolcinium”, “Kite Lop”, “Deli Tours”, “Montpit”, lokaciju korisnika Draga Grubnića i “Sur Kabanya” a radovi su obuhvatili: nabavku materijala izradu i postavljanje drvene ograde u dužini 3700m kako bi se fizički zaštitio ovaj pojas. Trasirani su prilazi za usmjeravanje korisnika i posjetilaca prema plaži, a zatim je izvršeno postavljanje dvije informativne table sa opštim podacima o značaju zaštite dina (trojezično). U sklopu radova, takođe je postavljena drvena pasarela u dužini od 36m kao i izvršeno farbanje postojeće ograde u dužini 2200m.

Sanacijom postojeće i postavljanje nove ograde na djelovima Velike plaže gdje je ranije izvršeno ograđivanje dina obuhvaćeni su radovi na uklanjanju postojeće oronule ograde u dužini od 350m, nabavka materijala i zamjena uništenih djelov ograde u dužini 350m, sanacija i farbanje postojeće ograde u dužini od 2000m, kao i postavljanje dvije informativne table sa opštim podacima o značaju zaštite dina.

MEĐUNARODNA SARADNJA

Međunarodni projekti :

1. Interreg ADRION – projekat „PORTODIMARE“

Interreg ADRION projekat “Geoportal alatki i podataka za održivo upravljanje životnom sredinom obale i mora – PORTODIMARE” ima za cilj dizajniranje i implementaciju Geoportala - trajno otvorene platforme koja omogućava pristup svim informacijama, podacima i alatkama koje su neophodne i relevantne za održivi razvoj i strateško planiranje obalnog i morskog područja u Jadransko-jonskom regionu. U projektu PORTODIMARE učestvuje 11 partnerskih institucija iz 6 zemalja (Italija, Grčka, Slovenija, Crna Gora, Hrvatska i Bosna i Hercegovina), a vodeći partner je Regija Emilia Romagna iz Italije. Aktivnosti u okviru ovog projekta finansiraju se u okviru EU Interreg ADRION transnacionalnog programa saradnje. Realizacija projektnih aktivnosti započela je u martu 2018. god. i trajaće do kraja 2020. god.

Tokom 2019. god. realizovane su sledeće aktivnosti:

- Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom je početkom 2019. godine izradilo **Komunikacionu strategiju** i **Komunikacioni akcioni plan** Interreg ADRION “PORTODIMARE” projekta i dostavilo svim projektnim partnerima.
- **PORTODIMARE Geoportal** izrađen je tokom 2019. god. angažovanjem i doprinosom svih projektnih partnera, kao ključni rezultat ovog projekta i koji treba da podrži implementaciju Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjima Mediteran (IUOP), Planiranje namjene mora (PNM) i Akcioni plan Strategije Evropske unije za jadransko-jonski region (EUSAIR). Javno preduzeće

intenzivno je radio na razvoju Geoportal-a, posebno na prikupljanju, sortiranju i analiziranju dokumentacije i podataka, ubacivanju podataka u MSP katalog znanja, kao i na kontroli i korekciji crnogorskih podataka koji su uneseni u MSP katalog i Geoportal. Tokom 2019. god. u PORTODIMARE Geoportal su uneseni svi relevantni i važni podaci, dok je faza testiranja portala planirana za 2020. god., nakon čega će biti otvoren za javnost.

- **Prva trening radionica (1st Training Workshop) za korišćenje Geoportala** na kojem su prisustvovali predstavnici Javnog preduzeća organizovana je u okviru INTERREG ADRION "PORTODIMARE" projekta u Splitu – Hrvatska, 22 i 23 oktobra 2019. god..
- Održavanje **WEB stranice PORTODIMARE** projekta i ažuriranje informacija o projektnima aktivnostima na **stranicama PORTODIMARE projekta na društvenim mrežama** – Facebook i LinkedIn
- Pripremanje i objavljivanje informacija o projektu, projektnim aktivnostima i važnim događajima u cilju podizanja svijesti javnosti o značaju "PORTODIMARE" projekta.
- Pripremanje izvještaja o napretku i finansijskih izvještaja. Tokom 2019. god. Javno preduzeće je predalo 2 izvještaja o napretku i 2 finansijska izvještaja u okviru kojih je prijavljeno ukupno 21.486,00 € troškova, od čega će Javnom preduzeću biti refundirano 85% odnosno 18.263,10 €. Izvještaji su odobreni od strane Vodećeg partnera, sertifikovani od strane Prvog nivoa kontrole (FLC) i predati za refundaciju troškova.

2. Interreg IPA CBC Italy-Albania-Montenegro – projekat „WELCOME“

Javno preduzeće je partneru projektu "WELCOME" (WatEr LandCapes sustainability through reuse of Marine littEr - Održivost vodenih pejzaža ponovnom upotrebom otpada iz mora), koji se realizuje u okviru Interreg IPA programa prekogranične saradnje za Italiju, Albaniju i Crnu Goru. Cilj projekta je održivo upravljanje plažama, sa fokusom na pitanja otpada koji do plaža dolazi iz mora, eroziju plaža i zaštitu dina, kao i jačanje prekogranične saradnje između institucija u Italiji, Albaniji i Crnoj Gori. U projektu učestvuje 6 partnerskih institucija iz Italije, Albanije i Crne Gore, a vodeći partner WELCOME projekta je CoNISMa - Nacionalni interuniverzitetski konzorcijum za morske nauke iz Italije. Realizacija projektnih aktivnosti započela je u aprilu 2018. god. i trajaće do kraja 2020. god.

Tokom 2019. god. realizovane su sledeće aktivnosti:

- **WELCOME Intermediate Project Meeting** sastanak je održan 2-3. aprila 2019. god. u Tirani (Albanija) i tom prilikom svi projektni partneri predstavili su presjek sprovedenih aktivnosti, izvršeno je prvo poređenje rezultata monitoringa otpada koji je sakupljen na plažama u Italiji, Albaniji i Crnoj Gori, kao i izvršeno usaglašavanje metodologije za sprovođenje aktivnosti na rehabilitaciji dina na plažama.
- **Akcije čišćenja i selektivnog sakupljanja otpada na plažama po transektima** (3 tokom 2018.god. i 3 tokom 2019 god.) realizovane su u saradnji sa NVO "Zelena mreža – Green net" i Institutom za biologiju mora na djelovima Velike plaže u Ulcinju, Bečićke plaže u Budvi i plaže Igalo u Herceg Novom. Otpad sakupljen u ovim akcijama je analiziran i kategorisan od strane Instituta za biologiju mora za potrebe istraživanja otpada na crnogorskim plažama. Tokom 2019. god. Javno preduzeće je izradilo 3 Izvještaj o aktivnostima čišćenja plaža i upravljanja otpadom u Crnoj Gori kao i zajednički izvještaj o istraživačkim aktivnostima o otpadu u moru koje su sprovedene u Crnoj Gori i Albaniji.
- Sastanak Upravnog odbora projekta WELCOME – **WELCOME Steering Committee Meeting and Mid Term Review Meeting** održan je 04. septembra 2019. godine u gradu Leće, u Italiji na kojem su

projektni partneri predstavili progres u realizaciji projektnih aktivnosti, dogovoren je rebalans budžeta i produženje trajanja projektnih aktivnosti.

- Javno preduzeće i Institut za biologiju mora su tokom 2019. god. sproveli treći **ciklus predavanja po školama** o održivom razvoju, otpadu u moru i očuvanju dina. Predavanja su realizovana u 3 osnovne škole u Baru, Herceg Novom i Ulcinju kojima je prisustvovalo oko 280 učenika uzrasta od 12 do 14. godina. Tokom 2018. godine, ista predavanja su realizovana u osnovnim školama u Kotoru, Tivtu i Budvi, te je ova aktivnost projekta obuhvatila ukupno 670 učenika osnovnih škola iz svih primorskih Opština o čemu je pripremljen Izvještaj za potrebe projekta WELCOME

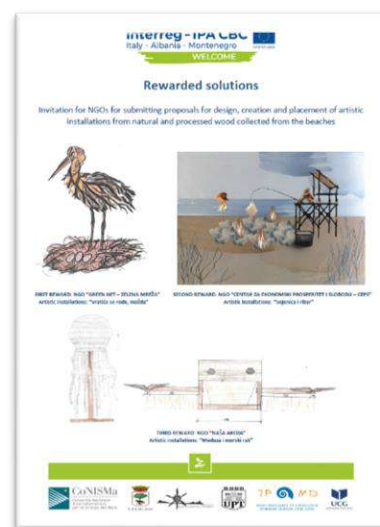

- Povodom Međunarodog dana čišćenja obale, 21. septembra, u okviru projekta realizovana je i **Velika akcija čišćenja otpada iz mora – Big coastal clean up event** na Velikoj plaži u Ulcinju, u kojoj, učestvovalo je preko 100 volontera iz JU OŠ "MARŠAL TITO" – ULCINJ, NVO "Književna omladina Tivta", NVO "Dramski studio Budva", Izviđački Odred "24. novembar" iz Bara, NVO "GreenNet – ZelenaMreža" iz Budve, Giovanni's Beach Montenegro i volonteri prijavljeni putem aplikacije Zero Waste Montenegro. U akciji je sakupljeno ukupno 279,5 kg otpada od čega - 96 kg drveta, 78 kg plastike, 39 kg stakla, 26,5 kg metala i 40 kg ostalog otpada. Nakon takmičenja u selektivnom sakupljanju otpada održana je kreativna radionica kao i ekološka predstava "More i plastika".

- Aktivnosti projekta WELCOME usmjerene na zaštitu pješčanih dina tokom 2019. god. obuhvatile su: izradu **Izvještaja o pregledu i mapiranju pješčanih dina na Velikoj plaži i plaži Adi Bojani, geodetsko snimanje pojasa dina na Velikoj plaži u Ulcinju** i pripremu **Izvještaj o identifikaciji ugroženih i uništenih područja pješčanih dina sa smjernicama za obnovu pješčanih dina i rehabilitaciju bioraznolikosti.**

- Javno preduzeće raspisalo je **Konkurs za dizajn zaštitnih konstrukcija za očuvanje pješčanih dina na Velikoj plaži u Ulcinju (drvene ograde i pasarele)** na kojem je izabran dizajn zaštitnih konstrukcija za očuvanje pješčanih dina – odnosno dizajn zaštitnih ograda i pasarela.

- Objavljen je i **Poziv nevladinim organizacijama za dostavu predloga za dizajn, izradu i postavljanje umjetničkih instalacija od sakupljenog prirodnog i obrađenog drveta sa plaža.** Nagrađena su rješenja za 3 umjetničke instalacije koje će izrađene od prirodnog i obrađenog drveta sakupljenog na plažama i postavljene na lokaciji rehabilitovanih dina nakon postavljanja drvenih ograda i pasarela.

- **Pripremanje izvještaja o napretku i finansijskih izvještaja.** Tokom 2019. god. Javno preduzeće je predalo 2 izvještaja o napretku i 2 finansijska izvještaja u okviru kojih je prijavilo ukupno 42.942,04 € troškova od čega će Javnom preduzeću biti refundirano 85% odnosno 36.500,73 €. Izvještaji su odobreni od strane Vodećeg partnera, sertifikovani od strane Prvog nivoa kontrole (FLC) i predati za refundaciju troškova.

3. United Nation Environment programme - Projekat „UNEP Marine Litter“

Javno preduzeće je potpisalo ugovor sa Programom za zaštitu životne sredine Ujedinjenih Nacija (United Nations Environment Programme), u okviru kojeg je ugovorena realizacija projekta UNEP MARINE LITTER, u periodu april 2018. – jul 2019. god. Glavni cilj ovog projekta bilo je uspostavljanje efikasnijeg upravljanja otpadom iz mora kroz implementaciju odgovarajućih aktivnosti. U okviru

UNEP MARINE LITTER projekta realizovano je više akcija sakupljanja i analize otpada sa odabranih plaža, izrađene su Studije i Planovi upravljanja na temu otpada iz mora, plastične PET ambalaže i plastičnih kesa, date su smjernice za reciklažu plastične PET ambalaže, te je izrađen promotivni materijal i organizovane su kampanje za podizanje svijesti o značaju adekvatnog upravljanja otpadom iz mora.

Tokom 2019. godine realizovane su sledeće aktivnosti:

- U okviru **“Adopt-a-beach” pilot projekta** tokom 2019. god. sprovedene su 2 akcije sakupljanja i kategorizacije otpada, na Blatnoj plaži u Opštini Herceg Novi i na plaži Jaz u Opštini Budva (januar 2019 i april 2019), i izrađeni izvještaji o sprovedenim aktivnostima sakupljanja, kategorizacije i monitoringa otpada sa prikazanim rezultatima istraživanja. U cilju promocije ovih aktivnosti, pripremljen je **edukativni poster** “Adopt-a-beach – Usvojimo plažu” na temu otpad iz mora, namjenjen djeci školskog uzrasta kao i **brošura** “Adopt-a-beach – Usvojimo plažu” u kojoj su sumirani rezultati tri akcije čišćenja i monitoringa otpada na izabranim plažama. Na osnovu rezultata pilot projekta Adopt-a-beach, izrađen je **“Plan upravljanja otpadom na plažama i otpadom koji nanosi more i rijeke”**.
- Pripremljen je **“Izveštaj o regulatornom okviru i postojećoj praksi u Crnoj Gori za korišćenje plastičnih kesa za jednokratnu upotrebu”** i održana prezentacija Izveštaja članovima Savjetodavnog tijela UNEP ML projekta, konsultantima iz UNEP/MAP-a, te dostavljen svim relevantnim institucijama u Crnoj Gori.
- Izrađen je **“Izveštaj i Plan upravljanja za sakupljanje i reciklažu plastične PET ambalaže”**, kao i **brošura** o sakupljanju i reciklaži plastične PET ambalaže.
- Sprovedena je **pilot akcija reciklaže pod sloganom “(U)bacij 5 PET”** u cilju podizanja svijesti javnosti o potrebi smanjenja upotrebe plastične PET ambalaže i demonstracije primjera depozitnog sistema u okviru koje su građanima u zamjenu za PET ambalažu dijeljen promotivni material.
- Sprovedena je edukativna i proaktivna kampanja o važnosti sprovođenja mjera za čišćenje otpada iz mora, uticaja otpada iz mora na životnu sredinu kao i važnosti smanjenja korišćenja plastičnih kesa za jednokratnu upotrebu i plastične PET ambalaže i to kroz: uključivanje volontera u akcije sakupljanja otpada, i održavanje ekološkog časa na temu „Otpad u moru“ u osnovnim školama.
- Finalna radionica UNEP Marine Litter (UNEP ML) projekta - „Jačanje kapaciteta za upravljanje otpadom iz mora kroz promociju mjera za smanjenu upotrebu i reciklažu plastične ambalaže“ na kojoj su predstavljani svi rezultati projekta održana je u prostorijama MORT-a u junu 2019. godine.
- Pripremljen je Finalni izvještaj o realizaciji i finansijski izvještaj UNEP Marine Litter (UNEP ML) projekta 2018-2019 godina i prijavljeno ukupno 33.077,00 \$ od čega je Javnom preduzeću refundiran ukupan iznos u cjelosti.

JAVNE NABAVKE

Javno preduzeće, kao obveznik primjene Zakona o javnim nabavkama, nabavku roba, usluga i izvođenje radova vrši u skladu sa odredbama Zakona. Javno preduzeće je nakon usvajanja Plana korišćenja sredstava Javnog preduzeća za 2019. god. i dobijene saglasnosti na Plan javnih nabavki za 2019. god. od strane Upravnog odbora u zakonskom roku do 31.januara 2019. god. isti dostavio Portalu za javne nabavke, nakon čega su stvoreni uslovi za njegovu realizaciju.

Plan javnih nabavki sadrži podatke o predmetu javne nabavke (robe, usluge, radove), procijenjenu vrijednost, vrstu postupka javne nabavke, konto odnosno budžetsku poziciju, iznos na kontu odnosno budžetskoj poziciji i izvor finansiranja.

Planom javnih nabavki za 2019. god. planirano je 143 javnih nabavki ukupne vrijednosti 3.949.800,00 €, od čega:

- za nabavku robe planirano je 24 javnih nabavki, ukupne vrijednosti **337.100,00 €**,
 - za vršenje usluge planirano je 84 javne nabavke, ukupne vrijednosti **1.102.700,00 €**,
 - za izvođenje radova planirano je 35 javnih nabavki, ukupne vrijednosti **2.510.000,00 €**
- Procijenjena vrijednost javne nabavke se iskazuje sa uračunatim PDV-om.

Od ovog broja, planirano je 57 otvorenih postupaka javnih nabavki ukupne vrijednosti **3.399.050,00 €**, od čega:

- za nabavku robe planirano je 11 javnih nabavki, ukupne vrijednosti **284.600,00 €**,
- za vršenje usluge planirano je 24 javne nabavke, ukupne vrijednosti **771.450,00 €**,
- za izvođenje radova planirano je 22 javnih nabavki, ukupne vrijednosti **2.343.000,00 €**.

kao i 86 nabavki male vrijednosti, ukupne vrijednosti **550.750,00 €** od čega:

- za nabavku robe planirano je 13 nabavki, ukupne vrijednosti **52.500,00 €**,
- za vršenje usluge planirano je 60 nabavke, ukupne vrijednosti **331.250,00 €**,
- za izvođenje radova planirano je 13 javnih nabavki, ukupne vrijednosti **167.000,00 €**.

Saglasno Pravilniku za sprovođenje postupka za nabavke male vrijednosti broj: 0203-3129/6 od 22.09.2017.god., nabavke male vrijednosti za nabavku roba, usluga i radova dijele se na nabavke:

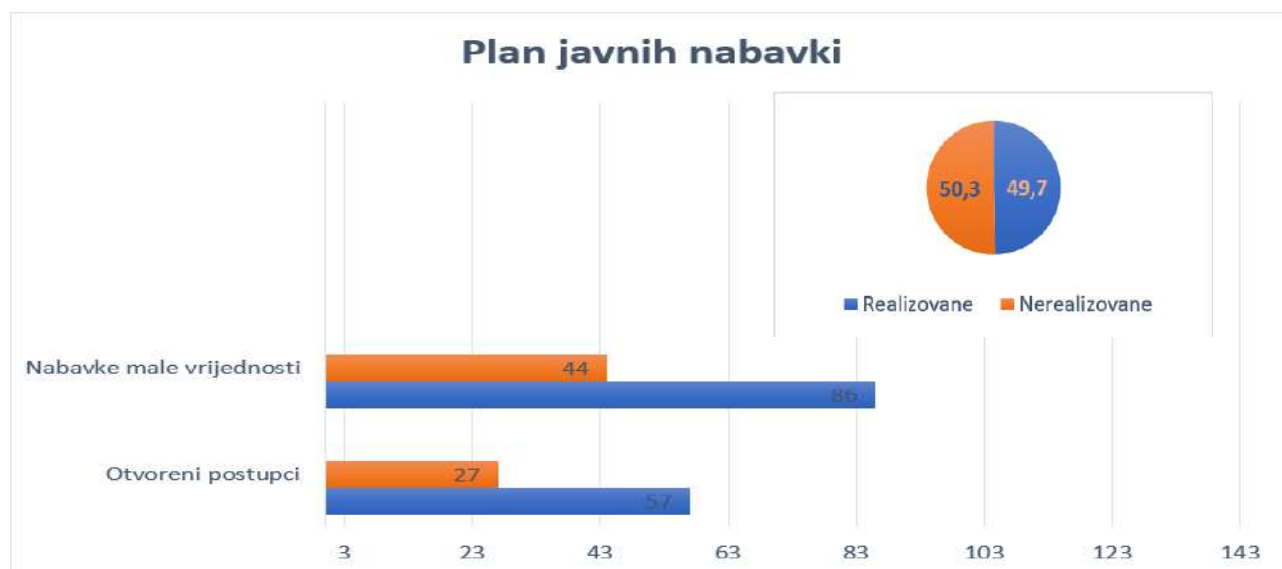
- a) koje će se realizovati direktnim prihvatanjem predračuna/ fakture do iznosa jednakim ili manjim od 3.000,00 eura,
- b) koje će se realizovati zaključenjem ugovora za iznose veće od 3.000,00 eura.

Tokom izvještajne godine izvršeno je četiri izmjene i dopune Plana javnih nabavki, a iste su izvršene u skladu sa izmjenama Plana korišćenja sredstava Javnog preduzeća za 2019. god. i Zakona o javnim nabavkama.

Tokom izvještajne godine sprovedeno je ukupno 126 postupaka, od čega je realizovano 27 otvorenih postupaka javnih nabavki i zaključeno je 34 ugovora o javnoj nabavci, zatim realizovano je 44 nabavki male vrijednosti i zaključeno je 50 ugovora o nabavci.

Iz navedenih podataka uočava se razlika u broju sprovedenih postupaka i broja realizovanih postupaka, a ista nastaje iz razloga što se pokrenuti postupak okonča donošenjem odluka o obustavljanju postupka iz razloga nedostavljanja nijedne ponude ili nijedne ispravne ponuda. U navedenim slučajevima postupci se ponavljaju. Takođe, vidna je razlika u broju realizovanih postupaka i zaključenih ugovora, a ista nastaje što su se određeni otvoreni postupci javne nabavke, odnosno nabavke male vrijednosti sprovode u više partija, odnosno za određene nabavke male vrijednosti čija vrijednost jednaka ili manja od 3.000,00 € se saglasno Pravilniku za sprovođenje postupka za nabavke male ne zaključuje ugovor.

Ukupna realizacija Plana javnih nabavki iznosi 49,7% gdje je realizacija izračunata na osnovu odnosa broja realizovanih javnih nabavki/ nabavki male vrijednosti i ukupnog broja javnih nabavki naznačene u Planu javnih nabavki.

U izvještajnom periodu ukazala se potreba za nabavku roba, usluga i radova, čija vrijednost ne prelazi iznos 3.000,00 €, koje nisu planirane Planom javnih nabavki. Sredstva za predmetnu nabavku obezbjeđena su sa pozicije 0832 - Troškovi za nabavku male vrijednosti iz Plana korišćenja sredstava Javnog preduzeća za 2019. godinu u iznosu od 35.000,00 eura za nabavke.

U izvještajnoj godini zaključeno je i 10 Ugovora ukupne vrijednost od 40.000,00 eura do 150.000,00 eura

Uporedni pregled podataka za period 2015-2019 godine:

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Vrijednost Plana javnih nabavki	1.816.600	2.604.900,00	2.577.735,00	1.634.900,00	3.399.050,00
Plan nabavki male vrijednosti			294.065,00	619.884,00	-
Broj javnih nabavki u Planu javnih nabavki	100	106	67	33	143
Broj nabavki u Plan nabavki male vrijednosti			40	99	-
Procenat realizacije Plana JN	74%	76%	83%	88,89%	49,7%
Ukupan broj dostavljenih ponuda u postupcima javnih nabavki i nabavki male vrijednosti	160	265	170	200	267

Neposredni sporazum	78.349,13	70.612,94	37.924,17	-	-
Nabavke male vrijednosti			212.002,13	568.439,17	550.750,00

Saglasno zakonskoj obavezi Javno preduzeće je Ministarstvu finansija, Direktoratu za politiku javnih nabavki do 28.02.2020. god. dostavilo Izvještaj o sprovedenim postupcima i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama za 2019. god.

Javno preduzeće je u 2019. godini **sprovело dvije hitne nabavke i to Izvodjenje radova na sanaciji oštećenog obalnog potpornog zida u Sutomoru, opština Bar i Izvodjenje radova na sanaciji obale posle nevremena po partijama: Partija 1 - opština Herceg Novi, Partija 2 - opština Budva.**

Hitne nabavke se sprovode u cilju otklanjanja i sprečavanja opasnosti od nepredviđenih događaja na koje naručilac nije mogao ili ne može da utiče, otklanjanja posljedica tih nepredviđenih događaja, ugroženosti zdravlja i života građana, što je u ovom slučaju bilo otklanjanje posledica nevremena kada je došlo do oštećenja potpornog zida u Sutomoru, u Herceg Novom su oštećenja nastala na više lokacija na betonskim plažama, obalnim zidovima i trupu šetališta Pet Danica, štete u Budvi pretrpjeli su obalni zidovi u zoni Starog grada Budve i obalne utvrde na ostalim djelovima obale u Budvi, Bečićima i Petrovcu.

Ukupna vrijednost zaključenih ugovora po sprovedenim hitnim nabavkama iznosi 44.188,60€ sa uračunatim PDV-om.

Javne nabavke koje nisu realizovane u 2019. godine prenesene su u Plan korišćenja sredstava Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore za 2020. godinu.

Učesnici u postupku javne nabavke, zainteresovana lica i ponuđači saglasno Zakonu o javnim nabavkama imaju pravo zaštite prava u postupku javne nabavke i javnog interesa, koji se pokreće izjavljivanjem žalbe Državnoj komisiji za kontrolu postupka javnih nabavki, koja je dužna da u roku od 15 dana od dana prijema spisa i dokumentacije od strane naručioca donese rješenje.

U izvještajnoj godini izjavljene su 4 žalbe na donesene Odluke u postupku javne nabavke.

Državna komisija za kontrolu postupka javnih nabavki je po izjavljenim žalbama obustavila postupak po službenoj dužnosti za 3 (tri) javne, dok je za 1 (jednu) izjavljenu žalbu donijela rješenje o odbijanju žalbe kao neosnovane.

Zakonom o javnim nabavkama, jasno su definisana pravila koja definišu koruptivne radnje, odnosno sukobe interesa. Članom 15. Zakona o javnim nabavkama definisano je antikorupcijsko pravilo, dok je članovima 16. i 17. istog Zakona, definisano sprječavanje sukoba interesa kod naručioca i ponuđača.

Shodno Pravilniku o načinu vođenja i sadržaju evidencije o kršenju antikorupcijskih pravila Javno preduzeće je dostavilo izvještaj o kršenju antikorupcijskih pravila kojim se potvrđuje da nije bilo prijava kršenja antikorupcijskih pravila.

U izvještajnom periodu nije bilo prijave sukoba interesa. U slučajevima kada neko od učesnika u postupku javne nabavke prijavi postojanje sukoba interesa primjenjuju se odredbe člana 16. i 17. Zakona o javnim nabavkama i na kraju izvještajne godine dostavlja se Izvještaj Upravi za javne navake.

Zakonom o javnim nabavkama je definisan i inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona koji vrši inspektor za javne nabavke.

S tim u vezi, u izvještajnoj godini obavljena su dva inspekcijska nadzora koji su rezultirali, u jednom slučaju donošenjem prekršajnog naloga da je Javno preduzeće podijelilo predmet javne nabavke koji predstavlja jedinstvenu cjelinu i izbjeglo propisani postupak javne nabavke, otvoreni postupak već je za nabavke Izvođenje radova na uređenju kupališta na sjevernom dijelu plaže Valdanos, opština Ulcinj, Izvođenje radova na uređenju pješačke staze prema nudističkoj plaži na Jazu i plaži „Malaji“, opština Budva, Izvođenje radova na uređenju izletničke plaža ispod „Žute grede“, krajnji istočni kraj plaže Jaz, opština Budva i Izvođenje radova na tamponiranju prilaznog puta u zaleđu Velike plaže na kat.parcelama 137/1, 138/1 i 10009 sve K.O. Donji Štoj, opština Ulcinj sprovedeno četiri postupka nabavke male vrijednosti. Javno preduzeće je cijeno da su prekršajni nalozi neosnovani, te se postupak vodi kod Prekršajnog suda u Budvi.

Drugi inspekcijski nadzor je vršen po inicijativi da je Javno preduzeće nezakonito donijelo Odluku o izboru najpovoljnije ponude broj: 0204-3699/12 od 25.12.2019. god. po Tenderskoj dokumentaciji broj: 0204-3699/3 od 11.10.2019. god. za otvoreni postupak javne nabavke Izrada nautičkih planova u opštini Budva lokacije: Ostrvo Sv Nikola, istočni kraj Slovenske plaže, Drobnij pijesak, u opštini Kotor lokacije: Morinj, Lipci, Perast (dvije lokacije), Žukovica u opštini Tivat lokacije: Župa-Belane, Kukoljina, Solila – „Movida u opštini Herceg Novi lokacije: Milašinovića plaža, ispred Hotela "Centar" Topla i ispred hotela "Plaža" i okončan je donošenjem Zapisnika broj: 02010/2020-4-2 od 16.01.2020. godinu konstatacijom da su navodi inicijative neosnovani.

PUBLIC RELATIONS

U cilju proaktivnog pristupa medijama i pravovremenog izvještavanja javnosti o svojim aktivnostima, Javno preduzeće je u 2019. god. uspješno saradivalo sa više crnogorskih i regionalnih medijskih kuća. Konstantnim prisustvom na portalima, gostovanjima u televizijskim emisijama ili radio uključenjima, u 2019. god. obezbijeđeno je blagovremeno informisanje javnosti o poslovanju Javnog preduzeća.

U izvještajnoj godini, medijama je dostavljeno 95 saopštenja za javnost, odgovoreno na preko 50 novinarskih pitanja i 4 intervju, od čega 2 intervju sa direktorom Javnog preduzeća, i po jedan sa predsjednikom Upravnog odbora i rukovoditeljkom Službe za održivi razvoj morskog dobra. Realizovano je preko 100 radio uključenja i TV gostovanja predstavnika Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom.

Na naslovnoj strani sajta www.morskodobro.com objavljeno je preko 100 tekstova o aktivnostima i aktuelnostima, te sprovedenim inicijativama Javnog preduzeća. U sekciji **Korišćenje morskog dobra** Javni objavljeni su svi javni pozivi za kupališta i privremene objekte, u **sekciji Javne nabavke** brojne tenderske dokumentacije - pozivi za projekte, radove, robe i usluge.

I pored činjenice da je interesovanje medija za rad Javnog preduzeća bilo izraženo tokom čitave godine (godišnji izvještaj kompanije "Arhimed" d.o.o. iz Podgorice), sa očekivanim akcentom na period predsezona i same turističke sezone, iskazala se potreba za dodatnim angažmanom renomiranih medija u zemlji i regionu. Cilj je bio da se kroz zajedničke projekte i dodatnu saradnju inteziviraju objave o radu Javnog preduzeća na uređenju crnogorskog obalnog pojasa i planovima za održivo upravljane plažama i obalnom infrastrukturuom.

Javno preduzeće je u 2019. godini zaključilo ugovore o reklami sa sledećim medijima:

"Portal Press" d.o.o. Podgorica- zakup baner na web portalu portalanalitika.me, **"Maxko" d.o.o. Kotor** - Skala radio Kotor, **"Šrauba" d.o.o.** – Radio Jadran Herceg Novi, **Lokalni javni emiter „Radio televizija Budva" d.o.o.** - ljetnji program "Ljeto", **Lokalni javni emiter „Radio televizija Budva" d.o.o.** - baner na internet portalu i gostovanja u emisijama, **RTV "Vijesti" Podgorica**- ljetnje izdanje emisije „Boje jutra“, „Dnevne

novine“ d.o.o. Podgorica, predstavljanje „Tivatskih solila“, „Arterija“ d.o.o. Sarajevo- magazin Furaj.ba, „KNB Production“ d.o.o. Podgorica- emisija „Život sa morem“, „Nova Pobjeda“ Podgorica, „NID Color Media International“ d.o.o. - magazin „Hello Boka“ – plaže u Kotoru, Tivtu i Herceg Novom, „Info Biro Montenegro“ d.o.o. Podgorica- TV snimanja događaja i aktivnosti od značaja za JPMD, montiranje snimljenog materijala i postavljanje na server, NVO „Boka“ Tivat- portal Boka News, „Radio Tivat“ d.o.o. – portal Radio Tivat, RTV „MIR & TEUTA“ d.o.o. Ulcinj- emitovanje promotivnog spota na radio i TV Teuta, „Oki Air Broadcasting“ d.o.o. – Elmag radio, „Turistički svet“ d.o.o. Beograd, „Antena M“ d.o.o. Podgorica- reklamni prostor na portalu www.antenam.net (baner), Nova Pobjeda za ljetnji dodatak u dnevnom izdanju o crnogorskim plažama, Jedro Bar - reklamni baner i objava informacija na portalu, Luxury Montenegro - članci u proljećnjem i ljetnjem izdanju magazina, Primorske novine – baner i objave informacija,

Kroz navedene medijske aktivnosti intencija Javnog preduzeća bila je da se na najbolji način afirmiše primjer jedinstvene prakse - integralnog upravljanja obalnim područjem od strane Javnog preduzeća. Upravo putem medija, javnost je inoformisana o javnim pozivima za zakup lokacija i plaža u skladu sa Programom privremenih objekata (2019-2023) i Atlasom crnogorskih plaža i kupališta, potom novim investicionim projektima u zoni morskog dobra u svih šest primorskih opština, o kvalitetu morske vode tokom ljetnjih mjeseci, Programu Plave zastavice, zaštićenom području „Solila“, o uvođenju reda na obalama Bojane, aktivnostima na unapređenju obalne infrastrukture, izgradnji novih luka i kupališta.

U medijima su afirmisani i zakupci koji nude najbolje usluge na kupalištima i ispunjavaju međunarodne standarde u turističkoj ponudi, što ukazuje na primjer dobre prakse u privatno-javnom partnerstvu. Promovisana je i saradnja sa nevladinim organizacijama, mjesnim zajednicama i sportsko rekreativnim subjektima koji svoju djelatnost vezuju za more.

Uspostavljanjem kontakata sa medijima i praćenjem aktivnosti na društvenim mrežama, posebna pažnja posvećena je medijima regiona, prvenstveno Srbiji, kao značajnom emitivnom turističkom tržištu za Crnu Goru i tržištu Bosne i Hercegovine, koji iz godine u godinu pokazuje stalni trend rasta.

U saradnji sa Ambasdom Crne Gore u Srbiji, Javno preduzeće je realizovalo snimanje 5 turističkih priloga u trajanju od po 5 minuta za kolažnu emisiju „Šarenica“, koja se tokom ljeta 2019. god., vikendom emitovala na srpskoj nacionalnoj televiziji RTS. Svih pet priloga snimljeno je duž crnogorske obale, u Ulcinju, Budvi, Tivtu, Kotoru i Herceg Novom. Svaki prilog, pojedinačno, obradio je po jednu temu i to : “Plava zastavica u Crnoj Gori”, “Tipizacija crnogorskih plaža”, “Perast i Gospa od Škrpjela”, “Investiciona kupališta” – primjer dobre prakse plaža “Bocassa” u Kamenarima i “ Život ribara iz malog ribarskog naselja Bjelila”.

Javno preduzeće se predstavilo čitaocima iz Bosne i Hercegovine u ljetnjem izdanju sarajevskog magazina Furaj.ba u kojem je prezentovana nova tematizacija crnogorskih plaža na 8 strana na crnogorskom i engleskom jeziku.

Prisustvo u italijanskim medijima i na društvenim mrežama obezbijeđeno je kroz angažman italijanske blogerke Marie Vittorie Cusumano, čiji boravak je dijelom finansiran od strane Nacionalne turističke organizacije, Javnog preduzeća i zakupaca plaža. Instagram profil Marie Vittorie Cusumano prati oko 300.000 ljubitelja luksuznih turističkih destinacija i mode.

Sveukupan cilj bio je da se turistička ponuda crnogorskog primorja predstavi na najbolji način, te cijenimo da je u izvještajnom periodu poslata jasna poruka o mjerama i aktivnostima koje Javno preduzeće iz godine u godinu sprovodi na unapređenju kvaliteta turističke ponude.

Javno preduzeće je u 2019. god. u značajnoj mjeri unaprijedilo marketing aktivnosti korišćenjem inoviranih alati iz ove oblasti, radilo na pripremi redizajna zvanične web stranice i IOS aplikaciji o crnogorskim plažama, koji će biti prezentovani u 2020. god.

ODLUČIVANJE I PRAVNA ZAŠTITA

Upravni odbor:

Tokom izvještajne 2019.god., Upravni odbor Javnog preduzeća je odlučivao o svim pitanjima iz osnovne nadležnosti i djelatnosti Javnog preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore. **Održano je 15 sjednica Upravnog odbora**, od kojih su 7 bile elektronske. Na sjednicama je razmatrano i odlučivano o **139** tačaka dnevnog reda.

Vlada Crne Gore je na svojoj sjednici održanoj 14.marta 2019.god. donela Rješenje o imenovanju novog saziva Upravnog odbora Javnog preduzeća.

Rad Upravnog odbora definisan je u Statutu Javnog preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, poglavlje VII - Upravljanje. Radom Upravnog odbora obuhvaćena su sva pitanja vezana za djelatnost Javnog preduzeća, između ostalih, utvrđivanje osnove poslovne politike i godišnji finansijski plan, usvajanje srednjoročnih planova razvoja, donošenje programa zaštite i unapređivanja morskog dobra, odluka o izgradnji objekata koji nisu predviđeni planom razvoja, donošenje odluka o investiranju u zoni morskog dobra, usvajanje programa iz domena organizacije kupališta, donošenje odluka o ustupanju dijelova morskog dobra i uslovima ustupanja, usvajanje opštih akata, usvajanje pojedinačnih odluka iz nadležnosti, razmatranje svih značajnih predloga i programa uređenja i investiranja u zonu morskog dobra, usvajanje informacija o zaključenim ugovorima o korišćenju morskog dobra, o izvođenju radova na sanaciji i uređenju obale, kao i o svim tekućim pitanjima prisutnim u radu Javnog preduzeća tokom izvještajnog perioda.

Upravni odbor je u izvještajnoj 2019. god. inicirao i podržao sve aktivnosti na izradi i realizaciji razvojnih programa i projekata. Kao i u prethodnom periodu iskazan je jedinstven stav po pitanju zaštite državne imovine, zaustavljanja i sankcionisanja bespravne gradnje, rada bez odobrenja i dr.

Broj zaposlenih:

U Javnom preduzeću je zaposleno ukupno 68 radnika, 61 je zaposleno na neodređeno vrijeme, 7 je zaposleno na određeno vrijeme. Preko Agencije za privremeno zapošljavanje "Dekra" bilo je angažovano još 7 zaposlenih.

Zakon o slobodnom pristupu informacijama:

U toku 2019. god., saglasno Zakonu o slobodnom pristupu informacijama, Javno preduzeće je donijelo ukupno 35 rješenja i 14 obavještena po zahtjevima za pristup informacijama.

Djelovodni protokol:

U djelovodnom protokolu Javnog preduzeće, kao indikator obima poslova, za izvještajnu 2019.god. evidentirano je 4.103 predmet, dok je 4.447 akata otpremljeno putem pošte.

Sudski postupci:

U 2019. god. Javno preduzeće je vodilo više sudskih sporova, od kojih dio vodi pravna služba Javnog preduzeća a dio angažovani advokati.

- Broj Sporova u kojima je stranka Javno preduzeće a u kojim je određivo finansijsko potraživanje (2019.god.) je 14 (četrnaest);

- Broj sporova koje Javno preduzeće vodi u svrhu naplate potraživanja neplaćenih naknada za postavljanje privremenih objekata na rijeci Bojani je: **5 (pet) za 2018. god. sa ukupnim iznosom potraživanja od 14.119,66 € i 23 (dvadesttri) za 2019. god. sa ukupnim iznosom potraživanja od 32.731,31 €**

Sprovođenje procedure procjene uticaja na životnu sredinu:

U skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Službeni list Crne Gore", br. 075/18), Javno preduzeće, na poziv Agencije za zaštitu prirode i životne sredine i nadležnih organa lokalnih samouprava, vrši uvid i daje mišljenja o potrebi procjene uticaja projekta na životnu sredinu, kao i mišljenja na Elaborate procjene uticaja na životnu sredinu.

Tokom 2019. godine, Javno preduzeće je izvršilo 8 (osam) uvida u dostavljenu dokumentaciju, te uputilo 6 (šest) primjedbi, mišljenja i sugestija za projekte koji se planiraju i izvode u zoni morskog dobra.

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ

Javno preduzeće je i u 2019. god. nastavilo sa trendom ostvarenja pozitivnog rezultata poslovanja sa ostvarenim **neto rezultatom u iznosu od 2.516.025 €**, i u odnosu na prethodnu godinu (**287.001 €**) bilježi znatno povećanje.

Do ostvarenja ogromnog profita/dobiti došlo je iz razloga nerealizovanih Planom predviđenih investicionih aktivnosti za 2019. god., čija se realizacija prenosi u narednu 2020.god.

SKRAĆENA VERZIJA BILANS USPJEHA: u periodu od 01.01. do 31.12.2019. god.

r.b	Pozicija	Tekuća 2019.god.u €	Tekuća 2018.god.u €	Index
201	I.POSLOVNI PRIHODI(202-206)	7.943.584.	7.240.617. <u>50%opštinama-</u> <u>3.594.683.</u> 3.645.934	109,71 217,88
202	Prihod (naknada za korišćenje morskog dobra)	7.619.895. ----- 7.619.895.	7.189.366. <u>50%opštinama-</u> <u>3.594.683.</u> 3.594.683.	105,99 211,98
206	Ostali poslovni prihodi	323.689.	51.251.	631,58
214	II-FINANSIJSKI PRIHODI	8.511.	2.579.	330,01
217	III-OSTALI PRIHODI	143.490.	15.414.	930,91
1.	UKUPAN PRIHOD(I+II+III)	8.095.585. ----- 8.095.585.	7.258.604. <u>50%opštinama-</u> <u>3.594.683.</u> 3.663.927	111,53 220,95
207	IV.POSLOVNI RASHODI	(5.086.297.)	(3.152.830.)	161,32
215	V. FINANSIJSKI RASHODI	(436.)	-	
218	VI. OSTALI RASHODI	(155.549.)	(186.682.)	83,32
2.	UKUPNI RASHODI (IV, V, VI)	(5.242.282.)	(3.339.512.)	156,98
232	NETO REZULTAT (prije oporezivanja-1-2)	2.853.303.	324.415.	879,52
230	TEKUĆI POREZ NA DOBIT	(319.264.)	(34.086.)	
231	ODLOŽENI PORESKI RASHODI ILI PRIHODI	(18.014.)	(3.322.)	
232	NETO REZULTAT(232-230,231)	2.516.025.	287.007	

Važno je napomenuti da je 15.01.2019.god. stupio na snagu Zakon o finansiranju lokalne samouprave (Službeni list CG broj:3/2019 od 15.01.2019.godine) kojim je prestala obaveza finansiranja lokalne samouprave po osnovu naknade za korišćenje morakog dobra, odnosno od 15.01.2019.god. prihod od naknade za korišćenje morskog dobra u 100% iznosu pripada Javnom preduzeću za upravljanje morskom dobrom Crne Gore.

Javno preduzeće je stupanjem na snagu pomenutog Zakona prilagodilo i Plan korišćenja sredstava za 2019.god., odnosno planiralo za 50% više i investicione aktivnosti/ulaganja (projektu dokumentaciju, radove).

PLANIRANI PRIHOD

Ukupan prihod Javnog preduzeća za 2019. god. planiran je u visini od 7.224.300 € što je u visini ostvarenog prihoda tokom 2018. god. i sastoji se od prihoda od poslovnih aktivnosti (naknade za korišćenje kupališta, obale, akva prostora, privremenih lokacija, terasa, pristaništa, privežišta i lokacija za ribarske i vikend kuće na rijeci Bojani u Opštini Ulcinj) u visini od 7.174.300 € i neposlovnog prihoda (finansijski i ostali poslovni prihodi) u visini od 50.000 €.

Javno preduzeće se opredijelilo da planirani prihod od poslovnih aktivnosti zadrži na nivou ostvarenog u 2018.god. i pored činjenice da će se tokom 2019 .god. sprovesti sveobuhvatni javni tenderi za ustupanje lokacija i djelova morskog dobra na korišćenje.

Programom postavljanja privremenih objekata u zoni morskog koji je krajem 2018. god. donesenim od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma značajno je smanjen broj privremenih sezonskih objekata a sve u cilju podizanja standarda turističke ponude i bolje uređenosti šetališnih i gradskih prostora.

I pored toga zadržan je prihod na istom nivou kao prethodne godine.

Smanjenje broja privremenih objekata dovodi do ekskluziviteta i manje konkurencije za objekte koji su sadržani u Programu i Ugovori o korišćenju će po prvi put biti zaključeni na period od 5 god. (2019. god. – 2023. god.) te je Javno preduzeće izvršilo korekciju Cjenovnika početnih naknada za korišćenje/zakup morskog dobra pa će se umanjiti prihod koji bi nastao kao posledica „brisanja“ objekata iz Programa privremenih objekata nadomjestiti korekcijom početnih cijena.

OSTVARENI PRIHOD

Ukupan prihod ostvaren u 2019.god. iznosi : 8.095.585. € i bilježi značajno povećanje 220,95% u odnosu na 2018.god. kada je iznosio 3.663.928. €, a u odnosu na Planirani (7.224.300 €) povećanje je 112,06 %.

Kada se posmatra ukupan ostvaren prihod u 2019.god. u iznosu 8.095.585. €, u odnosu na prethodnu 2018.god. kada je ostvaren u iznosu (7.258.604. €) bilježi povećanje 111,53% , u odnosu na Plan (7.224.300. €) 112,06 % , uz napomenu da je u prethodnoj 2018.god. 50% prihoda od naknade za korišćenje morskog dobra (3.594.683. €) usmjereno primorskim opštinama shodno čl.28 i čl.76b Zakona o finansiranju lokalne samouprave, koji je bio na snazi od 01.01.2012. do 15.01.2019.god.

➤ Prihodi od naknade za korišćenje morskog dobra je osnovni prihod Javnog preduzeća ostvaren u iznosu 7.619.895. € sa učešćem u ukupnom prihodu 94,12 % za 6% viši u odnosu na prethodnu 2018 .god. (7.189.366. €), a u odnosu na Plan (7.174.300. €) takođe povećan je 6%.

Međutim, imajući u vidu da stupanjem na snagu gore pomenutog Zakona, naknada pripada Javnom preduzeću u 100% iznosu 7.619.895. €, pa je procenat povećanja je **212%** u odnosu na prethodnu 2018.god. kada je Javnom preduzeću pripadalo 50% naknade ili 3.594.683. €.

(Ostalih 50% (3.594.683. €) u 2018 .god. usmjereno je primorskim opštinama shodno čl.28 i čl.76b Zakona o finansiranju lokalne samouprave, koji je bio na snazi od 01.01.2012.god.-do 15.01.2019.god.)

➤ **Javno preduzeće je ostvarilo i prihode po drugim osnovama u iznosu 475.690.eura:**

- Naplaćenih utuženih potraživanja od kupaca, otpisa obaveza, od neiskorišćenih rezervisanja, višak osnovnih sredstava i ostalo u iznosu od: **143.490. €**,
- Kamata na sredstva po viđenju, utuženih potraživanja i otplata stambenih kredita zaposlenih u iznosu od: **8.511. €**,
- Naplaćenih bankarskih garancija za odustajanje od lokacija, od otkupa tenderske dokumentacije, od naknada za UTU, donacija i ostalo u iznosu: **323.689. €**,

Ostali prihodi (finansijski i neposlovni) koji su ostvareni u iznosu 475.690.€, povećani su čak 951,38% u odnosu na planirane (50.000 €).

Na povećanje ostalih prihoda najveći uticaj imalo je: naplata bankarskih garancija za odustajanje od lokacija čak u iznosu 176.235.€; naplaćena naknada za urbanističko tehničke uslove (prvi put naplata u 2019.god.) u iznosu 37.712 €; otkup tenderske dokumentacije poslije javnih tendera od strane korisnika u iznosu 30.413.€; prihod od neiskorišćenih kratkoročnih rezervisanja u iznosu 26.854.€; prihod od donacija 74.220.€; prihod od smanjenja obaveza 25.504.€; kao i naplata utuženih potraživanja za objekte na Bojani u iznosu 80.642. €.

202-BU-Pregled ostvarenih prihoda od redovne djelatnosti po opštinama za 2019. god. i uporednu 2018.god.

Opština	Naknada za 2019. u € (100% JPMD)	Naknada za 2018. u €	Naknada za 2018. (50% JPMD)	Naknada za 2018. (50% OPŠTINE)	% ugov. Nakn. 2019/ 2018	% poveć./ Smanj.
1	2	5	6	7	8=2:5	9=2:5
Herceg Novi (11,30%)	860.788,21	836.164,29,	418.082,15	418.082,14	102,94	+2,94
Kotor (5,32%)	405.713,04	363.817,15	181.908,58	181.908,57	111,52	+11,52
Tivat (10,91%)	831.370,73	727.173,00	363.586,50	363.586,50	114,33	+14,33
Budva (35,06%)	2.671.735,71	2.683.570,83	1.341.785,42	1.341.785,42	99,56	-0,44
Bar (12,99%)	989.504,84	968.568,37	484.284,19	484.284,18	102,17	+2,17
Ulcinj (24,42%)	1.345.238,97 <u>+ 515.543,61</u> 1.860.782,58	1.610.072,31	805.036,16	805.036,16	115,58	+155,58

Ukupno: (100%)	7.619.895,11	7.189.365,95	3.594.682,97	3.594.682,98	105,99	+5,99
Ulcinj bez Bojane (17,66%)	1.345.238,97	914.101,63	457.050,82	457.050,81	147,17	+47,17
Objekti na Bojani (6,76%)	515.543,61	695.970,68	347.985,34	347.985,34	74,08	-25,92
Ukupno: Ulcinj	1.860.782,58	1.610.072,31	805.036,16	805.036,16	115,58	+15,58

Tabela prihoda po opštinama , namjenama, brojem ugovora za 2019 i uporednu 2018

Opština	Br. Ug. 2019	Ukupno Ostvareni prihod (2019)	Br. Ug. 2018	Ukupno Ostvareni prihod (2018)	50% Prihoda koji pripada jpm� (2018)	50% Prihoda koji pripada Opštini (2018)
1	2	3	1			
H. NOVI		(11,30%)		(11,63%)		
kupalište	97	449.482,17	96	408.461,96	204.230,98	204.230,98
privremeni	22	34.221,00	40	108.017,39	54.008,70	54.008,69
terase	25	73.705,00	43	104.974,26	52.487,13	52.487,13
ostalo	3	210.940,36	2	196.373,14	98.186,57	86.186,57
pristaništa	4	90.406,00	6	16.687,40	8.343,70	8.343,70
sidrišta	10	2.133,68	4	1.650,14	825,07	825,07
Ukupno	161	860.788,21	191	836.164,29	418.082,15	418.082,14
KOTOR		(5,32%)		(5,06%)		
kupalište	23	221.743,00	22	166.207,44	83.102,72	83.103,72
privremeni	28	90.146,80	40	104.474,40	52.237,20	52.237,20
terase	32	54.182,00	38	48.917,00	24.458,50	24.458,50
ostalo	2	2.943,00	1	2.943,00	1.471,50	1.471,50
pristaništa	14	36.698,24	9	41.275,31	20.637,66	20.637,65
Ukupno	99	405.713,04	110	363.817,15	181.908,58	181.908,57
TIVAT		(10,91%)		(10,12%)		
kupalište	22	137.145,13	18	131.581,89	65.790,95	65.790,94
privremeni	8	24.852,00	20	25.062,38	12.531,19	12.531,19
terase	6	18.428,00	14	19.909,10	9.954,55	9.954,55

ostalo	11	494.215,49	8	485.355,54	242.677,77	242.677,77
pristaništa	18	156.730,11	14	65.264,09	32.632,05	32.632,04
Ukupno	65	831.370,73	74	727.173,00	363.586,50	363.586,50
BUDVA		(35,06)		(37,32%)		
kupalište	127	1.731.757,11	101	1.569.378,72	784.689,36	784.689,36
privremeni	37	619.367,88	117	804.211,56	402.105,78	402.105,78
terase	45	134.416,00	52	172.910,96	86.455,48	86.455,48
ostalo	9	181.011,72	1	134.419,59	67.209,80	67.209,79
pristaništa	4	5.183,00	4	2.650,00	1.325,00	1.325,00
Ukupno	222	2.671.735,71	275	2.683.570,83	1.341.785,42	1.341.785,42
BAR		(12,99%)		(13,48%)		
kupalište	68	742.969,39	56	617.398,73	308.699,37	308.699,36
privremeni	30	133.708,50	51	224.846,40	112.423,20	112.423,20
terase	26	51.003,00	34	64.431,20	32.215,60	32.215,60
ostalo	5	61.823,95	2	61.332,04	30.666,02	30.666,02
pristaništa			2	560,00	280,00	280,00
Ukupno	129	989.504,84	145	968.568,37	484.284,19	484.284,18
ULCINJ		(24,42%)		(22,39%)		
kupalište	61	1.052.288,00	42	588.117,65	294.058,83	294.058,82
privremeni	42	292.550,97	71	321.245,98	160.622,99	160.622,99
terasa			4	4.738,00	2.369,00	2.369,00
ostalo	1	400,00				
objekti na Bojani	490	515.543,61	720	695.970,68	347.985,34	347.985,34
Ukupno - Ulcinj(sa Bojanom)	594	1.860.782,58	837	1.610.072,31	805.036,16	805.036,15
Svega ugovoreno	1270	7.619.895,11	1632	7.189.365,95	3.594.682,97	3.594.682,98

RASHODI

Poslovni rashodi:

Ukupni rashodi u 2019.god. iznose: **5.242.282. €** i u odnosu na prethodnu (**3.339.512€**) godinu bilježe rast od 156,98%. Javno preduzeće je prihode, kao i svake godine, ostvarene iz osnovne djelatnosti usmjerilo saglasno Zakonu o morskom dobru, koji precizira da se naknada za korišćenje morskog dobra kao javni prihod koristi za zaštitu, uređenje, unapređenje, kao i za izgradnju infrastrukturnih objekata za potrebe morskog dobra.

RASHODI u periodu od 01.01. do 31.12.2019. god.

r.b	Pozicija	Tekuća 2019 u €	Prehod. 2018 u €	Index	Plan 2019	% Ostvar Plana
1	2	3	4	5=3/4	6	7=3/6
207 (209- 212)	POSLOVNI RASHODI(UKUPNO)	5.086.297 .	3.152.830.	161,32	6.470.400 <u>+(PI)225.00</u> <u>0</u> 6.695.400	78,61 75,97
209	Troškovi materijala	55.363.	40.284.		85.700	64,60
210	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	1.690.975 .	1.540.138.	110,24	1.728.000	97,86
211	Troškovi amortizacije i rezervisanja (2019-amort. 70.996.+ rezervisanja 724.513.)	70.996. <u>+724.513.</u> 795.509.	86.702. -	81,89	120.000 490.000 <u>(PI)225.000</u> =610.000 <u>+(PI)225.00</u> <u>0</u> =835.000	59,16 101,33 95,57
212	Poslovni rashodi	2.544.450 .	1.485.706.	171,26	4.046.700	62,88
215	Finansijski rashodi	436.	-			
218	Ostali rashodi	155.549.	186.682.	83,32	220.000	70,70
	UKUPNI RASHODI: (207+215+218)	5.242.282 .	3.339.512.	156,98	6.690.400 <u>+(PI)225.00</u> <u>0</u> =6.915.400.	78,36 75,81

Troškovi materijala-redni broj 209-Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	Tekuća 2019 u €	Prethod. 2018 u €	index	Plan 2019	% Ostvar. Plana
1	2	3	4	5=3/4	6	7=3/6
209	Troškovi materijala	55.363.	40.284.	137,43	85.700	64,60
	1.Kanc. mater. i ostali potroš.mater.	20.940.	9.950.	210,45	36.100	69,80
	2.Investiciono održ.osn.sred.	9.492.	4.424.	214,56	10.000	94,92
	3.Troškovi električne energije	6.975.	7.864.	88,70	10.000	69,75
	4.Troškovi goriva	17.956.	18.046.	99,50	29.600	60,66

Na povećanje troškova materijala u odnosu na prethodnu godinu uticala je realizacija ugovora zaključenih krajem 2018.god. Troškovi materijala su niži u odnosu na planirane, jer zbog duge tenderske procedure, kao i prethodne godine, za dio planiranih pozicija ugovori su zaključeni polovinom godine pa se dio realizacije prenosi u narednu 2020.god. **(6.266,60 €)**, kao pozicije Plana za koje nisu pokrenuti tenderski postupci tokom godine **(39.600,00 €)** i realizacija istih se prenosi za 2020 god.

Za realizaciju sredstva obezbijedena na žiro računu ukupno u iznosu: 45.866,60 €.

Troškovi zaposlenih-redni broj 210-Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	Tekuća 2019 u €	Prethod. 2018 u €	index	Plan 2019	% Ostvar. Plana
1	2	3	4	5=3/4	6	7=3/6
210	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	1.690.975.	1.540.138.	109,79	1.728.000	97,86
	1.Netto zarade i naknade zarada	905.548.	811.733.	111,56	924.000	98,00
	2.Porez na zarade i naknade zarada	144.036.	123.424.	116,70	138.400	104,07
	3.Doprinosi na teret radnika	329.252.	295.313.	111,49	335.400	98,17
	4.Porezi i doprinosi na teret poslodavca	157.129.	154.686.	101,58	175.200	89,69
	5.Troškovi službenih putovanja (dnevnice, smještaj, prevoz)	23.291.	36.950.	63,05	30.000	77,64
	6.Ostali lični rashodi (otpremnine kod odlaska u penziju, jubilarne nagrade, pomoć zaposlenom)	51.017.	48.466.	105,26	79.000	64,58
	7.Troškovi za Upravni odbor	8.866.	12.535.	70,73	14.000	63,33
	8.Troškovi po ugov.privremeni i povremeni poslovi	71.836.	57.031.	125,96	32.000	224,49

Troškovi zaposlenih su u okviru planiranih.

Zbog povećanog obima poslova na značajnim investicionim projektima, povećao se i broj izvršioca, te je došlo do povećanja mase sredstava za zarade u odnosu na prethodnu godinu.

U okviru poslovnih rashoda na rednom broju 211 Bilansa uspjeha evidentirani su troškovi amortizacije i rezervisanja i iznose 795.509. €

Troškovi amortizacije i rezervisanja – redni broj 211-Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	Tekuća 2019 u €	Prethod. 2018 u €	Index	Plan 2019	% Ostvar. Plana
1	2	3	4	5=3/4	6	7=3/6
211	Troškovi amortizacije i rezervisanja	795.509.	86.702.		610.000 +(PI)225.000 =835.000	95,27
	211/a- Amortizacija	70.996.	86.702.	81.89	120.000	59,16
	211/b-Troškovi kratkoročnog rezervisanja	160.203.	-		140.000	114,43
	211/c-Troškovi dugoročnih rezervisanja	564.310.	-		350.000 <u>+(PI)225.000</u> =575.000	

Kako nije došlo do realizacije planirane nabavke osnovnih sredstava u 2019.god., to su i troškovi amortizacije znatno niži od planiranih.

Kratkoročna i dugoročna rezervisanja se odnose na pozicije iz Planom korišćenja sredstava za 2019.god. do čije realizacije nije došlo u 2019.god. iako su u toku godine potpisani Sporazumi o zajedničkom finansiranju sa Opštinama; Minsitarstvom; Upravom za vode; Institut za biologiju mora, koji su i nosioci realizacije aktivnosti, a Javno preduzeće samo finansijski dijelom učestvuje u istoj.

Isti su u obavezi da sprovedu postupak Javnih nabavki, dostave Javnom preduzeću istu, te informaciju vezanu za realizaciju, odnosno podatke i dokumentaciju o utrošenim sredstvima.

211/b) Kratkoročna rezervisanja (do godinu dana) 160.203. €:

1. Ministarstvo održivog razvoja i turizma Crne Gore: Sporazum br.0201-1931/22 od 04.11.2019.godine - sredstva za realizaciju međunarodnog javnog konkursa za izradu idejnog arhitektonskog rješenja uređenja šetališne zone od restorana „O sole mio“ do Rafailovića (tzv. „Plavi kamen“) u iznosu 100.000,00€;

2. Institut za biologiju mora Kotor: Sporazum br. 0201-4074/1 od 26.12.2019.god. -sredstva za izvođenje radova na uređenju obale ispred Instituta za biologiju mora u Kotoru (Bokaquarium) u iznosu 40.000,00€;

3. Uprava za vode Podgorica: Sporazum br. 0201-1198/2 od 17.06.2019.god.- za izvođenje radova na uklanjanju viška materijala iz korita desnog rukavca rijeke Bojane u skladu sa Projektom održavanja protočnosti desnog rukavca rijeke Bojane u zoni njenog ušća sa prepumpavanjem pijeska na plažu u iznosu dio 20.203,07€.

211/c-Dugoročna rezervisanja 564.310€:

1. Opština Bar: Sporazum br. 0102-1805/13 od 01.08.2019.god. - za izgradnju trga i šetališta u Sutomoru Opština Bar u iznosu 425.000,00 €;

2. Opština Herceg Novi: Sporazum br. 0201-356/6 od 12.12.2019.god. - za izvođenje radova na izgradnji trotoara na dionici Bijela – Kamenari u iznosu 139.309,96 €.

POSLOVNI RASHODI- redni broj 212-Bilansa uspjeha u periodu od 01.01. do 31.12.2019. god.

r.b	Pozicija	Tekuća 2019 u €	Prethod. 2018 u €	Index	Plan 2019	% Ostvar Plana
1	2	3	4	5=3/4	6	7=3/6
212	Poslovni rashodi	2.544.450.	1.485.706.	171,26	4.046.700	56,09
212/a	TROŠKOVI ULAGANJA	(2.102.795)	(1.126.278)	186,70	3.550.600	52,04
5321	1.Troškovi usluga održavanja obale u zoni morskog dobra(čišćenje, odvoz smeća.)	694.907.	24.095.	2884,03	744.000	93,40
5322	2.Troškovi trajnog uređenja i sancije obale u zoni morskog dobra sa stručnim nadzorom i tehničkim prijemom objekata	771.912.	611.966.	126,14	1.532.300	50,38
5323- do- 5329, 5390- do- 5398	3.Troškovi proizvodnih usluga (akcija "Neka bude čisto" ,javne rasvjete,uklanjanje objekata,hortik.uređenje, klupe, kante, inf.table, monitoring mora, projektna dokumentacija, revizije projekata)	635.976.	490.217.	129,73	1.274.300	46,28
212/b	OSTALI POSLOVNI RASHODI	(441.655)	(359.428.)	122,88	(496.100)	89,03
5310	4.Troškovi transportnih usluga	19.800.	19.719.	100,41	18.000	110,00
5312	5.Troškovi ptt usluga	16.736.	18.361.	91,15	23.000	72,77
5320	6.Troškovi održavanja osnovnih sredstava (opreme,vozila idr)	41.654.	31.996.	130,19	56.500	73,72
533	7.Troškovi zakupa (prostora i opreme)	30.770.	26.513.	116,06	39.800	77,31
534-	8.Troškovi sajmovia	6.882.	-		5.000	137,64
535	9.Troškovi reklame i propagande (reklama," Plava zastavica", za Crveni krst, strateško partnerstvo-sa NTO)	142.027.	107.156.	132,54	120.300	118,06
550	10.Troškovi neproizvodnih usluga (advokatske,	107.406.	93.116.	115,35	150.300	71,46

	objavljivanje oglasa u sredstvima javnog informisanja u vezi javnih tendera, konsalting usluge)					
551	11.Troškovi reprezentacije	19.873.	18.011.	110,34	20.000	99,37
552	12.Troškovi premije osiguranja	4.661.	1.926.	242,00	5.700	81,77
553	13.Troškovi platnog prometa	18.588.	12.668.	146,73	12.000	154,90
559	14.Ostali nematerijalni troškovi (stipendije, sudske takse, takse za građevinske dozvole, registracija vozila, radne uniforme, ostali nematerijalni troškovi)	33.258.	29.962.	111,00	45.500	73,09

Javno preduzeće je stupanjem na snagu Zakon o finansiranju lokalne samouprave (Službeni list CG broj: 3/2019 od 15.01.2019.godine prilagodilo i Plan korišćenja sredstava za 2019.god., odnosno planiralo-usmjerilo za 50% više sredstava u investicione aktivnosti/ulaganja (projektnu dokumentaciju, radove) kao i komunalno održavanje zone morskog dobra (čišćenje, javna rasvjeta, hortikulturno uređenje) .

Navedenim Zakonom prestala obaveza finansiranja lokalne samouprave po osnovu naknade za korišćenje morskog dobra , odnosno od 15.01.2019.god. prihod od naknade za korišćenje morskog dobra u 100% iznosu pripada Javnom preduzeću za upravljanje morskom dobrom Crne Gore.

Iz navedenog , realizovane pojedine bilansne pozicije su neuporedive sa prethodnom godinom, pa treba posmatrati realizaciju u odnosu na Plan 2019.

Najznačajnija ulaganja za zaštitu, uređenje, unapređenje, izgradnju objekata za potrebe morskog dobra:

	Realizovano do 31.12.19.g.	Ugovoreno, Plan 2018 i 2019.g.- realizacija u 2020	Neugovoreno, iz Plana 2018 i 2019.g.- realizacija u 2020	Ukupno- realizacija u 2020
1	2	3	4	5=3+4
UKUPNO POZICIJA BILANSA USPJEHA 212	2.544.449,61	765.500,36	1.933.650,00	2.699.150,36
212/a- TROŠKOVI ULAGANJA	2.102.793,91	668.861,43	1.843.150,00	2.512,011,43
1.Trajna investiciona ulaganja i sanacije	771.912,41	372.585,59	1.140.000,00	1.512.585,59
2. Čišćenje i odvoz smeća	694.906,53	3.599,68		3.599,68
3. Troškovi proizvodnih usluga:	635.974,97	292.676,16	703.150,00	995.826,16

3.1.Ulaganja u javnu rasvjetu	130.055,28	11.979,48		11.979,48
3.2.Ulaganja u održavanje hortikulture-zelenila	181.939,80	-	-	-
3.3.Ostale usluge (uklanjanje objekata; bagerisanje bujičnih tokova; nasipanje plaža pijeskom; bove i sl)	65.991,86	70.812,57	115.000,00	185.812,57
3.4. Projektna dokumentacija, geodetska snimanja	133.639,34	209.884,11	508.150,00	718.034,11
3.5.Monitoringa mora i specijalnog rezervata „ TivatsakaSolila“	74.584,62	-	80.000,00	80.000,00
3.6. Akcija „Neka bude čisto 2019“	49.764,07	-	-	-
212/b- OSTALI POSLOVNI RASHODI	(441.655,70)	96.638,93	90.500,00	187.138,93

Napomena:

Iz prethodne zbirne tabele (pozicije Bilansa uspjeha 212/a) pojedinačna ulaganja u 2019.god. kao i ugovorene i neugovorene pozicije koje se realizuju u narednoj 2020.god. specificirana su po opštinama u prethodnom poglavlju **IZVJEŠTAJA O RADU -Održavanje, uređenje i izgradnja morskog dobra.**

Za realizaciju u 2020.godini ugovorenih i još neugovorenih pozicija obezbijeđena su sredstva na žiro računu Javnog preduzeća.

U okviru poslovnih rashoda najveću grupu troškova čine:

1. **TROŠKOVI TRAJNOG UREĐENJA I SANACIJE OBALE** u zoni morskog dobra odnosno troškovi u iznosu od 771.912,41 € većinom čine ugovorene investicije iz prethodnih godina a završene tokom 2019. god. u iznosu 485.991,44 € i manji dio realizovanih investicija planiranih za 2019 god. u iznosu 285.921,03 € ili svega 14,87% od planiranih (1.532.300,00 €).

Potrebno je istaći da kao i prethodne godine, zbog predugog trajanja postupka javnih nabavki, nije došlo do realizacije oko 80% planiranih investicija za 2019 god. kao i dijela prenešenih investicija iz prethodne 2018.god., te se realizacija prenosi u narednu 2020.god. u iznosu od: **1.512.585,58 €.** Sredstva obezbijeđena na žiro računu Javnog preduzeća.

2. **TROŠKOVI ČIŠĆENJA I ODVOZA SMEĆA**

Troškove čišćenja i odvoza smeća iznose **694.906,53 €.**

Do stupanja na snagu Zakon o finansiranju lokalne samouprave (Službeni list CG broj:3/2019 od 15.01.2019.godine) komunalno održavanje zone morskog dobra bilo u nadležnosti primorskih opština.

Kako je Plan korišćenja prilagođen novom Zakonu, Javno preduzeće je u svrhu komunalnog održavanja izdvojilo značajna sredstva u iznosu **(1.050.000,00 €), od čega samo za čišćenje i odvoz**

smeća 728.000,00 € +5.000,00 € =733.000,00 €, a preostali iznos u održavanje javne rasvjete i hortikulture u zoni morskog dobra i početkom godine zaključilo Ugovore sa komunalnim preduzećima primorskih opština o realizaciji pomenutih aktivnosti.

Za održavanje čistoće u zoni morskog dobra utrošeno je 671.693,62 €: odnosno po opštinama: Opština Herceg Novi-186.173,83 €; Opština Kotor-48.267,43 €; Opština Tivat-63.145.61€; Opština Budva-59.973,70€; Opština Bar-140.659,65€ i Opština Ulcinj-173.473,40 €

Pored navedenog, Javno preduzeće je u 2019.god. **izdvojilo dodatnih 9.090,91€** za korišćenje komunalne infrastrukture na Velikoj plaži i Borovoj šumi i Održavanje-čišćenje mobilne WC kabine za u rezervatu Solila i gradska kupališta **1.152,00 €**.

U okviru međunarodnog projekta „WELCOME“ organizacija i sprovođenje čišćenja plaža i upravljanje otpadom na lokacijama : Velika plaža Ulcinj; Plaža Bečići-Budva; Blatna plaža-H.Novi , realizovane su 3 akcije sakupljanja i monitoringa otpada iz mora po transektima u ukupnom **iznosu 5.970,00 €**, kao i organizacija promotivnog događaja "Veliko čišćenje obale-Velika plaža" **u iznosu 7.000,00 €**. Utrošena sredstva za ove aktivnosti predviđena su budžetom INTERREG projekta "WELCOME" i refundiraće se Javnom preduzeću u iznosu od 85% iz INTERREG IPA CBC Italija-Albanija-Crna Gora programa prekogranične saradnje, a na osnovu odobrenih Izveštaja o napretku i finansijskih izveštaja (Progress i financial reports) .Prijavljeni za refundaciju u Izveštaju broj: 3 i 4.1.

Kako nije došlo do realizacije dijela prenešenih pozicija iz plana 2019, realizacija se prenosi u narednu 2020.god. u iznosu **3.599,68 €**.

Sredstva obezbijeđena na žiro računu Javnog preduzeća.

3. TROŠKOVI ZA JAVNU RASVJETU u 2019 god. iznose 130.055,28 €

Do stupanja na snagu **Zakon o finansiranju lokalne samouprave (Službeni list CG broj: 3/2019 od 15.01.2019.god.)** komunalno održavanje zone morskog dobra bilo u nadležnosti primorskih opština. Kako je Plan korišćenja prilagođen novom Zakonu, Javno preduzeće je u svrhu komunalnog održavanja izdvojilo značajna sredstva u iznosu (1.050.000,00 €), **od čega za održavanje javne rasvjete 154.800 €**.

U okviru zaključenih ugovora sa komunalnim preduzećima predviđeno je i održavanje javne rasvjete.

Kako nije došlo do realizacije dijela prenešenih pozicija iz plana 2019, realizacija se prenosi u narednu 2020.godinu u iznosu 11.979,48 €.

Sredstva obezbijeđena na žiro računu Javnog preduzeća.

4. TROŠKOVI UREĐENJA I UNAPREĐENJA HORTIKULTURE-ZELENILA u 2019 god. iznose 181.939,80 €

Do stupanja na snagu **Zakon o finansiranju lokalne samouprave (Službeni list CG broj:3/2019 od 15.01.2019.godine)** komunalno održavanje zone morskog dobra bilo u nadležnosti primorskih opština.

Kako je Plan korišćenja prilagođen novom Zakonu, Javno preduzeće je u svrhu održavanje hortikulture-zelenila izdvojilo značajna sredstva u iznosu (1.050.000,00 €), **od čega samo za hortikulturu-zelenilo 209.000,00 €**.

U okviru zaključenih ugovora, početkom godine, sa komunalnim preduzećima predviđeno je i održavanje hortikulture-zelenih površina.

5. OSTALE USLUGE (kante, klupe, bove, table, uklanjanje objekata, bagerisanje bujičnih tokova, nasipanje plaža pijeskom) u 2019 u iznosu 65.991,86 €

Od planiranih 236.200,00 €, realizovano oko 20% ili 45.490,06 €, a ostalih 20.501,80 € su ugovorene usluge iz prethodne godine.

Zbog sporog postupka javnih nabavki u narednu 2020.god. prenosi se realizacija u iznosu 185.812,57 €, od toga ugovoreno (70.812,57 €) i neugovorene pozicije za usluge: uklanjanje objekata, bagerisanje bujičnih tokova, skladištenje mobilijara(115.000,00 €)

Sredstva obezbijedena na žiro računu Javnog preduzeća.

6. TROŠKOVI USLUGA NA IZRADI PROJEKTNE DOKUMENTACIJE , REVIZIJE , GEODETSKA SNIMANJA TERENA u iznosu: 133.639,34€

U 2019.godini realizovane su ugovorene usluge iz prethodnih godina, dok se realizacija Planom predviđenih usluga izrade projekata, studija, elaborata i geodetskih snimanja u iznosu 645.000,00 eura prenosi u narednu 2020.g.

U okviru međunarodnog projekta „WELCOME“ finansirano je geodetsko snimanje pojasa dina na dijelu Velike plaže Ulcinj u iznosu 4.999,00€.

Utrošena sredstva za ove akcije refundiraće se Javnom preduzeću od međunarodnog partnera po dostavljenom Izvještaju.

Kao i kod drugih planiranih aktivnosti, zbog predugog trajanja postupka javnih nabavki, nije došlo do realizacije planirane izrade projektne dokumentacije i revizije iste iz 2019.god., kao i dijela iz prethodne 2018.god., te se realizacija prenosi u narednu 2020.god.

Slijedi postupk javnih nabavki u 2020.godini za nerealizovane planirane projekte iz Plana 2018.god. i 2019.god. (508.150,00 €) i realizacija zaključenih ugovora krajem 2019.god. (209.884,11€), **u ukupnom iznosu: 718.034,11€.**

Sredstva obezbijedena na žiro računu Javnog preduzeća.

7. TROŠKOVI USLUGA MONITORINGA MORA; Rt ARZA ; REZERVATA TIVATSKIH SOLILA i MONITORINGA OTPADA IZ MORA NA PLAŽAMA u iznosu 74.584,62€

U 2019.godini realizovane su ugovorene usluge iz prethodnih godina, i monitoringa otpada iz mora na crnogorskim plažama finansiran iz Međunarodnog projekta „UNEP“.

Karakteristično za troškove monitoringa mora je što se zbog dugog trajanja postupka javnih nabavki, moralo pristupiti planiranju usluga unaprijed za godinu dana, odnosno u tekućoj za narednu godinu, kako ne bi došli u situaciju nemogućnosti monitoringa u jeku turističke sezone.

U 2020.godini slijedi realizacija planiranih, još neugovorenih aktivnosti 80.000,00€ , a sredstva su obezbijedena na žiro računu Javnog preduzeća.

8. Troškovi akcije “Neka bude čisto” u iznosu od 49.764,07€.

Nastavljen je projekat-akcija „Neka bude čisto“ i u 2019.god., te je Zaključkom Vlade Crne Gore br.07-1236 od 28.03.2019.g. i Javno preduzeće pristupilo zaključenju-potpisivanju Sporazuma o realizaciji i finansiranju projekta broj:0201-1730/4 od 29.5.19.godine sa **50.000,00 €** (čišćenje i održavanje putnih pravaca duž cijele teritorije Crnoj Gori).

Realizacija projekta na terenu - čišćenje je sprovedena preko komunalnih preduzeća opština.

Za primorske opštine izdvojen je iznos od 10.509,736 € (H.Novi-2.043,15;Tivat-4.910,52; Bar-2.063,50 i Ulcinj-1.492,56) a ostatak od 39.254,34 € usmjereno je na akciju koja se sprovodila u ostalim opštinama (Nikšić -6.547,44; Šavnik-1.640,96.; Plužine-809,70; Kolašin-2.465,94.; Rožaje-1.070,67; Mojkovac-2.238,88; Andrijevica-1.636,88; Podgorica -14.018,09; Pljevlja -1.227,66; Plav-1.375,64; Berane-2.455,38; Žabljak-1.031,79;Cetinje-1.568,89; Petnjica-757,20 i Gusinje-409,22)

✓ **UKUPNI TROŠKOVI NA POZICIJI 212/B BILANSA USPJEHA -OSTALI POSLOVNI RASHODI iznose 441.655,00€.**

Kao i na drugim pozicijama, zbog duge tenderske procedure za pojedine troškove ugovori su zaključeni u drugoj polovini 2019 god., te se realizacija/trošak prenosi u narednu 2020 god. (96.638,93 €), kao i dio planiranih troškova u 2019 god. za koje još nisu zaključeni ugovori, ali je pokrenut postupak javnih nabavki (23.000,00 €) i značajan dio za koje nije pokrenut postupak javnih nabavki (67.500,00 €).

Sredstava za realizaciju navedenih pozicija u ukupnom iznosu 187.138,93€, obezbijedena su na žiro računu Javnog preduzeća .

OSTALI RASHODI- redni broj 215-Bilansa uspjeha u periodu od 01.01. do 31.12.2019. god.

r.b	Pozicija	Tekuća 2019 u €	Prehod. 2018 u €	Index	Plan 2018	% Ostvar Plana
1	2	3	4	5=3/4	6	7=3/6
215	Rashodi kamata	436.	-		-	-
562	Rashodi kamata	436.	-		-	-

OSTALI RASHODI- redni broj 218-Bilansa uspjeha u periodu od 01.01. do 31.12.2019. god.

r.b	Pozicija	Tekuća 2019 u €	Prehod. 2018 u €	Index	Plan 2019	% Ostvar Plana
1	2	3	4	5=3/4	6	7=3/6
218	Ostali rashodi	155.549.	186.682.	83,32	220.000	70,70
5705, 5840	1.Gubici po osnovu rashod.osnovnih sredstava-opreme	3.496.	6.604.	52,94	5.000	69,92
585	2.Rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca- indirektan otpis i direktan otpis	41.754.	53.048.	78,71	50.000	83,51
5793	3.Naknade štete trećim licima i drugi nepomenuti rashodi	5.135.	12.867.	39,91	50.000	10,27
5794	4.Rashodi-sponzorstva za: humanitarne,kulturne,zdravstvene, obrazovne,sportske namjene	97.093.	110.535.	87,84	110.000	88,27
592	6.Rashodi iz prethodnih izvještajnih perioda	8.071.	3.628.	222,46	5.000	161,42

Ostali troškovi smanjeni su u odnosu na prethodnu godinu i znatno niži u odnosu na planirane.

U okviru ostalih rashoda značajni su troškovi otpisa potraživanja od kupaca .

Kao i prethodne godine Javno preduzeće je prokrenulo tužbe za naplatu potraživanja od korisnika objekata na Bojani koji nisu platili naknadu za 2019 god.

Potraživanja za objekte na Bojani nisu obezbjeđena bankarskim garancijama, za razliku kupališta, privremenih objekata i terasa, gdje je naplata u ratama uvijek pokrivena bankarskim garancijama, tako da po tim osnovama nema nenaplaćenih potraživanja.

Kao i prethodne godine značajna izdvajanja su i za sponzorstva sportskim klubovima , sponzorstva kulturnih manifestacija, sredstava za humanitarne svrhe i slično.

Izdvajanja za sponzorstva i pomoći regulisana su Odlukom Upravnog odbora o kriterijumima za određivanje visine sredstava za sponzorstva i pomoći do 5% planiranog prihoda za tekuću godinu.

BILANS STANJA NA DAN 31.12.2019. GOD.

POZICIJA	Red. broj	Iznos u eur	
		Tekuća godina	Prethodna godina
AKTIVA			
B.STALNA IMOVINA(004-012)		1.903.302.	1.599.278.
Nematerijalna ulaganja	004	29.642.	44.038.
Nekretnine, postrojenja i oprema	006	1.674.724.	1.305.720.
Investicione nekretnine	007	63.984.	75.640.
Ostali dugoročni finansijski plasmani	012	134.952.	173.880.
E.OBRTNA SREDSTVA(016-022)		7.277.036.	4.392.590.
Unaprijed plaćeni troškovi -avansi	016	147.524.	64.600.
Kratkoročna potraživanja	018	176.185.	129.049.
Kratkoročni finansijski plasmani	020		
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	021	6.944.611.	4.175.156.
Porez na dodatu vrijednost i AVR	022	8.716.	23.785.
F. UKUPNA AKTIVA	023	9.180.338.	5.991.868.
PASIVA			
A. KAPITAL (102 do 107)	101	7.363.176.	4.881.006.
Osnovni kapital	102	2.251.971.	2.276.207.
Rezerve	104	7.807.	7.807.
Pozitivne reval.rezerve i nerealizovani dobiti po osnovu finans. sredstava raspoloživih za prodaju	105	416.791.	257.723.

Neraspoređena dobit	107	4.686.607.	2.339.269.
B.DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE	114	782.310.	73.852.
Dugoročna rezervisanja	111	564.310.	
Dugoročne obaveze	112	218.000.	73.852.
C.ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	115	50.232.	32.218.
D.KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE(120-124)	116	984.620.	1.004.792.
Obaveze iz poslovanja	120	300.165.	442.177.
Ostale kratkoročne obaveze i PVR	121	179.078.	223.599.
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost	122	27.955.	-
Obaveze po osnovu poreza na dobit	123	317.219.	29.977.
II Kratkoročna rezervisanja	124	160.203.	309.039.
E. UKUPNA PASIVA	125	9.180.338.	5.991.868

A K T I V A

❖ STALNA IMOVINA

Nematerijalna imovina

Na rednom broju **004- Bilansa stanja** iskazana je nematerijalna imovina u vrijednosti od **29.642. €**, a odnosi se na licence, softwere, te nematerijalna ulaganja u pripremi

Opis	Tekuća 2019.god u €	Prethodna 2018.god. u €
015-Nematerijalna ulaganja u pripremi	--	15.918.
011,014-Nematerijalna ulaganja		
Nabavna vrijednost	219.148.	205.539.
Ispravka vrijednosti	189.506.	177.419.
Sadašnja vrijednost	29.642.	28.120.
Ukupno:	29.642.	44.038.

Povećanje nematerijalne imovine:

Završen softver za ugovaranje korišćenja morskog dobra sa ugrađenom GIS komponentom. U prethodnoj godini uloženo je 15.918,35€ i u 2019. god. 826.12€, odnosno ukupno 16.744,47€. Tim softverom uvezaće podaci Službe za ustupanje sa novom računovodstvenom aplikacijom.

Smanjenje nematerijalne imovine :

Otpisana/isknjižena iz evidencije tri softvera foto šop (Photoshop adobe) u iznosu od 2.142,00€, kao i licencirani Microsoft software u iznosu od 993,97€.

Nekretnine, postrojenja i oprema - redni broj 006- Bilansa stanja

U sljedećem pregledu je prikazana struktura materijalne imovine u iznosu od: **1.674.724. €**.

Opis	Tekuća 2019.god u €	Prethodna 2018.god. u €
1.Zemljište	189.000.	189.000.
2.Građevinski objekti u pripremi:	4.018.	-
3.Građevinski objekti:		
Nabavna vrijednost	1.221.744	958.066.
Ispravka vrijednosti	5.855.	38.168.
Sadašnja vrijednost	1.215.889	919.898.
4.Oprema u pripremi	3.300.	-
5.Oprema, vozila, plovila, dizalica – zbirno :		
Nabavna vrijednost	611.775.	539.673.
Ispravka vrijednosti	378.197.	361.379.
Sadašnja vrijednost	233.578.	178.294.
6.Djela likovne umjetnosti	28.938.	18.528.
Ukupno :	1.674.723.	1.305.720.

1.Zemljište

(Rješenje Uprave za nekretnine broj:954-104-U-1998/06 od 04.09.08.g.)

(List nepokretnosti br. 104-956-5046/2019 od 20.03.2019.g. Uprava za nekretnine Budva)

2. Građevinski objekti u pripremi: 4.018. €

Napomena:

1.Planom 2019. godine bila je predviđena izgradnja **pomoćnog objekata – portirnice, površine 15m2 na kat.parceli 1577 K.O. Budva, od planiranog završen je glavni projekat u iznosu od 818,18 €**, a izgradnja samog pomoćnog objekta prenijeta je za 2020.god. (u vrijednosti 41.900,00 € sa stručnim nadzorom).

2. Planom 2019. god. bila je predviđena Izgradnja privremenog objekta za potrebe Javnog preduzeća i inspeksijskih službi na obali rijeke Bojane u Ulcinju, **od planiranog završeno je idejno rješenje u iznosu od 1.600,00 € i glavni projekat u iznosu od 1.600,00 €**, a izgradnja samog objekta prenijeta je za 2020. god. (u vrijednosti 173.500,00€ sa stručnim nadzorom).

3.Građevinski objekti:

a)Poslovni prostor u Budvi

(Rješenje Uprave za nekretnine broj:954-104-U-1998/06 od 04.09.08.god.)

(Rješenje Uprave za nekretnine broj:954-104-U-1654/14 od 06.05.14.god.)

(List nepokretnosti br. 104-956-5046/2019 od 20.03.2019.g. Uprava za nekretnine Budva)

Javno preduzeće pored postojećih 622m2 kupilo je u 2019.god. od preduzeća JP"Regionalni vodovod Crnogorsko primorje" poslovni prostor površine 63 m2 u vrijednosti 146.000,00 € (ugovor br.0201-4020/8 od 24.12.2019.god. i odluka UO br. 0202-4022/4 od 3.12.2019.god.).

Kako je Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS 16 paragraf 32) predviđena je revalorizacija-procjena vrijednosti, svake tri ili pet godina, a posljednja procjena je izvršena u maju 2014.god., Javno preduzeće je takođe u maju 2019 god. izvršilo procjenu vrijednosti nepokretnosti (poslovnog prostora) u Budvi i **procijenjena vrijednost iznosi 1.206.133,00 €, više za 117.678,00 € u odnosu prije procjene kada je iznosila 1.088.455,00 € (izvještaj nezavisnog procjenitelja br.0204-1746/4 sa stanjem na dan 31.12.2019.god.)**.

b)Privremeni objekat-Info punkt u Tivtu

Nabavljen je i postavljen objekat privremenog karaktera tipa mobilnog objekta-info punkt dimenzija 4,00x3,00m, na zaštićenom prirodnom dobru Tivatska Solila, za obavljanje poslova upravljanja i čuvanja zaštićenog područja u iznosu **15.611. €**.

4.Oprema u pripremi:

Završen je glavni projekt rekonstrukcije napajanja električnom energijom objekta poslovne zgrade u iznosu od 3.300,00 €, isti je vezan sa Planom 2020. god. kojim je predviđena nabavka dizel agregata za električno napajanje poslovne zgrade i UPS uređaja za neprekidno napajanje servera električnom energijom, izvođenja radova na postavljanju i povezivanju na električno napajanje poslovne zgrade i puštanje u rad dizel agregata (u vrijednosti 36.000,00 €).

5.Oprema (kancelarijska oprema,namještaj,kompjuteri, plovila, vozila, dizalice i drugo)

Povećanje vrijednosti opreme u 2019.godini	93.299€
a)kompjuterska oprema	9.269
c)ostala oprema(klime,telefoni)	16.192
d) električna dizalica za podizanje manjih čamaca na lokalitetu Kacema(29.469.) i mehanička dizalica za invalide u Risnu (2.470.) ukupno	31.938
e) putničko auto	35.900

Smanjenje u 2019.godini **nabavna vrijednost: 21.197€**

-otpis-rashod (računari, štampači, ups, aparat za uništenje papira, telefoni, klime, tv, projektor, fotoaparati, video kamera, usisivač, stolice, ormari i ostalo) 31.12.2019 god. , nabavne vrijednosti 21.197. € (ispravka vrijednosti 18.223€, neto vrijednost 2.973€).

6. Djela likovne umjetnosti

Povećanje –višak-poklonjene umjetničke slike i slike/fotografija na platnu u iznosu od 10.410€

Investicione nekretnine - redni broj 007- Bilansa stanja:

U sljedećem pregledu je prikazana struktura materijalne imovine u iznosu od: **63.984. eura**

Opis	Tekuća 2019.god u €	Prethodna 2018.god. u €
1.Građevinski objekti(2 mont.kioska u H.Novom i tri privremena objekta :kafe1,kafe2 i restoran)		
Nabavna vrijednost	144.501.	144.501.
Ispravka vrijednosti	80.517.	68.862.
Sadašnja vrijednost	63.984.	75.639.
Ukupno:	63.984.	75.639.

* Na Milašinovića plaži u Herceg Novom, postavljena 2 (dva) montažna privremena objekta-kioska namijenjena za ostvarivanje prihoda korišćenjem uz naknadu, **ukupne nabavne vrijednosti 15.000 €**, nabavljena 2010.god.

*Izgrađena tri privremena objekta **ukupne nabavne vrijednosti 129.501_€**: kafe1 (31.384,09) ,kafe 2(31.384,09) i restoran (66.733,15), za ugostiteljsko-trgovinsku djelatnost na lokaciji u zaleđu plaže Žukotrlica u opštini Bar, stavljena u upotrebu u 2014.god.

Značajno je napomenuti vezano za nabavku osnovnih sredstava da se realizacija Planom predviđenih ulaganja u 2019 god., zbog dugog postupka Javnih nabavki većina prenosi u 2020 god. **319.870,00 €**:

1. Krajem godine i početkom 2020.god. zaključeni su ugovori u vrijednosti **13.470,00 €**;
2. U toku su tenderski postupci i ugovaranje, a realizacija se očekuje u 2019.god. u iznosu **306.400,00 €**.

Sredstva su obezbijedena na žiro računu Javnog preduzeća.

Dugoročna potraživanja – redni broj 012 Bilansa stanja:

U tabeli su dati iznosi za tekuću i prethodne dvije godine:

Opis	Tekuća 2019.god u €	Prethodna 2018.god.u €	Prethodna 2017.god. u €
Odobreni dugoročni stambeni krediti zaposlenima	134.952.	173.880.	194.283.
Ukupno:	134.952.	173.880.	194.283.

1.Dugoročna potraživanja odnose se na potraživanja od zaposlenih po osnovu stambenih kredita (10 zaposlenih). Krediti odobreni u tekućoj i prethodnim godinama redovno se izmiruju obustavom od neto zarada.

2. U 2019.godini u skladu sa Trećom izmjenom i dopunom Pravilnika o rješavanju stambenih potreba zaposlenih u Javnom preduzeću (član 12) i Odlukama Upravnog odbora otpisani su krediti u iznosu 33.450,40€ (zaposleni koji su navršili 40 godina staža i koji su u 2019.god. otišli u penziju), dok je za jednog zaposlenog odobren kredit u iznosu 8.000,00€.

❖ OBRTNA SREDSTVA

Unaprijed plaćeni troškovi(avansi)-redni broj 016 Bilansa stanja:

Opis	Tekuća 2019.god u €	Prethodna 2018.god. u €
Unaprijed plaćeni troškovi	147.524.	64.600.
Ukupno :	147.524.	64.600

Na ovoj poziciji iskazani su plaćeni avansi dobavljačima.

Od plaćenih avansa najznanačajniji su :

1.Ministarstvo održivog razvoja i turizma Crne Gore Sporazum br.0201-1931/22 -izrada idejnog arhitektonskog rješenja uređenja šetališne zone od restorana „O sole mio“ do Rafailovića (tzv. „Plavi kamen“). Plaćeno 07.11.2019.g. 100.000,00€.

2. Incom, doo, Podgorica-Avanska uplata situacija br.38, dana 25.10.2019.g. u iznosu 29.940,43 € (veza ug. 0204-3483/4 od 15.10.2019.g.-149.702,17€-Izvođenje radova na uređenju pješačke staze u zaleđu plaže Jaz, na dijelu katastarske parcele 553 96 sve K.O.prijevor, u dužini 375 m - popločavanje,opremanje i hortikulturnom uređenju pješačke staze). Obezbijeđena bankarska garancija za avansnu uplatu.

3. Uprava za vode Podgorica- Avanska situacija br.600/2019 ,dana 24.06.2019.godine plaćen dio-14.937,83€, po AN.III 0201-1198/2 . Obezbijeđena bankarska garancija za avansnu uplatu od Cijevna commerce doo Podgorica.

Kratkoročna potraživanja- redni broj 018 Bilansa stanja:

Ukupna potraživanja od kupaca i ostalih kratkoročnih potraživanja iskazana su u Bilansu stanja na dan 31.12.2019. god. u iznosu od **176.185. €**

Opis	Tekuća 2019.god u €	Prethodna 2018.god. u €
A)Kupci u zemlji (neto)	132.439.	103.764.
Potraživanja od kupaca	125.215.	87.727.
Sumnjiva i sporna potraživanja (utužena)	203.528.	250.609.
Ukupno bruto kupci	328.743.	338.336.
*Ispravka potraživanja	(196.304.)	(234.572.)
B)Ostala potraživanja:	43.746.	25.285.
Potraživanja od zaposlenih (akontacija za sl.put i dr)	1.347.	161.
Potraživanja za zarade koje se refundiraju – porodiljno i bolovanje preko 60 dana	15.836.	3.581.
Potraživanja od Opštine Kotor (pogrešno usmjerena sredstva preko Državnog trezora i povraćaj uplata)	-	865.
Potraživanja od Atlas banke u stečaju	23.233.	
Potraživanja za uplaćenih 50% opštinama na avansne uplate obveznika koji nemaju zaključene ugovore	3.330.	20.678.
Ukupno potraživanja :	176.185.	129.049.

A)** Neutužena potraživanja od kupaca na dan 31.12.2019. iznosila su 125.215€. Od toga početkom 2020.god. naplaćeno je 101.491€. Ostaje dug korisnika 23.873.eura od čega 20.254€ dug je korisnika objekata na Bojani. Za iste je u toku priprema tužbi za naplatu duga. Potraživanja od korisnika morskog dobra osim korisnika objekata na Bojani su obezbijeđena bankarskim garancijama.

Od 203.528€ utuženih potraživanja, 60,48% odnosi se na utužena potraživanja od preduzeća „Vektra Boka u stečaju“ ad, H. Novi u iznosu od **123.088€, koje je prijavljeno u stečajnu masu i priznato Rješenjem stečajnog upravnika br.323/11 od 15.09.2015.godine.

Novim Rješenjem br.0202-676/5 od 01.04.2019.godine preostali dug sa kamatama dospijeva za naplatu u tri rate po **46.989,11€ i to:** 07.02.2020. godine; 07.02.2021. godine i 07.02.2022. godine.

Takođe, značajan udio (30,55%)u utuženim potraživanjima u iznosu **62.186€**, čini dug korisnika objekata na Bojani. Nekoliko korisnika (5) koji su utuženi krajem 2018 .godine i donešene presude, još nisu izmirili dug u iznosu (14.120€).Tužbe pokrenute u drugoj polovini 2019 godini za neplaćenu naknadu iz 2019. godine u iznosu (48.066€). **Početkom 2020.godine naplaćeno je 10.104€ .**

**Indirektan otpis neutuženih i utuženih potraživanja od kupaca u iznosu 196.304€, shodno računovodstvenim politikama.

B)Kod ostalih potraživanja poziciju čine:

1.Potraživanja od Atlas banke u stečaju u iznosu **23.233€**

Stečajni odbor Atlas banke AD u stečaju izdao je rješenje br.0201-1850/12 od 28.06.2019. godine kojim je priznato potraživanje Javnog preduzeća u iznosu od 23.233,56€.

2.Potraživanje za uplaćenih 50% opštinama , vezano je za avansne uplate korisnika morskog dobra koji do 31.12.19.godine nisu zaključili ugovore , a preko Državnog trezora opštinama su usmjerena pripadajuća sredstva -dio koji pripada opštini 50% ili **3.330€**.

3.Potraživanja za zarade koje se refundiraju , odnose se na potraživanje od Republičkog fonda zdravstva za bolovanja preko 60 dana u iznosu od **11.240€** i potraživanja od Centra za socijalni rad za porodiljsko bolovanje u iznosu od **4.596€**.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na poslovnim računima na dan 31.12.2019. redni broj 021 Bilansa stanja:

Gotovina na poslovnim računima	Tekuća 2019.god u €	Prethodna 2018.god. u €
1. Adiko bank,ad, Podgorica	1.061.626.	200.000.
1. Atlas banka, ad, Podgorica	----	38.539.
2. CKB AD Podgorica	1.199.806.	762.193.
3. NLB banka AD Podgorica	1.062.013.	854.347.
4. Prva banka Crne Gore AD Nikšić	1.275.190	1.055.375.
5. Hipotekarna banka AD Podgorica	2.263.838.	1.205.534.
Ukupno žiro račun	6.862.473.	4.115.988.
Devizni račun Atlas banka AD Podgorica	----	31.614.
Devizni račun za međun.projekat „UNEP“ (kod Atlas banke)	----	24.765.
Devizni račun Adiko bank	9.552.	
Deponovana novčana sredstva(business elektron kartica)	2.470.	2.789.
Devizni račun (Međunarodni projekat „Porto di	48.246.	-

mare“)		
Devizni račun Međunarodni projekat „Welcome“	21.870.	-
Ukupno gotovina :	6.944.611.	4.175.156.

(Usaglašeno sa izvodima broj 1 iz 2020.godine)

Treba naglasiti da su na žiro računu obezbjeđena sredstva za:

- Plaćanje obaveza evidentiranih kroz Bilans stanja Javnog preduzeća 1.547.631€
- Za obaveze po osnovu Planiranih investicionih radova, usluga i robe u 2019.g. u iznosu 786.205€, za koje su zaključeni ugovori do kraja 2019.godine i početkom 2020.godine, a čiji se završetak očekuje u prvoj polovini 2020.godine, a isporuka robe sukcesivno po potrebi u toku godine, odnosno do utroška ugovorenih sredstava.
- Za prenesene aktivnosti u iznosu 2.279.650€, gdje postupci javne nabavke nisu započeti do kraja 2019.godine, kompletan postupak slijedi u 2020.godini.

Porez na dodatu vrijednost u primlj.fakt. i AVR - redni broj 022 Bilansa stanja

Opis	Tekuća 2019.god u €	iznos 2018.god. u €
a)AVR-primljen PDV u avansima od kupaca	8.716.	8.349.
b)PDV u primljenim fakturama	-	15.436.
Ukupno :		23.785.

- a) Plaćen PDV vezano za uplate korisnikaorskog dobra po osnovu naknade evidentirane na avansima.

P A S I V A

❖ **KAPITAL:**

Kapital i rezerve - redni broj 101 (102 do 109) Bilansa stanja

Visina osnivačkog kapitala na dan 31.12.2019. godine je slijedeća:

Struktura kapitala	Tekuća 2019.god u €	Prethodna 2018.god. u €
Osnovni kapital	2.251.971.	2.276.207.
Revalorizacione rezerve	416.791.	257.723.
Ostale rezerve	7.806.	7.806.
Dobit za investiciona ulaganja		
Neraspoređena dobit prethodni period	2.170.581.	2.052.263.
Neraspoređena dobit tekuće godine (2019)	2.516.026.	287.007.
Ukupno :	7.363.175	4.881.006

*Neraspoređena dobit tekuće godine u **iznosu 2.516.026. €** odnosi se na ostvarenu dobit u 2019.god. Evidentno povećanje profita i povećanje gotovine na žiro računu, pokazuje da nije došlo do planiranog investiranja. Planom korišćenja sredstava za 2020.godinu prenešene su neugovorene planom predviđene aktivnosti u 2019.godini u **iznosu 2.279.650. €** za koje se pripremaju postupci javnih nabavki i čija se realizacija očekuje tokom 2020.godine.

Takođe, tokom 2019 i ranije zaključeni su ugovori u vrijednosti **786.205.€**, nije došlo do realizacije tokom 2019.godine, i slijedi u narednoj 2020.godini.

Razlog prolongiranja u realizaciji je prije svega spora i duga administrativna procedura, kao i usvajanje detaljnih urbanističkih planova, te dobijanje potrebnih dozvola za gradnju.

*Revalorizacione rezerve odnose se na nepokretnosti (poslovna zgrada i zemljište) evidentirane u KO Budva na katastarskoj parceli broj.1577 (zemljište 491m2 odnosno 491/1529 idealnog dijela, od čega je slobodno zemljište 378 m2, te poslovni prostor koji se nalazi u prizemlju površine 230 m2 i na prvom spratu površine 455m2).

❖ OBAVEZE

Dugoročna rezervisanja na dan 31.12.2019.god. - redni broj 111 Bilansa stanja

Dugoročne obaveze	Tekuća 2019.god u €	Prethodna 2018.god. u €
Dugoročna rezervisanja	564.310.	
Ukupno :	564.310.	--

* Sa Opštinom Bar zaključen Sporazum br.0102-1805/13 dana 01.08.2019.god. - za Izgradnju trga i šetališta u Sutomoru Opština Bar u **iznosu 425.000 €**, kao i sa Opštinom Herceg Novi Sporazum br.0201-356/6 dana 12.12.2019.godine - za Izvođenje radova na izgradnji trotoara na dionici Bijela – Kamenari Opština Herceg Novi u **iznosu 139.310 €**.

Opštine su nosioci realizacije planiranih investicija sa finansijskim učešćem Javnog preduzeća u istim.

Dugoročne obaveze na dan 31.12.2019.god. - redni broj 112 (113 do 114) Bilansa stanja

Dugoročne obaveze	Tekuća 2019.god u €	Prethodna 2018.god. u €
1)Ostale dugoročne obaveze, neraspoređeni - izdvojeni dio dobiti za rješavanje stambenih pitanja zaposlenih	191.800	29.474.
2)Dugoročne obaveze prema dobavljačima	26.200.	44.378.
Ukupno :	218.000.	73.852.

1) Sredstva za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u Javnom preduzeću:

- Od otplaćenih rata po ranije dodijeljenim stambenim kreditima zaposlenim (6.831. €)
- Od izdvojenih sredstava (184.969€) iz neraspoređene dobiti po Odluci Upravnog odbora br.0203-3446/4 od 15.08.2019.godine na koju je Vlada Crne Gore dala saglasnost Zaključkom br.07-539 od 20.02.2020.godine.

2) Dugoročne obaveze prema dobavljačima se odnose na 5% zadržanog depozita po Okončanim situacijama za izvršene radove, do isteka garantnog roka od dvije do deset godina. Ovo je ugovoreno pravo investitora JPMD sa izvođačima radova, konkretno depozit se odnosi na sedam izvođača radova.

Odložene poreske obaveze na dan 31.12.2019.g. - redni broj 115 Bilansa stanja

Odložene poreske obaveze	Tekuća 2019.god. u €	iznos 2018.god. u €
Odložene poreske obaveze po osnovu razlika u obračunu amortizacije u računovodstvene i poreske svrhe	50.232.	32.218.
Ukupno :	50.232.	32.218.

Kratkoročne obaveze i rezervisanja iz poslovanja na dan 31.12.2019. god - redni broj 116 (118 do 124) Bilansa stanja

Struktura kratkoročnih obaveza	Tekuća 2019.god u €	Prethodna 2018.god. u €
120-Obaveze iz poslovanja	300.165.	442.177.
a) Dobavljači u zemlji	168.478.	86.632.
b) Dobavljači za osnovna sredstva	-	145.
c) Dobavljači iz inostranstva		2.980.
d) Obaveze za primljene avanse	50.539.	49.704.
e) Obaveze po osnovu 20% od naknade koji pripada opštinama od 01.01.12.g.,shodno članu 28.Zakona o finansiranju lokalne samouprave, odnosno 50% od 1.1.13.g. shodno čl.76b istog Zakona	81.148.	302.716.
121-Ostale kratkoročne obaveze i PVR	179.078.	223.599.
a) obaveza za porez i prirez po osnovu ugovora o djelu	318.	220.
b) Odloženi prihod od donacija(Plan coast projekat)	125.	125.
c)Odloženi prihod od donacija (IPA-projekat SHAPE)	594.	3.724.
d) Razgraničeni prihod (uplata za zakup Luštice Herceg Novi za narednih 10 god.)	6.036.	12.072.
e) Odloženi prihod od donacija (UNEP- projekat)	-	22.844.
f) Odloženi prihod od donacija (WELCOM- projekat)	21.870.	-
g) Odloženi prihodi (dati stambeni krediti zaposlenim)	134.938.	173.867.
h)pasivna vremensaka razganičenja(PDV u datim avansima)	5.197.	10.747.
k) Druge nepomunute obaveze	10.000.	-
122-Obaveze po osnovu PDV-a	27.955.	-
123-Obaveza po osnovu poreza na dobit	317.219.	29.977.
124-Kratkoročna rezervisanja	160.203.	309.039.

1. Institut za biologiju mora Kotor -Sporazum br.0201-4074/1 od 26.12.2019.godine -za izvođenje radova na uređenju obale ispred Instituta za biologiju mora u Kotoru (Bokaquarium) u izn	40.000.	
2.Ministrastva održivog razvoja i turizma koje je nosilac aktivnosti)Sporazum br..0201-1931/22 od 04.11.2019.godine-izdvojena sredstva za realizaciju međunarodnog javnog konkursa za izradu idejnog arhitektonskog rješenja uređenja šetališne zone od restorana „O sole mio“ do Rafailovića (tzv. „Plavi kamen“)	100.000.	-
3. Izvođenja radova na uklanjanju i kupovini viška materijala iz prostora rukavca rijeke Bojane po projektovanoj trasi u skladu s Projektom održavanja protočnosti desnog rukavca rijeke Bojane u zoni njenog ušća (Zajedničko finansiranje Javnog preduzeća i Uprave za vode Podgorica) - Sporazum br.0201-1198/2 od 17.06.2019.godine	20.203.	-
4.Izrada i revizija glavnog projekta Obalne zone u Sutomoru , Bar	-	13.102.
5.Učešće Javnog preduzeća u realizaciji: a) Izgradnje I faze obalnog šetališta lungo mare u Krašićima u iznosu <u>150.000,00eura.</u> b) Izradi projektne dokumentacije za lungo mare u Krašićima u iznosu <u>35.000,00eura.</u>	-	150.000. <u>25.937.</u> Uk.175.937.
6. Izradu orto foto snimaka teritorija Crne Gore. (Zajedničko finansiranje Javnog preduzeća i Ministrastva održivog razvoja i turizma koje je nosilac aktivnosti)	-	120.000.
Ukupno :	984.620.	1.004.792

120-Obaveze iz poslovanja:

120/a) Dobavljači u zemlji

Obaveze prema dobavljačima iskazane na dan bilansa u iznosu **168.478.eura.**

1. Izvršene uplate dobavljačima početkom 2020.g. u iznosu 128.937. eura ili 76%
2. Ostalo za uplatu 1.000. eura.
3. Ostalo za uplatu u toku 2020.godine po osnovu 5% zadržanog depozita 38.541.eura.

120-d) Primitljeni avansi

Uplate u iznosu 50.539 € za korišćenje morskog dobra po izdatim profakturama ili bez profaktura a ugovori nisu potpisani –zaključeni.

Avansne uplate odnosi se:

- 1.Avansne uplate korisnika za korišćenje morskog dobra za 2020.godinu u iznosu **(29.605€)**, ugovori zaključeni početkom 2020.godine i fakturisano i ostale avansne uplate u iznosu **(2.354€).**
2. Dio avansnih uplata odnosi se na uplate korisnika objekata na Bojani u iznosu **(18.580€)**, od čega 2.096€ pretplata korisnika, koja će se umanjiti od obaveze plaćanja naknade za 2020. godinu.Dio uplata u iznosu 16.484€ su avansne uplate korisnika spornih lokacija na Bojani vezano za Izmjenu Kataloga objekata na Bojani.

120-e) Obaveze prema primorskim opštinama 81.148€

Na ovom računu evidentirane su obaveze po osnovu naknade morskog dobra koja pripada primorskim opštinama, shodno članu 28. i 76b. Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

U 2012.godini 20% prihoda pripadalo je opštinama, a od 1.1.2013.godine taj procenat je povećan na 50%.

Obaveza se formirala po osnovu ispostavljenih faktura korisnicima, a ista se smanjuje uplatom korisnika na račun:820-41114-03-Naknada za korišćenje morskog dobra. Od ukupne uplate korisnika Državni trezor Javnom preduzeću usmjeravao je pripadajući dio naknade(50%) i iznos PDV-a, a opštinama pripadajući dio naknade(50%).

Zakon je bio u primjeni do 15.01.2019.godine, kada je stupio na snagu novi Zakona o finansiranju lokalne samouprave kojim nije predviđeno finansiranje lokalne samouprave po osnovu naknade za korišćenje morskog dobra primorskih opština.

U tabeli navodimo analitičke obaveze Preduzeća za obavezni dio prenosa opštinama po osnovu naknade :

Naziv opštine	Obaveza 31.12.2019	Nenaplaćeno od kupaca	Dug JPMD prema opštinama
Herceg Novi	44.479.	(tuženo)44.479.	
Kotor	7.669.	(tuženo) 7.669.	
Ulcinj za Bojanu	29.000.	14. (tuženo)5.836. Uk. 5.850.	23.150.
Ukupno	81.148.	57.998.	23.150.

1.U tabeli iznos 57.984. € odnosi se na dug kupaca protiv kojih je pokrenut postupak naplate kod nadležnih sudova. Znači, evidentno ostaju obaveze prema opštinama sve do okončanja sudskog postupka i naplate potraživanja.

2.U tabeli iznos 23.150. € odnosi se na dug Javnog preduzeća prema opštini Ulcinj za uplate koje su korisnici morskog dobra samoinicijativno usmjerili na komercijalni ili devizni račun Javnog preduzeća umjesto na račun:820-41114-03-Naknada za korišćenje morskog dobra.

Javno preduzeće je po dostavljanju namjenskog tekućeg računa opštine Ulcinj dana 27.01.2020. god. uplatilo 22.800,05 €.

121-Ostale kratkoročne obaveze i PVR

121-a) Obaveze za porez i prirez po osnovu ugovora o djelu u iznosu **318.€**

121-b) Odloženi prihod **125 €**: donacija Evropske agencije za rekonstrukciju koja finansira Projekat izrade planiranja namjene mora u Boki Kotorskoj „Plan Coast“. Donacija se odloženih prihoda aktivira po godinama srazmjerno obračunu amortizacije. Ostala rezidualna vrijednost za jedan lap top koji je u upotrebi .

121-c) Odloženi prihod **594 €**: Projekat Shape-Oblikovanje cjelovitog pristupa zaštiti životne sredine Jadrana(između obale i mora), koji je finansiran kroz donatorstvo IPA Jadranski program saradnje. Planirani budžet je bio 175.000. €, od čega se 148.750. € (85%) finansira iz IPA fondova, a 26.250. € (15%) iz sredstava Javnog preduzeća.

Projekat završen u februaru 2014.god. Iz donacije nabavljen je softver, te računarska oprema, koja je ustupljena Javnom preduzeću.

Kako su osnovna sredstva amortizovana, ostala je rezidualna vrijednost kompjuterske opreme u upotrebi na dan 31.12.2019.g. (inv.br.1047-1054)

121-d) Razgraničeni prihod (ZA LUŠTICU-OPŠTINA HERCEG NOVI) 6.036. €:

Sredstva uplaćena na račun Javnog preduzeća 07.10.2011.god. u iznosu 60.358,20 € a vezano za pripadajući dio sredstava, za period od 10 godina, po osnovu Ugovora o dugoročnom zakupu dijela obale na lokalitetu Rose-Luštica u opštini Herceg Novi, sa zakupcem Konzorcijum "Nordstar" doo iz Podgorice I "Equest Capital Limited" Jersey, Uk. Ostale još 1 (jedna) godina.

121-e) Odloženi prihod (međunarodni projekat „UNEP“)

Tokom 2019 godine završene su sve predviđene aktivnosti vezane za Ugovor broj:0401-1578/1 Od 11.04.2018.godine koji je Javno preduzeće potpisalo Programom za zaštitu životne sredine Ujedinjenih nacija (United Nations Environmental Programme), u okviru kojeg je ugovorena realizacija projekta UNEP MARINE LITTER. Glavni cilj ovog projekta bio je uspostavljanje efikasnijeg upravljanja otpadom iz mora kroz implementaciju odgovarajućih aktivnosti.

Javnom preduzeću uplaćena su sredstva 22.06.2018.god. u iznosu 28.574,41 USD ili 24.795,46 €.

121-f) Odloženi prihod (međunarodni projekat „WELCOME“) 21.870. €:

JPMD CG je potpisalo partnerski sporazum broj: 0401-1248/9 od 29.06.2018.godine za realizaciju INTERREG IPA CBC Italy-Albania-Montenegro projekta „WELCOME“. Cilj ovog projekta je održivost vodenih pejzaža ponovnom upotrebom otpada iz mora, kroz implementaciju odgovarajućih aktivnosti.

Javnom preduzeću je izvršena 21.03.2019.god. u iznosu od 21.870,29 €.

121-g) Odloženi prihodi-Evidentirani su ukupni krediti u visini **134.939. €** isplaćeni radnicima za rješavanje stambenih pitanja. Krediti odobreni u tekućoj i prethodnim godinama redovno se izmiruju obustavom od neto zarada zaposlenih.

121-h) Pasivna vremenska razgraničenja 5.197. €, odnosi se na PDV u datim avansima dobavljačima. Po ug.0204-3483/4 sa Incom doo Podgorica, ispostavljen je avansni račun br.38 od 15.10.2019.g.- uplata 25.10.2019.g. (29.940,43€) sa iskazanim pdv om-5.196,72€.

121-i) Druge nepomenute obaveze u iznosu 10.000. €

-Izdvojenih sredstava (10.000. €) iz neraspoređene dobiti kao pomoć Sindikatu Javnog preduzeća a po Odluci Upravnog odbora broj: 0203-3446/4 od 15.08.2019.g. na koju je Vlada Crne Gore dala saglasnost Zaključkom broj: 07-539 od 20.02.2020.godine.

122) Obaveza za pdv-razlika obračunatog i pretporeza 27.955. €

Poreska obaveza po poreskoj prijavi za 12/2019.g, plaćeno 15.01.2020.g.

Javno preduzeće je u toku 2019. godine uplatilo pdv-a u iznosu od 1.271.887,33 €.

123) Obaveza po osnovu poreza na dobit za 2019.godinu u iznosu 317.219 €

124) Kratkoročna rezervisanja 160.203€ su, shodno Planu korišćenja sredstava i Sporazuma o zajedničkom finansiranju sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma Crne Gore, Upravom za vode i Institutom za biologiju mora Kotor, izdvojena i usmjerena ili zadržana do provođenja postupka javnih nabavki i realizacije.

REKAPITULACIJA GARANCIJA 31.12.2019.

OPIS	Iznos
1.Garancije banke od izvođača radova po osnovu garantnog roka za izvedene radove (22 izvođača)	92.211,21
2.Garancije banke za realizaciju investicionih programa izgradnje novih kupališta na crnogorskom primorju (27 investitora)	664.126,50
3. Garancije banke za dobro izvršenje ugovora , čija se realizacija očekuje u 2020.godini (za 18 ugovora)	59.009,94
UKUPNO	815.347,65

KONSTATACIJE I OCJENE

- U pripremi i tokom sezone 2019 god. Javno preduzeće je realizovalo sve planirane aktivnosti koje su rezultirale zadovoljavajućim stanjem čistoće i uređenosti obale u zoni morskog dobra i posebno kvalitetnim stepenom uređenosti i opremljenosti izgrađenih i uređenih kupališta tokom kupališne sezone 2019. god;
- U pripremi sezone Javno preduzeće je u primjerenom roku objavilo i uspješno realizovalo 73 javna postupka ustupanja, zaključenje Ugovora i Aneksiranje u ranijem periodu zaključenih ugovora, tako da je na snazi tokom 2019. god. bilo 1270 Ugovora o korišćenju djelova morskog dobra na osnovu kojih je ostvaren poslovni prihod od 7.619.895,11 €;
- U skladu sa zaključcima Vlade Crne Gore pripremljen je inicijalni program izgradnje novih kupališta što je i jedan od prioriteta rada Javnog preduzeća da pored uređenja, opremanja i standardizacije postojećih i izgrađenih plaža radi na izgradnji i uređenju novih kupališta saglasno planskim dokumentima. Postupajući u skladu sa navedenim, kroz postupke koji podrazumijevaju prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore na Odluke o objavljivanju Javnog poziva za zakup obale za realizaciju planskih dokumenata nakon sprovedenih tenderskih postupaka tokom 2019. god. zaključeno je 5 novih ugovora, dok je tokom 2018. god taj broj bio 13 Ugovora.
U završnoj fazi je ukupno 19 investicionih projekata na izgradnji novih plaža ukupne vrijednosti 5.590.513,00 € i da je dobijeno novih plažnih površina u iznosu od cca 18.338,50 m², dok je u pripremoj fazi 16 investicionih projekata za izgradnji novih plaža ukupne vrijednosti 4.690.043,00 € a po osnovu realizacije istih Projekata treba biti izgrađeno i uređeno još cca 25.270,00 m² novih plažnih površina.
- Stepem uređenosti i opremljenosti na svim kupalištima ove godine bio je na zadovoljavajućem nivou. Upoređujući postotak svih kupališta koja su ispunila uslove, može se zaključiti da je ove sezone smanjen broj kupališta koja su ispunila propisane uslove i dobila Odobrenja za obavljanje turističkih djelatnosti na kupalištima od strane opštinskih sekretarijata. U odnosu na prošlu godinu, 13% kupališta je manje ispunilo propisane uslove. Od ukupno 430 vrsta kupališta koja su bila u funkciji tokom sezone 2019. godine izdato je ukupno 340 ili 79% odobrenja.

- Za sezonu 2019. god. dodijeljeno je ukupno 31 Plavih zastavica (30 zastavica za plaže i 1 za marinu) i 14 sertifikata za kupališta koja su bila u pilot fazi Programa.
- Javno preduzeće je prihode, kao i svake godine, ostvarene iz osnovne djelatnosti usmjerilo saglasno Zakonu o morskom dobru, koji precizira da se naknada za korišćenjeorskog dobra kao javni prihod koristi za zaštitu, uređenje, unapređenje, kao i za izgradnju infrastrukturnih objekata za potrebeorskog dobra, te je po tom osnovu Javno preduzeće uložilo 2.544.449,61 € a očekuje se realizacija još 2.699.150,36 €;
- Stanje kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u 2019. god. praćeno je na ukupno 100 lokacija duž crnogorskog primorja i to u opštinama: Ulcinj 16, Bar 12, Budva 27, Tivat 9, Kotor 15 i Herceg Novi 21 lokacija i može se zaključiti da je morska voda tokom sezone 2019. god. bila izuzetnog kvaliteta. U slučajevima kada su rezultati tokom redovnog mjerenja prelazili propisane granice mikrobioloških parametara, raćena su dodatna uzorkovanja kako bi utvrdili da li se radi o prolaznoj pojavi ili zagaćenju
- Najveći broj nedostataka tokom sezone odnosio se na uočene nepravilnosti na kupalištima, najviše u dijelu rada bez odobrenja ili neoslobađanja ½ kupališta od plažnog mobilijara, nedostatak spasilaćke službe kao i pojavu postavljanja i upotrebe plovila na motorni pogon u blizini kupališta. Pored navedenih evidentiranih nepravilnosti na kupalištima, evidentirana je loša komunalna urećenost zaleća zakupljenih kupališta i drugih javnih površina jer je najviše primjedbi graćana/turista bilo na nećistoću i smeće koje niko nije uklanjao, duži vremenski period. Treba istaći i rad bez odobrenja pretežno tzv. trgovinske djelatnosti na ulici, pored trgova i na šetalištima postavljanjem raznih štandova ili punktova pretežno u naseljenim, urbanim prostorima što daje zaista loš utisak za ukupan utisak zoneorskog dobra na kome se odvija poslovna djelatnost, održavaju znaćajne kulturne manifestacije i boravi znaćajan broj turista. Aktivnosti pripadnika inspekcijских službi (na lokalnom i državnom nivou) u kontroli i suzbijanju nepravilnosti tokom izvještajnog perioda, na prostoru podrućja posebne namjene u zoniorskog dobra, nisu postigle očekivane rezultate. Koordinaciono tijelo za praćenje turistićke sezone na nivou inspekcijских službi u toku ove sezone nije organizovano što je rezultiralo slabijom kordinacijom službi, a shodno tome, i nedovoljnom efikasnošću u radu na terenu. Najveći broj nepravilnosti, odnosio se na rad i postavljanje privremenih objekata na prostoru podrućja posebne namjene u zoniorskog dobra.
- Tokom 2019. god. Javno preduzeće je u cilju uspostavljanja reda u saobraćaju na moru, pristajanja i privezivanja plovnih objekata propisalo sve uslove o opremanju, odžavanju reda na pristaništima; imalo dobru saradnju sa civilnim sektorom, Lućkim kapetanijama i Upravom pomorske sigurnosti.
- Javno preduzeće je i tokom 2019. god. kao društveno odgovorno preduzeće veoma aktivno u svim aktivnostima na promociji zaštite životne sredine. Javno preduzeće takoće u cilju podizanja svijesti o znaćaju zaštite obale i mora, u saradnji sa civilnim sektorom svake godine obilježava važne mećunarodne ekološke datume, a kada je u pitanju mećunarodna saradnja, moramo istaći da je Javno preduzeće aktivni partner u više mećunarodnih projekata i to: Interreg IPA CBC – Italy, Albania, Montenegro – Projekt „WELCOME“, Interreg ADRIION – project „PORTODIMARE“ i UN Environment programme - Projekat „UNEP Marine Litter“
- Planom javnih nabavki za 2019. god. planirano je 143 javnih nabavki ukupne vrijednosti 3.949.800,00 €. Tokom izvještajne godine sprovedeno je ukupno 126 postupaka, od ćega je realizovano 27 otvorenih postupaka javnih nabavki i zakljućeno je 34 ugovora o javnoj nabavci, zatim realizovano je 44 nabavki male vrijednosti i zakljućeno je 50 ugovora o nabavci. Ukupna realizacija

Plana javnih nabavki iznosi 49,7% gdje je realizacija izračunata na osnovu odnosa broja realizovanih javnih nabavki/ nabavki male vrijednosti i ukupnog broja javnih nabavki naznačene u Planu javnih nabavki.

- Tokom 2019. god., PR aktivnosti u Javnom preduzeću odvijale su se kroz posredne i neposredne kontakte predstavnika preduzeća sa novinarima tokom cijele izvještajne godine. I tokom naredne godine treba nastaviti sa medijskom prezentacijom nadležnosti i nastojati da se ostvariti najšira saradnju sa svim zainteresovanim subjektima kako neposredno tako i putem internet stranice Javnog preduzeća u cilju postizanja pune transparentnosti rada.

- Javno Preduzeće je u izvještajnoj godini ostvarilo ukupan prihod od 8.095.585,00 €, od čega je prihod od osnovne djelatnosti 7.619.895,00 € a neposlovni prihod u iznosu od 475.690,00 €. Kako je januara 2019. god prestao da važi Zakona o finansiranju lokalne samouprave kojim je bilo propisano je da se 50% ostvarenog prihoda po osnovu naknada usmjerava primorskim to je javno preduzeće 2019. god., raspolagalo sa ukupnim ostvarenim prihodom čime su se stekli uslovi i za planiranje više investicionih aktivnosti. Ukupni rashodi u 2019. god. iznose 5.242.282,00 €.

Broj : 0201-1320/1
Budva, 29. april 2020. god

JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE
MORSKIM DOBROM CRNE GORE

Direktor,
Predrag Jelusić, dipl. ekonomista

